

El reencontre entre Joan Pau II i Nelson Mandela esdevé un símbol i un testimoniatge

Un missatge d'esperança per a l'Àfrica

La imatge de les mans entrelaçades, més enllà de tot protocol, de Joan Pau II i Nelson Mandela a l'aeroport de Johannesburg, esdevé tot un símbol. Aquests dos vells combatents, cadascun a la seva manera, han lluitat perquè l'home visqui amb dignitat i amb l'esperança d'un futur millor. En retrobar-se, malgrat la fatiga i l'edat, els dos rostres es van il·luminar de joia. A la fotografia, el Sant Pare acarona la neta del president sud-africà.

¿Per què Sud-àfrica no hauria de servir, d'alguna manera, de model per a tota l'Àfrica, per avançar en el camí de la reconciliació i de la reconstrucció, i per sortir de les greus dificultats en què es troba? L'exhortació apostòlica *Ecclesia in Africa*, del 14 de setembre, les analitza en profunditat: misèria, guerra, desesperació. Després de la caiguda del mur de Berlín, les mirades i els ajuts s'han dirigit envers l'Europa de l'Est. Després, ha estat l'Àsia



la que ha atret l'atenció i les inversions. Però l'Àfrica està quedant marginada. L'Església, per la veu del Sínode i del Papa li diu: «Déu confia en tu. Aixeca't i camina!».

La fotografia d'aquests dos com-

panyans de joc, un infant blanc i un de negre, joiosos de freqüentar la mateixa escola, és una mostra prou eloqüent de que les coses estan canviant a Sud-àfrica.

Més informació a pàg. 3



SUMARI

8

Josep Maria Peris Polo,
per Francesc Vergés i Vives

I

Llindar:
Recordança de la Primera Missa de Mn. Jacint Verdaguer

IV

Els Pueri Cantores catalans a Solsona

15

Els cristians i la política: El cas de l'avortament (I),
per Josep Miró i Ardèvol

El nou Nunci ocupava la representació de la Santa Seu a Alemanya

Mons. Lajos Kada substitueix a Mons. Tagliaferri

Mons. Lajos Kada, que ara complirà 71 anys, va néixer a Budapest el 16 de novembre de 1924. Els darrers 4 anys ha estat nunci apostòlic a Bonn. Va estudiar a l'Hongria comunista i a Roma. Tres anys més tard d'haver estat ordenat sacerdot, als 24 anys, es va doctorar en Dret Canònic. Kada pertany a la carrera diplomàtica i va tenir l'oportunitat de perfeccionar els seus coneixements d'espanyol a principis dels anys vuitanta a Costa Rica com a nunci de la Santa Seu. El 1975 fou consagrat bisbe de la diòcesi de Bir-Magra (Tibica-Túnisia), nomenament purament honorífic.

A la segona meitat de la dècada dels vuitanta, i fins al seu nomenament com a nunci a Bonn el 1991, va ser secretari de la Congregació per als Sacraments, i va ocupar la plaça que va deixar vacant monsenyor Dadaglio, predecessor de Tagliaferri. Entre 1988 i 1991, va treballar sota la direcció del cardenal originari de la Rioja, Eduardo Martínez Somalo, ex-substitut del secretari d'Estat.

Kada té fama de persona dialogant i assequible, i deixa un bon record entre els bisbes alemanys. La seva presència a Bonn ha coincidit amb la crisi provocada pel procés d'unificació de les dues Alemanyes després de la caiguda del mur de Berlín, una qüestió en la qual va demostrar una especial sensibilitat.



Editorial

Dos morts a les mines de Sùria

Dos treballadors han mort a les mines de potassa de Sùria, atrapats per un despeniment imprevis. És un fet que s'inscriu en la dura història dels minaires i de les seves famílies. Ara feia quatre anys que això no passava a les nostres mines del Bages. Aquesta dada, tot i que ha estat recordada com a indicativa de poca freqüència, també ens fa adonar que el risc persisteix i que es torna desgràcia massa sovint.

Tots els accidents són tràgics, no cal dir-ho, començant pels que tenen lloc cada setmana a les carreteres. Ara bé, pocs resulten tan aclaparadors com els accidents de treball. Que un home o una dona morin en l'exercici de la seva feina resulta especialment dolorós. I que unes determinades feines semblin fatalment destinades a patir accidents, amb uns índexs de freqüència i de gravetat tant alts com en el cas de les mines, ens interpel·la amb cruïda. En un moment que la capacitat tècnica ha augmentat tan

espectacularment, resulta inevitable preguntar-se si és aplicada amb prou voluntat en aquest camp. Moltes vegades prenem com a signe decisiu de progrés les inversions en obres culturals i esportives. La cultura de la seguretat en el treball, d'aparença més discreta, ha de tenir, tanmateix, prioritat en la consciència dels ciutadans, dels empresaris, dels governants.

Tant l'empresa com els sindicats analitzen en aquests moments les causes del tràgic accident. Ens unim a l'exigència expressada pel rector de Sant Cristòfol de Sùria, a l'homilia del funeral per les víctimes, de millora de les mesures de seguretat. «Massa sovint, va dir, la mina es cobra un salari de vides humanes».

El clam popular per la pau a Bòsnia

«Que Sarajevo torni a ser la ciutat multicultural, multiètnica i plurireligiosa que ha estat durant mil anys», va dir l'alcalde d'aquella martiritzada capital, a la Plaça de Sant

Jaume. La gernació que omplia la plaça, tan sensibilitzada per la tragèdia de Bòsnia, va sintonitzar plenament amb aquell desig. Va ser un encert iniciar d'aquesta manera les festes de la Mare de Déu de la Mercè.

Enmig de la vergonya pública que la guerra dels Balcans ha causat a Europa, darrerament hem assistit a l'aparició de dos signes positius. D'una banda, el moviment popular de solidaritat amb els bosnians i amb totes les víctimes de la violència, que s'ha difós arreu i ha tingut a Catalunya una dimensió popular extraordinària, francament encoratjadora. D'altra banda, la clarificació en les idees que s'ha anat produint progressivament. D'aquelles confuses informacions que culpabilitzaven indiscriminadament tots els pobles de l'antiga Iugoslàvia, amb una mal dissimulada hostilitat envers la independència dels seus pobles, s'ha passat a un discerniment cada vegada més nítid. Com afirmà amb contundència, al costat de l'alcalde de Sarajevo, l'eurodiputat senyor Mendilucé, hi ha hagut uns culpables i, fins i tot, uns criminals de guerra. Hi ha hagut un intent, avui sortosament superat, de sotmetre tots aquells pobles a la fèrula d'una ambició política: la d'un nacionalisme agressiu contra els nacionalismes defensius. Quan ha tingut lloc aquest discerniment, la pau ha esdevingut possible.

Tribuna

Disposar del propi cos

Jordi Bassas i Ribalta

Escriptor i teòleg

Només l'enteresa pròpia de les dones podia posar en evidència la fal·làcia propagandista del règim de Pequín. Aquest ha estat, al meu parer, el seu gran triomf i el resultat més positiu de tota la Conferència. L'ombra de Tiananmen deuria planar sobre els dirigents xinesos fins que les dones no van fer l'acte de clausura.

Tanmateix, deixeu-me fer algunes reflexions addicionals. Que jo sàpiga, cap grup feminista no ha proposat mai com a model dones de la categoria d'Indira Gandhi, de Golda Meir, de Margaret Thatcher, Violeta Chamorro, o fins de la pròpia Benazir Butho (participant a la Conferència). Ni tampoc a personatges històrics com a Elisabet I d'Anglaterra, Caterina la Gran, la reina Victòria, etc. Deu tenir la seva explicació. Com també deu tenir la seva

explicació que mai no es digui que sempre ha tingut molt més poder una dona rica que un home pobre; o bé, més categoria social una dona noble que no pas un home plebeu. Tampoc s'acostuma a recordar el poder que tenia Dolores Ibaruri «La Pasionaria» durant la guerra civil espanyola: un poder no gens menyspreable i sí molt temible per a molts representants del sexe mas-

culí que gosaven contradir-la. Això deu tenir també alguna explicació, és clar.

No em vull fer pesat i exhaustiu amb els meus interrogants. Tots deuen tenir una explicació satisfactòria des del punt de vista feminista. I més quan al fòrum de Pequín hi havia un tema que semblava tenir preferència per damunt de tots els altres. Un tema que fins i tot preocupava

més que els maltractaments i les mutilacions a que es veuen sotmeses les dones en segons quines cultures. Em refereixo, és clar, al tema de la «llibertat de disposar del propi cos» amb el corolari de referències a l'avortament voluntari i la contracepció.

Abans he fet una petita llista de dones de l'època actual i d'èpoques passades amb còtes importants de poder polític i social. Podria afegir també una nombrosa llista de dones famoses en el camp de la cultura, de les ciències, de les lletres, de l'art, etc. Per això, em resisteixo a creure que la Dona s'hagi volgut presentar a Pequín davant l'opinió pública mundial com un simple cos insatisfet. Seria massa decebedor si fos veritat. Prefereixo pensar en la seva heroïcitat davant de la dictadura xinesa i retre un homenatge als cossos de les dones maltractades per la policia; aquestes sí que van saber-ne «disposar» amb autèntica llibertat.

«...sempre ha tingut molt més poder una dona rica que un home pobre; o bé, més categoria social una dona noble que no pas un home plebeu»

«Prefereixo pensar en l'heroïcitat de la dona davant de la dictadura xinesa i retre un homenatge als cossos de les dones maltractades per la policia»

CATALUNYA CRISTIANA

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT:

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrubias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP
MEMBRE DE L'APPEC



Director: Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragones, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Joan Salvador, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Bàdia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Xavier Bardulet, VIC

Autoedició i compaginació: Carlos Agüado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggari 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

El Papa a l'Eucaristia multitudinària celebrada a Johannesburg, capital de Sud-àfrica

Vaticà

La reconciliació, única via per superar els odis i prejudicis racials

Unes dues-centes mil persones de totes les races, que reflecteixen el qualificatiu de «nació arc iris» amb què es defineixen els sud-africans, es congregaren a l'hipòdrom de Gosforth Park de Johannesburg, per participar a la missa que va celebrar Joan Pau II, el diumenge 17 de setembre. Durant la missa i posteriorment en el rés de l'Àngelus, va dir que «el perdó recíproc i la reconciliació són les úniques vies per superar els odis i els prejudicis racials i ètnics».



Nelson Mandela, president de Sud-àfrica, saluda el Papa abans que comencés la missa a l'hipòdrom de Johannesburg, a la qual assistiren 200.000 fidels

C.C.

A l'Eucaristia assistiren unes 200.000 persones. La majoria dels participants eren persones de raça negra, que constitueixen el 70 per cent de la població i el 75 per cent dels 2,9 milions de catòlics d'arreu del país, però els assistents reflectiren perfectament el mosaic de races i cultures del país més ric i desenvolupat del continent.

En un lloc preferent figuraven el president Nelson Mandela, somrient i relaxat, i amb ell els dos vice-presidents, el blanc Frederick De Klerk i el negre Thabo Mbeki, ambdós amb vestit i corbata.

Concelebraren amb el Papa els cardenals, arquebisbes, bisbes i preveres que participaren en el Sínode. La missa va ser una expressió de la universalitat de l'Església i la diversitat de pobles i llengües de l'Àfrica. Per als textos i cants s'usaren, a més de l'anglès i el portuguès i l'afrikàner —les dels colonitzadors europeus— el xhosa, el shoto i el zulú.

El Papa va arribar a l'hipòdrom amb automòbil des de la Nunciatura Apostòlica de Pretòria, on hi va fer nit. Des del pòdium, Joan Pau II va començar proclamant el «us

dono la pau» de l'evangeli de sant Joan en zulú, shoto, xhosa i afrikàner, i immediatament va aparèixer un seguici de dansaires negres vestits a la manera antiga, amb les seves contorsions, encapçalats pel religiós dominic negre, Vicent Mokete, el més espectacular de tots. A l'homilia, dedicada al tema de la reconciliació, el Pontífex va invocar la pau per als pobles de Sud-àfrica, les divisions dels quals persisteixen malgrat l'eradicació de l'apartheid. També va implorar aquest bé immens de la pau allà on manqui, a Europa com en els Balcans, a l'Àfrica, sobretot a Rwanda, Burundi, Sudan, Algèria i fins fa poc a la República de Sud-àfrica. Els homes i dones de bona voluntat esperen que també en altres parts d'aquest continent, i arreu del món, la violència doni pas al diàleg i a la concòrdia, i la vida dels homes, dones i infants innocents no estigui més en perill.

Va apel·lar, per acabar, a les dones de l'Àfrica, perquè es respecti, es tuteli, s'estimi i se serveixi «a la vida, a tota la vida humana, des de la concepció fins a la mort».

En la nostra propera edició informarem de l'estada del Papa a Kenya, darrer país del seu viatge al continent negre.

Afirma Joan Pau II en la seva exhortació feta pública a Yaoundé, Camerun

L'Àfrica ha de ser la seva pròpia missionera

L'exhortació apostòlica «L'Església a l'Àfrica» que el papa Joan Pau II va fer pública a Yaoundé, capital del Camerun, dona a conèixer els fruits de les reflexions del Sínode dels Bisbes, celebrat a Roma el 1994. En la nostra edició anterior vam subratllar del document els aspectes socio-econòmics, evasió de capitals, comerç d'armes, guerres ètniques i unes lacres del continent negre. Afegim ara les referències a la missió evangèlica de l'Església a l'Àfrica que conté l'exhortació.

C.C.

Missatge oportú i creïble

Els documents sinodals subratllen cinc grans temes sobre els quals es deté aquesta nova Exhortació: el moment present de l'Església a l'Àfrica, que ha de comptar amb l'evangelització, la inculturació, el diàleg, la justícia i la pau i els mitjans de comunicació social. En els aspectes de la missió evangelitzadora d'aquest continent fa al·lusió també a les urgències i desafiaments que interpel·len l'Àfrica en el Tercer Mil·lenni: «una Església de missió que ha de ser la seva pròpia missionera».

Joan Pau II indica una exigència principal per a l'Església a l'Àfrica que és «saber oferir un missatge oportú i creïble». Això implica la necessitat de reflexionar sobre «la credibilitat mateixa dels anunciadors d'aquest missatge», en un temps que té set d'autenticitat.

L'exhortació destaca els múltiples valors positius de la cultura africana: el sentit comunitari. Evoca alguns problemes actuals de l'Àfrica, «enmig d'una desesperació que ho envaeix tot. L'evangelització promou molts valors es-

sencials que tanta falta fan a aquest continent: esperança, pau, alegria, harmonia, amor i unitat». Crida l'atenció sobre les exigències de la formació dels agents d'evangelització: sacerdots, religiosos i laics.

El Papa insisteix en la inculturació, amb una doble dimensió «per una part, ha de ser una íntima transformació dels autèntics valors culturals mitjançant la integració en el cristianisme i, d'una altra l'arrelament del cristianisme en les diverses cultures». Remarca una visió molt estimada a l'Àfrica: l'Església com a família de Déu, que mena al diàleg. Quant a l'evangelització, afirma que «els cristians han de ser formats perquè visquin les exigències socials de l'Evangeli», que s'han de traduir en accions per al desenvolupament humà integral i per a la defensa de la dignitat de cada persona.

També destaca Joan Pau II la importància dels mitjans de co-

municació social en els nostres dies per a l'evangelització. Els heralds de l'Evangeli han de penetrar-hi per impregnar-se d'aquesta nova civilització i cultura, amb la finalitat de servir-se'n oportunament».

Comunitats vives

El Papa assenyala uns altres reptes actuals davant el tercer mil·lenni, als quals l'Església a l'Àfrica ha de fer front. Per al Sant Pare l'aprofundiment en la fe i la formació són tant més necessàries des del moment que «la ràpida evolució de la societat ha fet sorgir nous desafiaments». Subratlla la dignitat de la família, que és «el pilar sobre el qual està construït l'edifici de la societat», la igual dignitat de l'home i la dona, el valor del matrimoni i crida a «salvar la família africana de les amenaçes que la setgen».

L'Exhortació revisa els agents

d'evangelització, sota el títol *Se-reu els meus testimonis a l'Àfrica*. Joan Pau II desitja comunitats eclesials vives, un laïcat compromès, catequistes preparats per a la seva missió, preveres dedicats al seu ministeri, famílies de testimoni evangèlic, homes i dones consagrats i integrats a les diòcesis, joves capaços de «superar els obstacles», seminaristes ben formats i el compromís personal i fonamental dels bisbes.

Amplia, en el darrer capítol, la missió a què estan cridats els cristians africans: «ser missioners de vosaltres mateixos», «vivint la caritat, la santedat i la solidaritat».

SIGNUM®

Treu el millor so a les campanes!

ENGINYERIA PRÒPIA
Tel. (93) 318 19 59 / 821 00 36
Pg. Madoz, 1. 08002 BARCELONA

Pelegrinatges a

TERRA SANTA

ÚLTIMES PLACES

Del 18 al 27 d'octubre

**ESPECIAL 8 DIES
Places limitades**

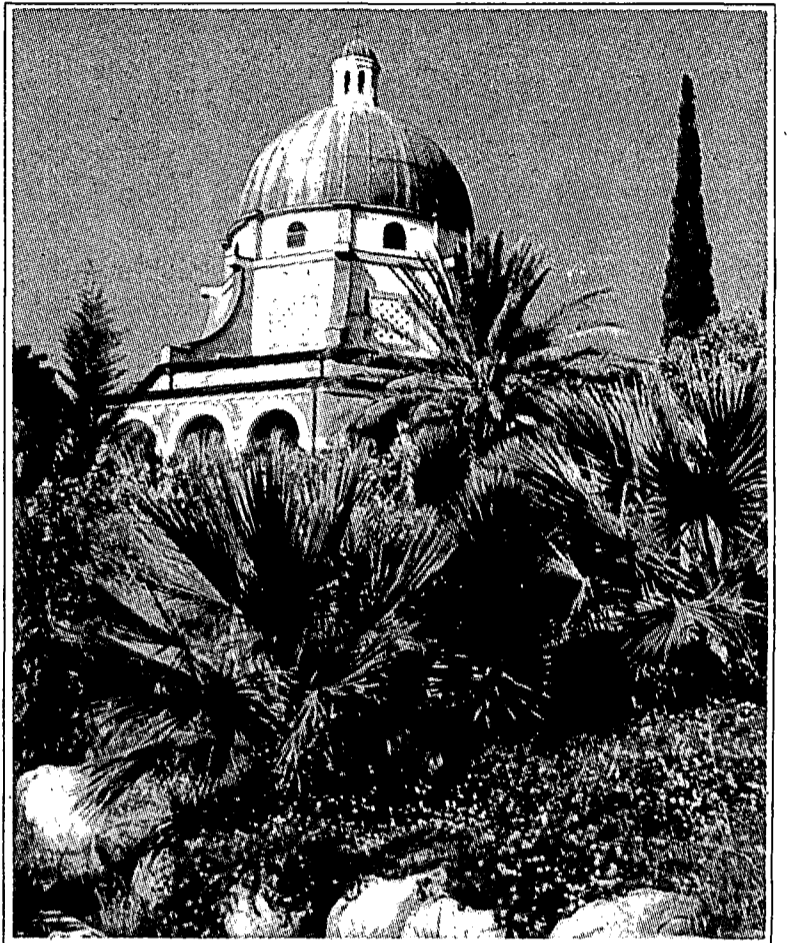
Del 3 al 10 de desembre

FEU-VOS
«PELEGRINS DE LA PARAULA»
VISITANT LA JUDEA I LA GALILEA:

- JERUSALEM (sant sepulcre, via Dolorosa, cenacle, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur occidental del Temple, etc.) i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.)
- BETLEM: camp dels pastors i basíliques
- JERICÓ i la mar Morta
- NATZARET i CAFARNAUM, amb el llac de Tiberíades
- CANÀ, el riu Jordà i el Mont Tabor
- AKKO i altres vestigis dels croats
- CESAREA MARÍTIMA i altres vestigis romans, Mont Carmel, Jaffa, etc.

Feu del vostre viatge a Terra Santa una vivència inoblidable PAS A PAS AMB EL NOU TESTAMENT, seguint les directrius i la tradició transmesa per l'Escola bíblica de Montserrat.

Demaneu-ne informació



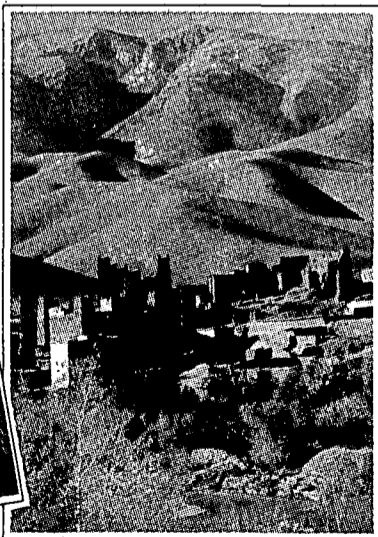
OBERTA LA INSCRIPCIÓ



MARROC

Les viles imperials i l'Atlas

Del 7 al 18 de novembre



VISITANT:

- Tànger • Menkes • Fez
- Midelt • Erfoud • Rissani
- Tinerhir • Ouarzazate
- Zagora • Vall de l'Ourika
- Marrakeix • Casablanca
- Rabat • Larache

Oberta la inscripció - Places limitades

Assistència tècnica ULTRAMAR EXPRESS

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

3.000 cristians, dels quals 200 són catòlics, viuen a Gaza

A Gaza, els cristians són una minoria molt dinàmica

A Gaza, els escolars baixen rient dels autobusos grocs de l'Escola llatina. Són uns 1.160, dels quals un 11% són cristians i el 89% musulmans, que acudeixen a l'escola de l'única parròquia catòlica de Gaza. Del jardí d'infants fins a cinquè grau, les classes són mixtes i ecumèniques. S'hi ensenyen en àrab les matèries clàssiques, però també el francès, el catecisme i l'Alcorà.

Farah Mébarki

(la Croix)

ORIENT MITJÀ.— La presència cristiana a Gaza es remunta al segle IV, quan els miracles de sant Hilarió i l'energia de sant Porfiri acabaren amb el paganisme hel·lènic imperant. L'Islam va implantar-s'hi el 635, després de la desfeta de l'exèrcit bizantí a la batalla de Tadoun. Actualment la ciutat només compta amb 3.000 cristians, o sigui l'1% de la població. Els grecs ortodoxos depenents del patriarcat de Jerusalem són majoritaris. Els catòlics, sota l'autoritat del patriarca llatí no passen de 200 persones... unes 35 famílies:



Una religiosa a Gaza: Aquí hom és palestí abans de ser cristià o musulmà

Durant molt temps els petits mercats materialitzaven la divisió de la ciutat entre els barris musulmans al nord i cristians al sud. Això ja no és veritat. Encara que alguns viuen en la proximitat dels seus llocs de culte.

No tots els cristians de Gaza són benestants. A Xaat, molts viuen les asprors dels camps de refugiats. Vinguts de Haïfa, Jaffa, Ramallah o de Lod, que han abandonat en onades successives des de 1948, poblen tres carrerons prop de l'Hospital Xifa. Jasmine, catòlica, va arribar a Gaza fa vint anys, després del seu matrimoni. «El meu marit és obrer i amb poca salut», explica. «Guanya 600 shekels (al voltant de 1.200 francs) cada mes. Tenim cinc fills i és molt difícil pujar-los amb tan escassos ingressos. La gran, Nada, té 18 anys, acaba d'entrar a la universitat. Això ens costa 150 shekels. A ella li plauria continuar els seus estudis i arribar a assistent social. No sé pas si li ho podem permetre»

Tres Germanes de Charles Foucauld comparteixen la vida amb els refugiats. «Aquí, afirmen religioses, s'és palestí abans de ser cristià o

musulmà. Cadascú respecta el seu veí, participa de les seves penes i alegries. Aquesta solidaritat no s'interromp mai»

Una comunitat cristiana dinàmica

El 1990, en aquest barri cristià de Xaat, el rector de la parròquia llatina, Abouna Jalil Awwad, instal·là un dispensari, la clínica de la Sagrada Família. Obert a tothom, l'establiment compta amb un dentista musulmà i una ajudant de laboratori i, també musulmana. El doctor Issa, de medicina general, és cristià. El P. Jalil anuncia, amb cert orgull, entre 300 i 500 pacients cada mes. La consulta només costa dos dòlars, que és molt menys que la consulta privada o la del mateix Hospital Xifa.

Pero la comunitat catòlica no limita el seu dinamisme al sector mèdico-social. La qualitat de l'ensenyament a l'Escola llatina del barri de Zeitoun és lloada a tot Gaza. Les despeses d'escolaritat s'acorden segons els recursos de les famílies. La meitat dels quaranta ensenyants són cristians.

Una Església molt considerada

Cada diumenge, quan el seu homònim grec ortodox P. Georges Awwad celebra la missa a la seva vella església, el P. Jalil Awwad la celebra en un edifici més recent, decorada amb frescos de color. En l'assistència també compta amb cinc germanes de la Mare Teresa. Són índies, i animen un asil per infants disminuïts i ancians, en els quals la seva tendresa i bon humor obren meravelles.

Encara que aquesta Església del patriarcat llatí de Jerusalem sigui petita, gaudeix de la profunda consideració dels habitants de Gaza, i també de les autoritats palestines. La petita silueta i la sotana del P. Jalil i el seu automòbil blanc són coneguts per tothom, des dels campaments beduïns del sud fins a l'immoble presidencial. Iàsser Arafat, l'esposa del qual és cristiana, ha visitat dues vegades la parròquia. El passat desembre hi va anar per anunciar al P. Jalil Awwad que Nadal seria des d'aleshores festa per a tots els palestins.

Internacional

L'etapa més trista de la història de Burundi

El passat 26 de juliol els bisbes de Burundi feien pública una declaració que condemnaven la crítica situació que travessa el país. Segons els bisbes, Burundi «travessa l'època més trista de la seva història». La carta, que du per títol *La situació de guerra civil*, condemna amb força la mala fe d'aquells conciutadans «encegats per l'ansia de poder, l'esperit de venjança i els seus hàbits violents». Els bisbes re-



Fra Emmanuel Ntakarutimana, un dominic burundès que insistí en el tema de la reconciliació al Sínode africà

corden en la seva carta que cada grup ètnic té les seves milícies armades i que «la violència s'ha erigit en sistema ideològic des que fou declarada la independència». I afegeixen: «Els grups que es constitueixen al voltant d'una ètnia o al voltant d'interessos sectaris no confessats, es comporten com a bandes de malfactors terroristes».

Per la seva part, l'Església de Burundi continua essent el blanc d'una campanya de desprestigi i víctima d'aquesta violència ètnica que pateix el país. Almenys cinc preveres van ser assassinats el passat mes de juliol i quatre bisbes —entre els quals hi ha l'arquebisbe de Bujumbura— han sofert ja diversos atemptats. (M.N.)

Ha mort l'abat primat dels benedictins

C.C.

ROMA.— El passat 11 de setembre, va morir el P. Jerome Theisen, Abat Primat de la Confederació Benedictina.

Nascut el 1930, era monjo del monestir de Collègeville-Saint John's (EUA), d'on fou elegit abat el 1979. Ara fa tres anys, en el darrer Congrés d'abats celebrat a Roma el setembre de 1992, els abats benedictins d'arreu del món l'elegiren Primat, missió que comporta vetllar per la coordina-

ció de les congregacions benedictines i representar aquesta família religiosa davant la Santa Seu.

En ocasió de la colenda del IV centenari de la Dedicació de la basílica de Montserrat, el febrer de 1993, l'abat Jerome Theisen visità aquest santuari i monestir benedictí. L'abat Theisen va ser un dels superiors generals designats per a assistir al Sínode Episcopal sobre la Vida Religiosa celebrat a Roma el 1994, i en fou un dels relators.



CURSOS DE CREIXEMENT PERSONAL

Viure, estimar, ser feliç. Portar-se bé amb els altres, sentir-se realitzat i en pau amb un mateix. Entendre per què reaccionem i reaccionem els altres d'una determinada manera. Descobrir formes de conducta més adequades i equilibrades. Afrontar i respondre a les circumstàncies i problemes de la vida amb menys tensió i desgast...

El CCP t'ofereix la possibilitat de treballar en això i aconseguir-ho.

Dirigits per Anna M. Pujol, A.T.S., formada en l'àrea del Comportament Humà i Relacions Interpersonals. Estudis de teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya.

CCP. Gran Via, 617, entsol. 5a (prop del Pg. de Gràcia). 08007 Barcelona. Tel. 412 50 36

Ho diu Mons. Setién en una carta pastoral

Espanya

La família, l'escola i la parròquia, els tres eixos per a una educació integral

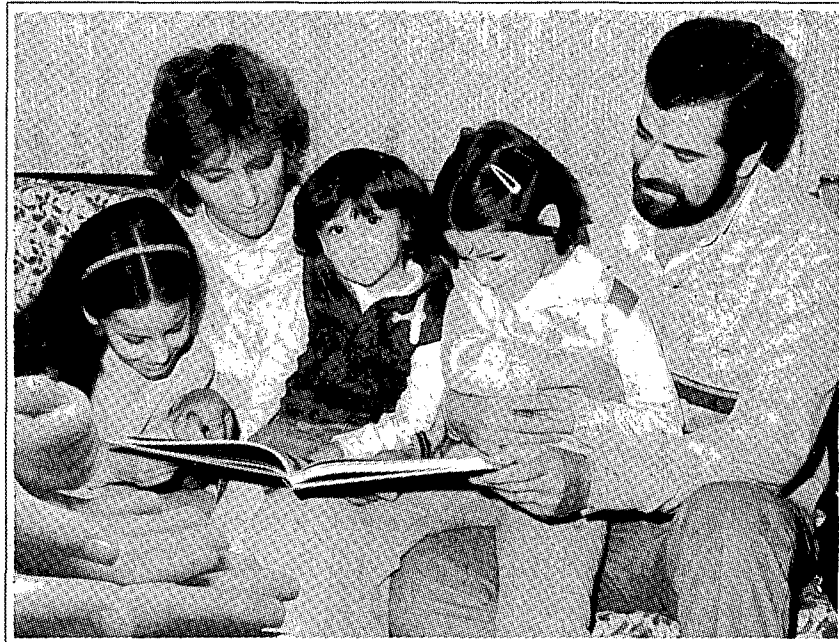
SANT SEBASTIÀ.— «Família i Educació» és el títol de la Carta Pastoral del bisbe de Sant Sebastià, Mons. José María Setién, davant de l'inici del nou curs escolar. El prelat crida l'atenció en la seva carta sobre la funció educadora de la família.

Els pares heu de ser els primers educadors dels vostres fills, però en el compliment d'aquesta missió que li és pròpia, tant en l'ordre humà com en l'estrictament religiós, la família no està sola. La família, l'escola i la parròquia són tres eixos bàsics entorn dels quals ha de girar l'educació integralment humana dels vostres fills». Aquestes són les primeres idees de Mons. Setién.

El bisbe basc afirma que «l'educació és un dret irrenunciable que els pares heu de reivindicar i exercir, i que la societat ha de respec-

tar. La societat ha d'assegurar que tots els infants i joves poden disposar dels serveis i recursos que calguin per assolir el grau d'educació i d'instrucció requerits per viure dignament.

Mons. José María Setién insta els pares que quan escullin els centres escolars per als seus fills, «tinguin molt present la preocupació que el centre escollit sigui respectuós amb les opcions humanes fonamentals que voleu per als vostres fills». Assenyala, també, que l'educació és un procés continuat. «Per ser fidel a la seva mis-



sió educativa, la família ha de fer-se present en aquest procés. La paraula acompanyament pot ser la

ment cal reconèixer que, amb freqüència, aquesta comunicació no existeix com seria de desitjar».

La fe dels fills, opció dels pares

Per acabar, el bisbe de Sant Sebastià recorda a les famílies que són elles les que han de transmetre la fe cristiana als seus fills. «No n'hi ha prou que les famílies permetin que l'Església educi cristianament als seus fills, o que deixin en mans de les comunitats cristianes aquesta educa-

ció. Hi ha d'haver una harmònica col·laboració. No n'hi ha prou en que els portin a la catequesi o que els hi permetin assistir. Han de ser ells els primers a voler que els fills siguin educats en la fe de l'Església». Assenyala que «una opció d'aquesta naturalesa pugui oferir una bona oportunitat als pares perquè puguin, ells mateixos fer-se un plantejament més personalitzat de la seva fe». (SIC)

que millor reflecteixi el que aquesta presència ha de ser. Des d'aquí vull transmetre el meu testimoni de reconeixement i gratitud a tots aquells que dediquen la seva vida a l'educació de les noves generacions i a la recerca educativa».

El prelat també veu necessària la coordinació entre les famílies i els centres escolars. Malaurada-

ment cal reconèixer que, amb freqüència, aquesta comunicació no existeix com seria de desitjar».

FUNDACIÓ PRIVADA «SANT FRANCESC D'ASSÍS»

Carretera El Masnou-Alella, Km. 1 - 08328 Alella
Tel. 555 19 94 - Fax: 555 55 59

OFEREIX A LES PERSONES GRANS:

A) L'HABITATGE TUTELAT «LA VINYA»

- Què no és un habitatge tutelat:
 - Un centre socio-sanitari.
 - Una residència per a la 3a. edat.
 - Un hospital o centre de dia.
- Què és un habitatge tutelat:
 - Un lloc d'acolliment amb una funció equivalent a la llar i d'empar social per a persones capaces d'autogovernar-se compartint tasques i despeses.

B) SERVEIS QUE ES DONEN EN L'HABITATGE TUTELAT

- Assistència mèdica i d'infermeria especialitzada i continuada.
- Suport psicològic.
- Servei de rehabilitació i teràpia ocupacional.
- Activitats de dinamització física, psíquica i social.
- Servei religiós.

El cost mensual s'ha ajustat a 114.975 pessetes, tot inclòs

Capacitat de 12 habitacions dobles per a un total de 24 persones en un ambient de convivència familiar

«Tretze anys de cinema espanyol. 1983-1995»

Nova guia del departament de Cinema de la Conferència Episcopal

MADRID.— El departament de Cinema de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social acaba de publicar el llibre *Tretze anys de cinema espanyol*. Aquesta obra resumeix en 614 fitxes completes —genèriques, comentaris i apreciacions— tot el cinema espanyol dels anys 1983-1995, a més a més, d'una àmplia relació de títols que pertanyen dels anys 20, amb les dades fonamentals d'informació i d'orientació.

En aquesta obra, un equip d'amants del cinema ofereix les seves apreciacions i el seu entusiasme o decepció sobre les realitzacions espanyoles de l'anomenat període.

A més a més, l'obre pretén, ja que les pel·lícules esmentades s'emetran per televisió o s'oferiran en el mercat del vídeo, que l'espectador pugui trobar-hi una orientació a la vegada oberta i rigorosa que l'animarà a veure una nova pel·lícula o li evitarà una sorpresa desagradable. Els índexs de títols i directors li facilitaran la recerca del film sobre el qual desitja informar-se.

Elaborada per l'equip de crítics de Pantalla 90, la seva orientació té en compte els valors artístics, humans i culturals de cada pel·lícula, amb una especial atenció als aspectes ètics i morals i a la diferent condició de l'espectador. (SIC)



Generalitat de Catalunya
 Departament de la Presidència
Secretaria General de Joventut
 Turisme Juvenil de Catalunya, S. A.

XARXA D'ALBERGS DE JOVENTUT



SOM la

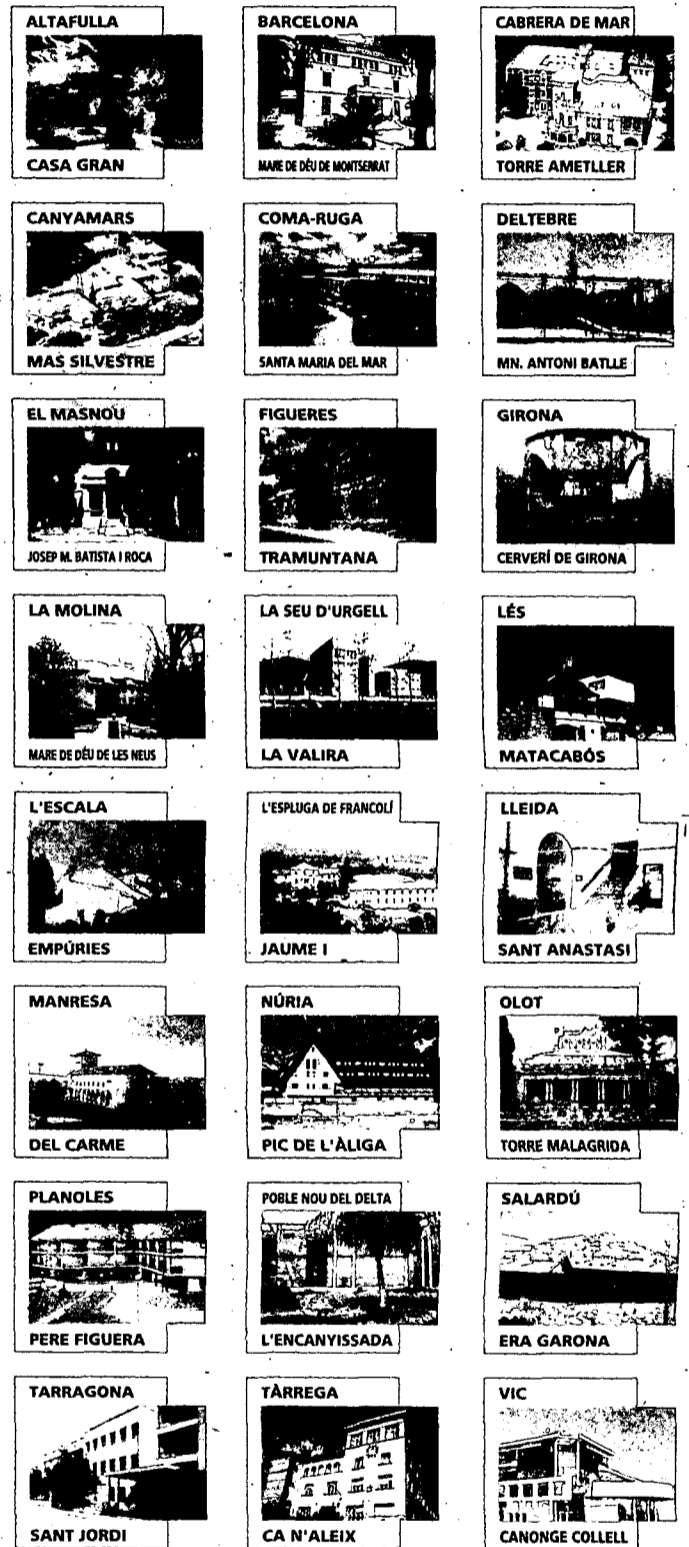
Ja ha començat el nou curs escolar i tornem a re-trobar-nos tots aquells que tenim responsabilitats en el món dels joves i dels infants del nostre país.

De segur que ja coneix la *Xarxa d'Albergs de Joventut* de la Generalitat de Catalunya, i de segur que també coneix els nostres programes pedagògics, de lleure i de descoberta del país, perquè l'escola pugui gaudir d'estades, colònies i convivències.

El nostre equip tècnic, compost per homes i dones especialitzats en pedagogia i lleure, així com el personal de la *Xarxa d'Albergs*, cuiners, recepcionistes, administratius, personal de servei i els directors, garanteixen un servei de qualitat i de suport a la tasca educativo-pedagògica dels professionals de l'ensenyament.

El nostre programa d'activitats *Aprenent, fem país als albergs*, disposa de 44 activitats diferents, que es realitzen amb el suport d'un total de 580 quaderns, entre quaderns per a l'alumne i didàctics per al professional de l'ensenyament.

Truqui'ns i faci la seva reserva al telèfon 93/483 83 63, doncs gaudirà de segur de la millor estada, per la qualitat dels edificis, per la bellesa dels paratges on estan ubicats, i per l'atenció del nostre equip humà que es troba, des d'ara al seu servei.



Salvador Obiols i Gras
 Director Comercial-
 Màrqueting i de Pedagogia
 de la Empresa Pública
**TURISME JUVENIL DE
 CATALUNYA, S.A.**



Apunta-t'hi!



Josep Maria Peris i Polo, un màrtir barceloní singular

Francesc Vergés i Vives

capellà del monestir de Sant Pere de les Puel·les de Barcelona

El 1 d'octubre el Papa declarà màrtirs de la fe cristiana a una altra bona colla de cristians i cristianes assassinats durant la persecució religiosa a Espanya durant els anys 1936 al 1939. No són sols víctimes de la guerra civil on va morir tanta gent al front i a les ciutats víctimes dels bombardeigs o de la revolució que es va desfermar provocant milers d'afusellaments injustos en les dues parts enfrontades. No. Aquests són uns quants més dels molts que van ser assassinats en els nostres cementiris i carreteres pel sol fet de ser cristians. I només són uns representants més de tants i tants d'altres dels que recordem nosaltres, els que encara guardem la memòria d'aquells capellans estimadíssims, d'aquells parents nostres, —a vegades fins i tot pares—, religiosos i religioses que van sofrir la mateixa sort. De la corona del seu martiri no en dubtem, i per això desitjaríem que un dia —no massa llunyà— fossin també glorificats per honra i edificació de les nostres esglésies diocesanes.

Alegria per la nova fornada de beats

Aquesta lamentació, però, no entela l'alegria de la nova fornada de beats. I aquesta vegada la nostra alegria i atenció té motius especials: entre els nous beats i entremig d'altres capellans i religiosos de l'Església tarraconense, hi figura un sacerdot barcelo-

ní: Mn. Josep M. Peris i Polo, originari de la diòcesi de Tortosa, fill de Cincorres, poble del Maestrat, a prop de Morella, Rector del Seminari de Barcelona. El càrrec l'incardinava de ple al nostre clergat diocesà, i la seva glorificació implica també al nostre Seminari i ve a refrescar el record agraït dels qui el tinguérem de rector estimat.

Mn. Peris era un sacerdot jove de la Germandat d'Operaris diocesans, a la qual estava confiada des de feia molts d'anys la direcció dels Seminaris de Barcelona, Tarragona i Tortosa, dins la nostra Providència Tarraconense. Per això ell, que havia sortit de rector del Seminari de Còrdova, fou escollit rector de Barcelona. Per a nosaltres era un desconegut. Un més de la llarga llista de rectors que anaven passant per la rectoral del seminari barceloní sense deixar cap empremta. I que Déu els pagui el servei que ens van fer, encara que no hagin deixat cap record especial.

Mossèn Peris, rector del Seminari diocesà

De Mn. Peris no es pot pas dir el mateix. És per això que creiem que l'esdeveniment de la seva beatificació mereix no sols una atenció pel càrrec que exercia en el moment del seu martiri, sinó també pel que va suposar la seva actuació de rector en bé del Seminari i dels seminaristes de llavors i dels capellans que som ara. Fou un rector singular.

Mn. Peris es va fer càrrec de la rectoral del seminari barceloní el 1933. Al Seminari es vivia una

situació tensa, similar a la de la resta de la diòcesi, amb les especials connotacions pròpies d'un seminari. Per una part els barcelonins, i en gran part tots els catalans, teníem llavors la sort de comptar en la comunitat eclesial,



Mn. Josep Maria Peris

amb una colla de realitzacions i de persones notables. Només cal recordar obres com la *Fundació Balmesiana*, i el seu Foment de Pietat (amb el nom escapçat de «catalana» per imposició de la anterior dictadura), amb tota la seva influència en el poble senzill i en les parròquies de tot Catalunya, i la *Balmesiana*, amb tot un estol d'obres i persones que les formaven i dirigien, com l'obra del *Sant Evangeli* portada pel Dr. Ginebra. La biblioteca *Balmes* i la seva revista portada pel Dr. Vives. Mn. Eudalt Serra, autor d'una sèrie de llibres i director del *Foment de Pietat*. I l'eminent P. Ignasi Casanovas, responsable i creador de tota la *Fundació de la Balmesiana*, i impulsor de l'ideal de convertir la Balmesiana en una universitat catòlica semblant a la del *Sacro Cuore* de Milà fundada pel P. Gemelli. Acaçada de néixer amb la força que tots coneixem la *Federació de Joves Cristians de Catalunya*, amb tota la riquesa de consiliaris i laics dirigents per tot el país. Un bon nombre de sacerdots diocesans com el canonge Cardó, venerat com a home de pensament i autor de llibres i articles. I molts d'altres també

coneguts i venerats, diocesans i religiosos, com el Dr. Samsó, rector de Santa Maria de Mataró; el Dr. Guàrdiet, rector de Sant Pere de Rubí, i molts d'altres. No oblidem que la majoria de parròquies de Catalunya portaven l'empenta de *l'Obra d'Exercicis Parroquials* que pocs anys abans havia fet una sèrie de conversions d'algunes personalitats, enmig de molts d'altres homes pares de família de les bases parroquials. A Barcelona cada dia sortia *El Matí* —un diari català i cristià sense embuts—, on s'hi podien llegir articles importants i on venien les notícies d'un país i d'una Església viva. A Catalunya entre els nostres bisbes hi teníem el Cardenal Vidal i Barraquer, estimat no sols a Tarragona sinó a tot Catalunya. Era un moment en el qual tot el país vivia les convulsions del nou règim

republicà i en gran part laicista i anticlerical, però al mateix temps es vivia la il·lusió de l'autonomia tot just estrenada.

Temps difícils de transició

L'Església catalana estava a més en plena transició. En el seu teixit social quedaven —sobretot en la clerecia— restes fortes del carlisme, influenciat dia rere dia per *El Correo Catalán*, que estava present a gairebé totes les nostres rectories, el que provocava una tensió entre diverses tendències i generacions. Al Seminari es vivien totes aquestes tensions fortament, i anàrquicament perquè l'equip de Superiors era completament aliè a tota la vida catalana i diocesana. Ells eren uns bons capellans pietosos i honrats, però no sabien ni vivien res de la nostra vida diocesana. Ells feien i ens feien fer les seves devocions en castellà, com era en castellà tota la direcció del Seminari. Hi havia un fort contrast amb la majoria del claustre de professors entre els quals hi figuraven homes molt valuosos com el Dr. Llove-

ra, professor de Sociologia Cristiana, el Dr. Trens, professor d'Arqueologia, el Dr. Tusquets de Pedagogia i Catequística, el Dr. Batallé de Geologia, el Dr. Cebrià Montserrat, professor de Moral. Tots homes importants i respectats en la vida social i eclesial de Catalunya.

Entre els propis alumnes hi havia joves personalitats que començaven a despuntar. Recordem noms com el de Lluís Brasó, el que després fou el monjo i abat de Montserrat Gabriel Maria; Narcís Jubany i Arnau, el futur Cardenal; Manel Bonet i Muixí, futur auditor de la Rota i català universal per tants motius; Quirze Estop, el futur president de la Comissió Interdiocesana de Litúrgia, professor i rector del mateix seminari; Ramon Daumal, futur bisbe auxiliar de Barcelona, i d'altres. L'equip de responsables de la direcció del Seminari, els anomenats Superiors, no gaudien de prou prestigi, ni pastoralment ni culturalment per dirigir una comunitat de joves d'aquesta índole. I aquest buit provocava un conjunt anàrquic on era molt difícil posar ordre.

El nou rector es va enfrontar gairebé sol amb aquesta situació. La Germandat li va enviar un altre jove, Mn. Vicente Lores, per donar-li suport, però la responsabilitat la portava ell tot sol. Va començar per alçar el prestigi del càrrec de rector. Tothom pogué veure en ell l'home culte, l'home d'oració, que pacientment prenia contacte pas a pas amb la realitat. Al cap de pocs mesos, tot va començar a tenir un altre caire. El nou rector va començar a formar part del claustre de professors amb l'assignatura de Pastoral, i un llibre de metodologia musical del qual era l'autor fou adoptat com a llibre de text. Les inquietuds d'ordre litúrgic pogueren ser encarrilades per un home que hi entenia i tenia bon gust. No mançaren dificultats, i algunes actuacions discutibles. No deixava de ser un foraster que xocava per bé i per mal amb una realitat que en definitiva era la nostra. Però els joves, i entre ells els de més personalitat, l'acceptaren i es feren col·laboradors seus.

Llicenciada en Psicologia

Interessada en l'àmbit de l'educació, (tutories, dificultats d'aprenentatge, orientació professional, seguiment d'alumnes,...) S'ofereix per escoles, centres de formació professional, gabinets de seguiment escolar,...

El meu telèfon és:
488 11 86

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.
Tel. 427 44 53.



Llibre de pregàries en català que Mn. Peris va compondre amb la idea que fos el llibre oficial de la pietat pública del Seminari

LA PREGARIA DEL MATI

Quan sentis la campana

ADREÇA a Jesús el teu primer pensament, el teu primer afecte i el primer acte de la teva voluntat. Pots exclamar com els Magues davant l'aparició de l'estrella:

Hoc signum magni Regis est. Surgamus et inquiramus eum et offeramus ei aurum, thus et myrrham.

Tot seguit pots afegir:

Déu meu, us dono el meu cor i la meua ànima:

Bon Jesús, sóc vostre, enterament i per sempre.

Sigui tot per amor vostre.

Verge Santíssima, Mare de Déu, heu's aquí el vostre fill i el vostre esclau.

Mentre et vesteixes i t'endreces pots recitar les pregàries següents:

Et ego ad te, Domine, clamavi.

Et mane oratio mea praeveniet te.

Repleatúr os meum laude.

Ut cantem gloriam tuam, tota die magnitudinem tuam.

Domine, averte faciem tuam a peccatis meis.

Et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus.

Et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua.

Et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi laetitiam salutaris tui.

Et spiritu principali confirma me.

Confiteor Deo...

També pots esmerçar el temps dient Parenostres i Avemaries per a les teves intencions particulars.

El temps del seu rectorat fou molt breu. Ens va desaparèixer del costat nostre el juliol del 1936, i 15 d'agost moria assassinat prop del seu poblet nadiu. Nosaltres no en vam saber res més.

Que el nou beat intercedeixi pel nostre poble!

Jo tenia llavors només 17 anys tot just complerts. Ara sóc un capellà de 76. Però el seu record i el seu llibret de pietat encara acompanyen la meua vida de capellà vell i il·lusionat amb els nous temps. Vaig patir bastant després de la nostra guerra. En la vida oficial de la nostra diòcesi tot va tornar a fer una girada enrera. Però el que portàvem a dins perquè algú ens ho havia donat, no ens ho pogueren prendre. Ara encara en gaudim, i ho voldríem passar als que en venen darrera.

Quan fa poques setmanes jo visitava amb devoció l'església parroquial de Cinctorres, on aquest home de Déu fou batejat, i em mirava la casa on havia nascut i viscut amb els seus pares, m'encomanava a ell i li demanava que ara que serà comptat explícitament entre els màrtirs del nostre santoral barceloní, intercedeixi pel nostre poble català i per aquest clergat nostre en aquesta hora tan transcendental per nosaltres.

Catalanització de la vida del Seminari

Vull subratllar un aspecte singular de tota aquesta actuació: la catalanització de la vida del Seminari. El dia 19 de març del 1934 lliurava als seminaristes

com obsequi del seu onomàstic, un llibret significatiu: un llibre de pregàries en català, compost acuradament, amb textos litúrgics i patristics, destinat a ser un llibre de butxaca, i al mateix temps el llibre oficial de la pietat pública del Seminari. La vida interna del Seminari començava a anar en sintonia amb la realitat diocesana. El nou rector citava

sovint el nostre Dr. Torras i Bages. Ell va comprendre qui era el nostre mestre i model per als capellans d'aquell moment. L'orientació pastoral i teològica de Mn. Peris començava a ser la que jo anomeno *pionera* del Vaticà II. La reforma conciliar era encara molt lluny, però a Europa, a Catalunya, i també amb Mn. Peris en el Seminari de Barcelona,

la començàvem a viure. Ser catalanista o liturgista va deixar de ser una nota negativa que feia sospitós al qui la tenia. També va deixar de ser sospitós llegir llibres foranis com els del Card. Mercier sobre formació sacerdotal, o tenir simpaties pel P. Chevrier, el fundador de la nova nissaga de capellans diocesans anomenats del Prado.

Fets i criteris

Llibertat i solidaritat

El Sínode especial d'Europa (1991) va fer aquesta afirmació: «La recerca de la llibertat, de la veritat i de la comunió és l'aspiració més profunda, més antiga i més constant de l'humanisme europeu.»

El desenvolupament de les societats europees es caracteritza per una forta petició de llibertat: llibertat en el camp econòmic i llibertat en el camp personal.

La llibertat fa possible l'esperit d'empresa, la iniciativa personal i la capacitat d'arriscar-se. L'esperit d'emulació i la concurrència s'experimenten sovint com a contradictoris de la solidaritat.

Llibertat i solidaritat són com dos pols extrems (com dos punts amb relació mútua) que condicionen el resultat econòmic i la cohesió social.

La solidaritat s'exerceix de manera privilegiada amb la família, amb els coneguts, amb els amics. La solidaritat entre grups és feble, i encara ho és més la solidaritat internacional.

S'ha de tenir en compte que les persones que estan lluny no tenen rostre. D'altra banda avui dia moltes necessitats són ateses per serveis socials o

per organismes especialitzats. Així, moltes persones no tenen contacte amb els malalts, amb la gent gran, amb els emigrants o amb els aturats perquè ja hi ha qui en té cura.

Hi ha molta gent que dona diners per als projectes d'ajuda, però si es tracta de ser solidaris de manera personal, aleshores es manifesta la feblesa de la seva solidaritat.

El problema de la societat actual no és pas l'aspiració a la llibertat, sinó el fet que aquesta llibertat sigui viscuda sense relació amb els altres.

No és pas la recerca de la llibertat el problema central de la nostra cultura, sinó la manca de solidaritat. Quan la preocupació per un mateix disminueix, aleshores l'amor solidari creix i es desenvolupa.

Aquesta reflexió pot tenir com a cloenda aquest pensament de l'encíclica de Joan Pau II *La preocupació social*: «Res del que es pot i cal realitzar mitjançant l'esforç solidari de tots i la gràcia divina en un moment donat de la història, per fer «més humana» la vida dels homes, no s'haurà perdut ni haurà estat endebades» (n. 45).

RAMON TORRELLA CASCANTE

Arquebisbe de Tarragona i Primat



EL MIRACLE

EXERCICIS ESPIRITUALS PER A TOTHOM

Sota la direcció dels monjos benedictins d'El Miracle i de Montserrat i l'acolliment de les Germanes de la Fraternitat de Maria Verge, la CASA D'ESPIRITUALITAT D'EL MIRACLE disposa d'unes instal·lacions adients en un ambient acollidor, enmig d'una natura plàcida i solitària. És un lloc ideal per a la pau, la reflexió, la pregària i el retrobament amb Déu i amb un mateix.

■ Octubre, del 9 al 15

Director: **P. Hilari Raguier**, monjo.

Tema: Misteri de Crist, misteris del Crist.

■ Novembre, del 6 al 12

Director: **P. Evangelista Vilanova**, monjo.

Tema: La recerca de Déu en un context d'indiferència.

■ Desembre, del 4 al 10

Director: **P. Xavier Poch**, monjo.

Tema: Pel camí de les benaurances.

- Comencen i acaben a la tarda.
- Reserva d'habitació amb la màxima anticipació.

PER A INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS
TEL. (973) 48 00 45 - FAX (973) 48 02 43
CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE (EL SOLSONÈS)

Lleida

Les parròquies de la Franja passen al bisbat de Barbastre-Montsó

Servir sempre en la caritat

Jaume Montaña

MONTÓSÓ.— Fidel a la seva divisa episcopal *Servir en la Caritat*, Mons. Ramon Malla Call, bisbe de Lleida, saludava ple d'afecte i estimació a tots els seus diocesans de la Franja amb paraules de sincera amistat i de agraïment, que no de comiat, ans al contrari amb promesa de record continuat i de pregària per ells. Perquè són manifestació d'uns sentiments que perquè tenen la base en l'esperit, perseveren per sobre de decisions canòniques.

L'acte d'execució del decret de la congregació dels Bisbes pel qual les parròquies de la Franja del bisbat de Lleida passen a la diòcesi de Barbastre, ara Barbastre-Montsó, va tenir lloc el diumenge 17 de setembre a l'església de Santa Maria del Romeral de Montsó, elevada a rang de catedral.

A la solemne concelebració de l'Eucaristia van assistir els bisbes d'Aragó i el de Lleida, presidint el Sr. Nunci a Espanya Mons. Mario Tagliaferri, concelebrant una setantena de preveres. El temple ple

de gom a gom de fidels, diuen que per sobre del miler, va viure amb emoció, manifestada amb aplaudiments, ratificant les paraules del sr. Bisbe de Lleida Mons. Ramon Malla; el decret de Roma, l'homilia del sr. Nunci i l'exhortació del Bisbe de Barbastre-Montsó. També les autoritats locals, provincials i autonòmiques van participar a la celebració ocupant llocs de presidència en els primers bancs.

S'ha formalitzat el traspàs

Mn. Manuel Linés Campo, rector de Montsó va llegir el decret de Roma i el de la seva execució manat pel Nunci. La Coral Montisonense, dirigida pel lleidatà Antoni Pujol, va tenir cura dels cants de la celebració.

Després, es va formalitzar l'acte de compliment del Decret de la congregació dels Bisbes, amb la signatura de l'Acta donant fe de la



El Nunci d'Espanya i el President de la Conferència Episcopal Espanyola van presidir el traspàs de les parròquies

seva execució i restant així com a a testimoni davant la història. Van signar l'Acta el Sr. Nunci, els Srs. Bisbes de Lleida, de Barbastre-Montsó, i el Sr. Arquebisbe de Saragossa, Metropolità de la Província Eclesiàstica d'Aragó, actuant de secretari, el Secretari del Bisbat de Barbastre-Montsó, que també va signar i segellà l'Acta amb el de la Diòcesi.

D'aquesta manera han passat a la diòcesi de Montsó les parròquies de la Franja, del Bisbat de Lleida, que comprenen els arxiprestats de Cinca Mig, Ribagorça Occidental i Ribagorça Oriental. En una segona fase que es durà a terme el 15 de juny de 1998 passaren a Barbastre-Montsó els arxiprestats de Baix Cinca i Litera. En total seran 111 parròquies, uns 70.000 habitants i un territori de prop de 4.000 km².

Pel Bisbat de Lleida comença una nova etapa en la història quan s'albira l'any 2000.

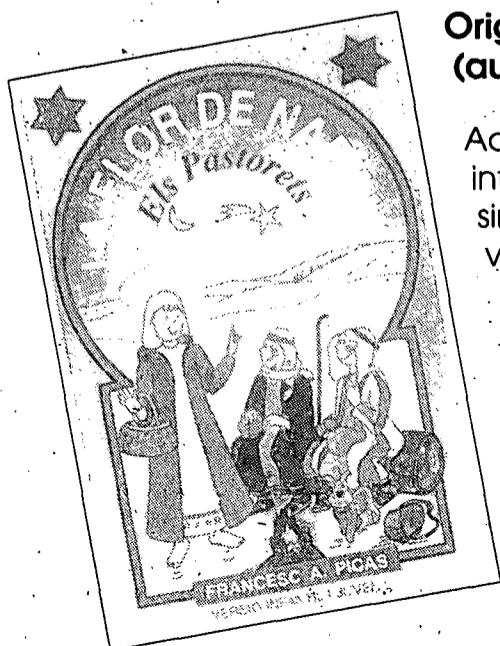
Una veu desafortunada

C.C.

En l'acte de traspàs de les parròquies de la Franja de Lleida a la nova diòcesi de Barbastre-Montsó, les paraules de l'arxiprest de Pomar de Cinca, José María Huerva: «la nova diòcesi ens donarà la tranquil·litat de no sentir-nos pressionats per una cultura aliena a la nostra (...). Lleida, per la seva progressiva i radical catalanització, ha deixat de ser la *casa comuna*», va ser una nota provocadora i agressiva en una jornada dolorosa i difícil com era aquesta per a la diòcesi lleidatana, que ha acceptat el fet per obediència, encara que les raons responguin més a unes necessitats polítiques que no eclesials.

D'INTERÈS PER A LES PARRÒQUIES, COL·LEGIS, CENTRES CULTURALS I GRUPS TEATRALS DE CATALUNYA

Edició de «La Flor de Nadal» (*Pastorets en versió infantil*)



Original de Francesc A. Picas, (autor de «Els Pastorets de l'Ametlla»)

Adaptació per ser representada per infants i joves, en un muntatge escènic simplificat. En el llibre de «pastorets» va impresa la lletra i la música.

Mons. Antoni Deig, bisbe de Solsona i President del S.I.C., s'ha dignat escriure el pròleg d'aquesta edició.

INFORMACIÓ I COMANDES:
Sra. Anna Maria
Apartat 21 - 17700 La Jonquera
Telèfon (972) 55 41 17
Podeu demanar-la, també, a Editorial i Llibreria Balmes - c/. Duran i Bas, 11, telèfon 317 94 43 i a les principals llibreries

Solsona

300 anys de la catedral de la Segarra

Lluís Badia i Torras

SANT RAMON.— La festa d'enguany en aquest santuari del sant, va ser extraordinària, ja que s'escauen els 300 anys de la inauguració de la que, amb tota propietat, s'ha anomenat *la catedral de la Segarra*. Si en el 1695 es va fer una gran festassa (43 pobles veïns en processó, 40.000 visitants durant els quatre dies que les festes van durar i la presidència de l'Arquebisbe de Tarragona Fra Josep Llinàs), enguany amb la benedicció de cavalls i tractors i la missa-presidida pel bisbe de Girona Mons. Jaume Camprodon (el nostre bisbe Antoni no hi va poder ser per absència ben justificada) es va fer una molt digna celebració del tricentenari. Molta assistència fervorosa de fidels en aquest santuari que els mercedaris guarden tan gelosament i fan una pastoral eficaç.

Passarel·les per la solidaritat

EL PALAU D'ANGLESOLA.— La delegació de Mans Unides d'aquesta vila va organitzar, durant els dies de la seva festa major, una ben original desfilada de models: 40 joves de la localitat van presentar models d'algunes cases de renom comercial. Tots els ingressos aconseguits (amb una rifa de productes artesanals cedits gratuïtament per aquesta finalitat) s'han destinat íntegrament a ajudar els refugiats de la martiritzada Bòsnia.

Girona

Quatre veus profètiques

Jaume Reixach

GIRONA.— Es nota prou bé que ha començat el curs! Es multipliquen les notícies que reclamen la nostra atenció. En aquesta crònica he seleccionat quatre veus, el ressò de les quals em sembla —per raons de contingut— particularment profètica. Són les següents:

El bisbe del Quiché: Julio Cabrera, bisbe del departament guatemalenc del Quiché, ha visitat les comarques gironines convidat pel bisbe Jaume, de Girona. L'acompanyava el seu vicari, Axel Menocos, actual capellà de la localitat de Chichicastenango. Un i altre són considerats exemple de compromís amb la gent més marginada i —sobretot— amb els indígenes. Un i altre han participat en diversos actes públics a les comarques gironines, explicant la situació que viu Guatemala i fent una crida a la solidaritat amb els pobres d'aquell país.

Entre aquests actes, voldria destacar la *missa camperola* que el bisbe de Santa Cruz del Quiché va celebrar a la parròquia de Salt, una missa organitzada per Justícia i Pau i a la qual hi van assistir unes 140 persones. En la seva homília el bisbe va subratllar que la pobresa material no és sinònim de pobresa espiritual, ans al contrari: la diòcesi del Quiché «és rica en valors espirituals com ara la fe, el sentit comunitari i el respecte a la terra». Era una crida a la reflexió. Diríem que a nosaltres, creients en un país on la prosperitat és inqüestionable, sovint ens és particularment difícil la vida de fe, el sentit comunitari i el respecte ecològic a tot el que ens envolta. Nedem en l'abundor. I és just que se'ns recordi la *solidaritat* amb altres germans que vi-

uen situacions de misèria, però que, en canvi, mantenen una fe viva i són exemple de vida cristiana viscuda en comunitat. D'aquí que el bisbe Julio Cabrera, citant el bisbe màrtir de San Salvador, Óscar Romero, exclamés: «Que n'és de fàcil ser bisbe amb una gent com aquesta!».

Maria Josefa Amell: és presidenta del col·lectiu Dones en l'Església de Catalunya. I en qualitat de tal ha assistit al fòrum paral·lel que les ONG han celebrat a la ciutat xinesa de Huairou, a quaranta quilòmetres de Pequín.

De tornada, el periodista Pere Madrenys l'ha entrevistat a les pàgines del diari *El Punt*. Les seves paraules són un testimoni de primera mà del treball que aquestes dies han mantingut viva l'atenció dels mitjans de comunicació: la conferència d'abast mundial sobre la dona.

És a dir, de la lluita de la dona per tal d'aconseguir que els estats de tot el món reconeguin els mateixos drets a les dones que als homes. El Vaticà —no ho oblidem— també és un estat. I s'ha mostrat més aviat reticent respecte al document base. En la retina de la Maria Josefa Amell hi ha quedat gravada aquesta imatge: A la conferència de Pequín, «les dones musulmanes anaven sempre acompanyades de senyor i no sé fins a quin punt eren lliures per exposar el seu pensament».

Per desgràcia, aquesta imatge es correspon amb una altra, molt més propera a nosaltres, que voldríem que poguéssim comentar amb uns altres termes. I no en aquests: Per primera vegada a la història, la representant de l'estat del Vaticà era una dona. Però «tenia el portaveu del Vaticà, Joaquín Navarro, sem-

pre al costat».

Resulta si més no curiós que catòlics i musulmans, tan diferents en tantíssimes coses, puguem coincidir en oferir un mateix clixé respecte a la dona. Molt més alliberada, és clar, en el camp catòlic, però sense dret a decidir pel seu compte.

Jordi Fornells: és professor de filosofia a l'Institut Vicens Vives de Girona, però també ha estudiat teologia. Un article seu sobre la qualitat litúrgica de les misses que actualment se celebren ha estat qualificat, en diversos ambients eclesíastics, com article profètic, que toca el punt feble que fa temps arrosseguem. Jordi Fornells aposta per la qualitat de les misses en detriment de la qualitat actual, qualificada d'excessiva. Jordi Fornells es pregunta: «Per què tantes misses en esglésies que estan a tocar l'una de l'altra?». I tot seguit fa el següent suggeriment, que es podria aplicar segurament a moltes diòcesis: «La catedral, per exemple, a més de ser un marc incomparable, no hauria de ser també una *església de pedres vives*, un punt de referència de celebració de la fe per a tots els gironins que, a més de saber que ells són Església, també volen sentir-se'n? No és l'hora que les parròquies renunciïn a petites activitats de dubtosa eficàcia pastoral i col·laborin en celebracions d'abast ciutadà en les quals sigui possible la manifestació de la fe d'un poble de Déu cohesionat?»

La religió és una matèria fonamental

El bisbe Jaume Camprodon: amb l'estil planer que el caracteritza, ha incidit en el problema de les classes de religió, ara que el curs recomença novament a les aules escolars. El bisbe Jaume surt al pas de la confusió existent —i força generalitzada— entre la catequesi i la religió entesa com una assignatura. Tot i que la matèria coincideix, l'objectiu i l'orientació són diferents en cada cas. I, per tal que quedi clar, posa l'exemple de les classes de geografia: Una cosa és la classe de geografia i una altra anar d'excursió pel país.

El bisbe Jaume és de l'opinió que no s'ha de prescindir d'una bona formació religiosa en el marc escolar. «La societat catalana —diu— no es pot resignar a perdre la memòria d'una tradició que, agradi o no, és constitutiva de la seva història, si no vol que se li quedi als dits la pròpia identitat».

La glossa dominical del bisbe Jaume ve a ser pels gironins el xiulet del pastor: el punt de referència constant. I aquest xiulet ens diu que caldria «oferir la matèria de religió (a l'escola) amb el mateix rigor científic i competència pedagògica amb què s'ofereixen a l'alumne les anomenades *matèries fonamentals*». Ni més ni menys.

Carta Dominical



RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Testimonis de fe i de reconciliació

Aquest diumenge, a Roma, Joan Pau II eleva als altars un grup nombrós de cristians i cristianes de diversos països. Entre aquests hi ha un grup de màrtirs de la nostra fe, que van morir durant la persecució religiosa dels anys 1936-1939, molt vinculats alguns d'ells a la nostra diòcesi de Barcelona.

Integren la nombrosa beatificació d'avui un bisbe, Anselmo Polanco, que ho era de Terol, i el sacerdot diocesà Felipe Ripoll; Pedro Ruiz de los Paños i vuit sacerdots més, de la Germandat d'Operaris Diocesans, entre els quals hi ha mossèn Josep M. Peris, que els quatre anys anteriors a la guerra civil va ser rector del Seminari Major de Barcelona; Francesca Lloret Martí i 16 religioses més de la Congregació de la Doctrina Cristiana —institut fundat a la nostra diòcesi en temps del bisbe Urquinaona—; el laic Vicent Vilar David, de València; així com Dionisio Pamplona i dotze escolapis més, de diverses diòcesis, i Carlos Erana i dos companys, de la Societat de Maria (marianistes).

Des dels primers segles, l'Església ha sentit la necessitat d'honorar la memòria i de venerar aquells que han mantingut la fidelitat a la fe i n'han donat testimoni fins a la immolació de la seva vida. L'Església veu en els màrtirs els testimonis privilegiats de la fe en aquell que el llibre de l'Apocalipsi anomena «el testimoni fidel», Jesucrist, per amor al qual els màrtirs han immolat la seva vida.

Aquesta semblança del màrtir amb Crist és allò que vull destacar. Aquesta similitud s'expressa sobretot en dos aspectes. El màrtir mor com ho va fer Crist. Lliurant sense resistència la vida als qui la hi arrabassen violentament, creient que a qui en fan lliurament és a Déu, que està disposat a rebre en el seu amor la vida anihilada violentament. «Aquesta semblança és en realitat una participació per la gràcia en la mort de Crist, però també en la seva eficàcia. La mort del màrtir participa del caràcter sacrificial de la mort de Crist i de la seva força redemptora... El màrtir no mor pas per una cosa. Si fos així, el seu martiri tindria, no cal dir-ho, com a mort voluntàriament acceptada, un valor personal. Però en el martiri cristià el caràcter personal va més enllà, pel fet que el martiri és entès i sofert conscientment com una configuració amb el sacrifici i la mort de Crist i amb el seu lliurament a Déu Pare» (O. Semmelroth).

Per això, des del mateix origen i també a l'hora present, l'Església ha donat sempre una gran importància al culte dels màrtirs. La comunitat creient honora en ells el record d'aquells que van donar la vida per Déu, però dóna gràcies també per la importància que té la seva vida per a tota la comunitat dels sants. Els màrtirs mai no són honorats en contra de ningú, sinó en agraïment a Déu pel testimoni que, amb el seu ajut, ells ens han deixat. I també com una crida a tots els cristians perquè siguem del nombre d'aquells de qui diu també l'Apocalipsi que «no van estimar tant la vida com per a tèmer la mort».

RESIDENCIA TRES TORRES

CENTRO GERIATRICO

Les comoditats d'un hotel i uns serveis socio-sanitaris d'alta qualitat

- Habitacions dobles i individuals totes amb bany complet, aire condicionat, presència de TV i telèfon
- Missa dominical
- Amples i confortables salons. Servei de bar.
- Sales de lectura i TV.
- Terrasses - Solàrium.
- Curtes i llargues estades. Tracte personalitzat
- Assistència mèdico-sanitària permanent.
- Recuperació post-operatòria i funcional. Fisioterapeuta.
- Personal amb àmplia experiència en el camp de la geriatria.
- Règims de dietètica especials.
- Serveis de bugaderia, perruqueria i podologia
- Activitats recreatives i culturals.
- Horari de visites lliure.
- Possibilitat, per part dels familiars i amics, de menjar en el Centre acompanyant els Residents.
- Garatge propi i gratuït en el mateix edifici per a les visites.

Calatrava, 32 (entre Via Augusta i Pg. Bonanova) 08017
Barcelona - Tel. 417 73 00 - Fax. 418 98 34

Vida Creixent

Un aprofundiment de Vida Creixent

Lluís Antoni

(De *Família i Gent Gran al llindar del 2000* Edic. STJ, 1995)

Vida Creixent es fa realitat en l'amistat, es consolida en la reflexió i pregària en el si del grup i es projecta enfora en el compromís apostòlic de cadascun dels seus membres.

Crist ressuscitat ha vençut per sempre el pecat, el mal i la mort i ens toca ara a nosaltres aplicar aquesta victòria que no tindrà plenitud fins a la fi dels temps. La resurrecció del Crist és el triomf de l'Amor sobre l'odi. Crist ressuscitat ens envià a anunciar la Bona Nova del Regne sembrant llavors de resurrecció: «Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l'evangeli a tota la humanitat. Els senyals que acompanyaran els

qui hauran cregut seran aquests: en nom meu trauran dimonis (foragitaran el mal), parlaran llenguatges que no coneixien (el llenguatge de l'amor), agafaran serps amb les mans (correran riscos), i, si beuen alguna metzina, no els farà cap mal (signe de fortaleza); imposaran les mans als malalts, i es posaran bons (passaran fent el bé)». (Mc 16:15-17). Heus ací una nova versió de l'*Amistat...*

Per dur a terme aquesta tasca cal acceptar-la i ajudar a acceptar-la. Crist ens invita: «Si algú vol venir amb mi, que es negui a ell mateix, que prengui cada dia la seva creu i que em segueixi» (Lc 9:23). Però també ens encoratja dient-nos: «Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món» (Mt 28:20). És aquest el contingut de la reflexió i de la pregària de grup, que condu-

eix a una gratificant *Espiritualitat*.

Finalment, Crist ens envia en nom de la Trinitat: «Aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deixe-

bles meus, batejant-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant i ensenyant-los a guardar tot allò que us he manat» (Mt 28:19). És a dir, el nostre *Apostolat* que ha de ser creatiu com ho és el Pare, redemptor com ho ha estat el Fill i sota l'impuls de l'Esperit d'Amor amb el testimoni d'una vida de

servei generós: «Us dono un manament nou: que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat. Així, doncs, estimeu-vos els uns als altres. Tothom coneixerà que sou deixebles meus per l'amor que us tindreu entre vosaltres» (Jo 13:34-35).

«(En jubilar-nos) no podem restar passius. Ens cal viure una jubilació i maduresa actives per **CRÉIXER AMB ELS ANYS**»

(Lluís Antoni Sobrero, a *FAMÍLIA I GENT GRAN AL LLINDAR DEL 2000*. Edicions STJ 1995)



No n'hi ha prou amb què els membres de Vida Creixent omplin el temple un dia de solemnitat: cal preocupar-se per la continuïtat, per transmetre l'esperit del nostre Moviment entre els qui no el coneixen i segur que el necessiten. Aquest és l'apostolat que cal

Curs 95/96: Formació litúrgica

1) Escola de litúrgia

Tema: La litúrgia, font d'espiritualitat.

El sentit de la participació litúrgica. L'any litúrgic. Curset de lectors. La litúrgia de les hores.

Professors: J. Llopis, J. Urdeix, J. Aldazábal.

Els dijous, a les 19 h., des del 5 d'octubre. Al Seminari.

2) Centre d'animadors del cant

Per a tots els qui col·laboren en l'animació del cant litúrgic (estudi de repertori, direcció, solfeig, salmòdia...)

Professors: Mercè Cano, Alfred Cañamero, Lluís Saumell, Domènec Cols...

Els dilluns, a les 19 h., des del 9 d'octubre. A l'aula de la Catedral.

Organitza:

CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA
Rivadeneira, 6-7 - 08002 Barcelona
Tel: 302 22 35; matins feiners

ESPAI DE L'ANIMADOR

La supremacia de l'amor

J.N.C.

La vida, ja ho sabem, comporta el seguiment d'unes normes amb les quals cadascú cerca la manera d'assolir els seus objectius i propòsits. També, perquè, en conjunt, tots plegats puguem viure al nostre aire, respectant, és clar, l'aire dels altres.

Això no seria factible si no es comptés amb l'esforç que ha de fer cada individu per adoptar el seu estil, és a dir, unes maneres pròpies de pensar, de dir i de fer que, alhora que l'ajuden, a ell o a ella, puguin també ser útils als

altres per forjar-se ells mateixos la seva escaient personalitat.

Les normes, com les lleis, tot i ser necessàries no tenen altre mitjà, ni més força, per expressar-se que la fragilitat d'un full de paper. En canvi, l'estil compta amb l'esser humà per manifestar-se.

Observem que la primera llei prescrita al cim del Sinai, malgrat ser esculpida damunt la solidesa de la pedra, ja va haver de ser esbocinada per Moisès a causa de la duresa de cervell i de cor dels seus compatriotes. Segles més tard, el Nou Testament ens diu

que la lletra mata mentre que l'Esperit tot ho vivifica.

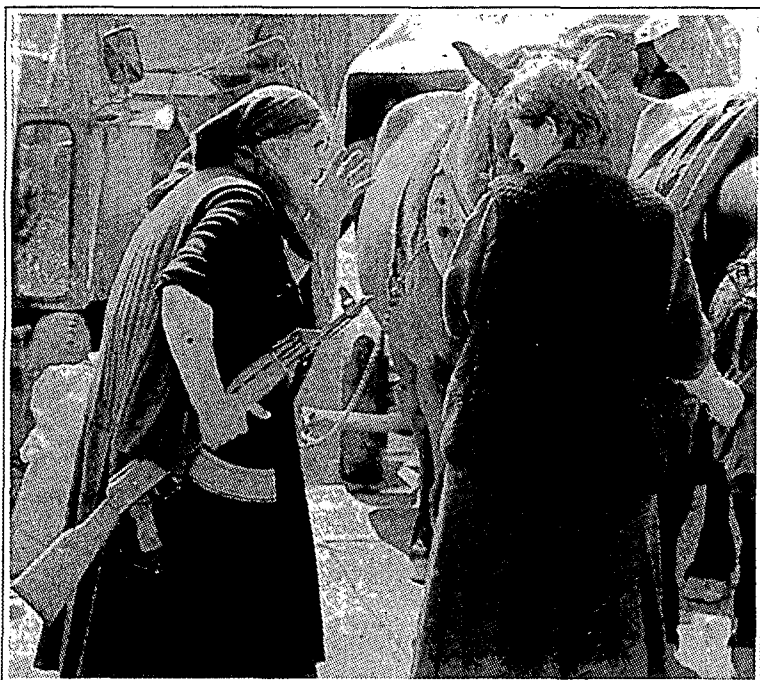
Ens trobem a l'inici d'un nou curs. És un moment oportú perquè —tenint en compte la supremacia de l'amor damunt de qualsevol escrit— donem una repassada a la nostra *Guia de l'Animador* amb totes les anotacions que l'experiència ens hi haurà fet afegir, i acarar-les després amb la forma, l'estil, amb què els donem vida.

És el que en estètica podríem dir-ne vetllar per l'estil. I que en cristià n'hem de dir tenir esment de l'Esperit.

XXI - Trobada dels Coordinadors dels bisbats de Catalunya i Balears

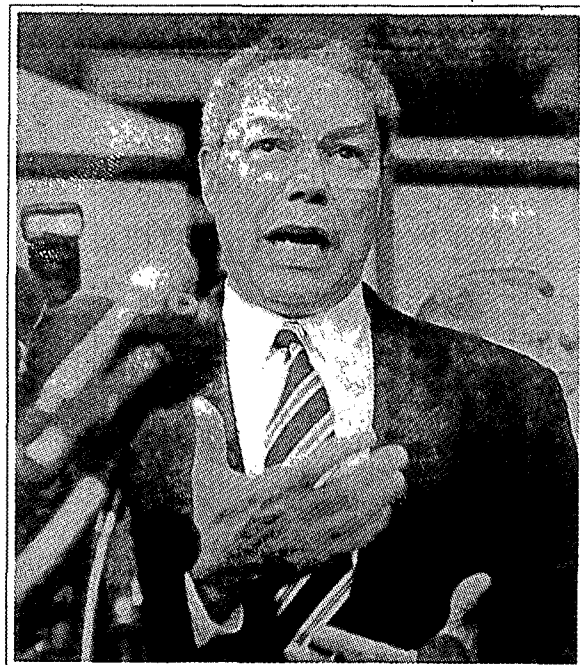
Els passats 19 i 20 de setembre va tenir lloc a la Casa d'exercicis de Sant Ignasi, de Sarrià, va tenir lloc la XXI Trobada de coordinadors diocesans i consiliaris del nostre Moviment de Vida Creixent, en la qual, sota la presidència del coordinador interdiocesà senyor Joan Viñas i del consiliari P. Lluís Antoni Sobrero, s'estudiaren del temari del curs que ara comença, i es parlà de la trobada de tot Catalunya que se celebrarà durant el mes d'abril de 1996. I també es posà molta atenció en l'extensió del Moviment de Vida Creixent, i el seu necessari rejuveniment. Oportunament ja anirem informant sobre els actes de la Trobada de 1996. Els presents també estudiaren el projecte de temari pel curs 1996-97.

Mirador



Una refugiada sèrbia, amb un fusell a la mà, conversa amb una altra dona a Banja Luka on aflueixen els que fugen a causa de l'ofensiva croato-musulmana

Ara bé, el resultat d'aquestes primeres eleccions sembla que és prou eloqüent, ja que el Partit Demòcrata, liderat per Martin Lee fou el més votat i va obtenir 29 llocs situant-se a dos llocs de la majoria absoluta. Els partits partidaris de Pequín obtingueren en total 16 llocs, i la resta fou per a independents i representants dels empresaris i sindicats. El partit guanyador desitja mostrar-se dur amb Pequín per tal de garantir l'autonomia promesa... I per ella hauran de lluitar molt, perquè a la Xina no hi ha més llibertat que la que amb comptagotes concedeix el govern comunista.



El general Colin Powell, possible candidat a la presidència dels Estats Units d'Amèrica

Oriol Camps

La guerra de Bòsnia

A contrapèl, regatejant temps per guanyar-ne, els serbis han emprès la retirada de la seva artilleria pesada al voltant de Sarajevo i, finalment, la capital pot respirar amb una certa tranquil·litat. I diem certa tranquil·litat perquè als serbis se'ls ha exigit la retirada de l'armament pesat. I hom es pregunta perquè no l'altre armament, diguem-ne el lleuger, amb el qual poden continuar fustigant la ciutat, fer que no s'aturi el diari degoteig de sang, en una paraula, que els bosnians de Sarajevo no se sentin segurs... Però cal reconèixer que ja és molt el que s'ha aconseguit, i que cal estar alerta per un possible atac per part dels serbis.

Mentrestant, l'ofensiva croato-musulmana continua guanyant terreny, fins al punt que ja es diu que en aquests moments ocupen el 60 per cent de tota Bòsnia. Aquesta ofensiva inquieta Occident que veu que si continua podria deixar sense efecte tota l'acció diplomàtica duta a terme aquestes darreres setmanes i que, segons sembla, esta donant un resultat positiu. La llàstima és que hagi hagut de transcórrer tant de temps per a arribar-hi.

Eleccions a Hong Kong

A la colònia britànica de Hong Kong, que

l'any 1997 passarà a formar part de la Xina comunista, s'hi han celebrat les primeres eleccions lliures des que fa 150 anys va entrar a formar part com a colònia de la corona britànica. I segurament que abans mai no n'hi havien hagut, de manera que aquestes són les primeres, les primeríssimes, i valdria la pena que fossin quelcom més que un assaig. Perquè, si les coses no canvien, Hong Kong una ciutat amb plena llibertat, passarà, amb la seva incorporació a la Xina, a viure amb llibertat vigilada que és com es viu allí on imperen règims comunistes o simplement dictatorials, encara que Pequín hagi promès un alt grau d'autonomia per a la ciutat. I el contrast és molt fort.



Martin Lee (a la dreta), capdavanter del Partit Demòcrata de Hong Kong, celebra amb altres membres del partit la victòria electoral

Eleccions USA

Falta més d'un any per a les eleccions presidencials als Estats Units però la màquina electoral dels partits ja ha començat a funcionar diríem que a tota màquina. Vindran les primàries per elegir candidat. El demòcrates hauran de decidir si volen que l'actual president es presenti a reelecció o bé hauran de buscar un altre candidat. Ho tenen una mica difícil. Els republicans no ho tenen tan fàcil, ja que com a guanyadors en les passades eleccions al Congrés i Senat gaudeixen de bona posició política. Potser diríem que aplanen tots els camins de fracàs pel president Clinton... I poden des de la

seva posició pensar en un o altre candidat. I entre els possibles, figura el general Colin Powell que, si supera totes les proves de nominació del partit republicà i és finalment proclamat candidat a la presidència, seria el primer negre que ocuparia la Casa Blanca. Powell gaudeix de molta popularitat després de la Guerra del Golf. Les seves dots com a polític cal que les demostri i que amb elles convenci el poble americà. És aviat encara per fer pronòstics, però és un «podria ser»...

La rebel·lió dels kurds

Les notícies de Bòsnia, les proves nuclears, els esdeveniments polítics mundials, els narcotràfics i altres fets deixen de banda el drama que, des de fa anys i més anys pateixen els kurds, aquesta ètnia a cavall de Turquia, l'Iraq, l'Iran i Síria, que els tractats internacionals sempre han deixat de banda, però que constantment es manifesta, i tràgicament. Després de lluitar contra Sadam Hussein, de l'Iraq, ara han de fer front a la repressió turca que manté en constant estat de guerra aquella regió. I és que els kurds volen la seva independència, que si bé depèn de quatre Estats, les Nacions Unides podrien influir en la resolució del problema. Però callen, s'obliden, aparentment, de l'afer, i mentrestant arriben notícies com aquesta que diu, simplement, que cent kurds han estat assassinats per l'exèrcit turc a la regió de Diyarbakir, al sud-est d'Anatòlia... I llegim a *Le Monde*, que aquest conflicte ja ha causat, des de 1984, més de vint mil morts...

Guinea Equatorial, entre la incertesa i l'esperança

Miquel Àngel Codina

Les primeres eleccions municipals democràtiques ja han tingut lloc a Guinea Equatorial. Els comicis multipartidistes han estat supervisats per 18 observadors internacionals, entre ells dos espanyols, distribuïts arreu de tota la geografia d'aquesta ex-colònia espanyola de l'Àfrica subsahariana. Això no obstant n'hi ha hagut una de freda i una de calenta.

D'una banda, el coordinador general de la Plataforma d'Oposició Conjunta (POC), Plácido Micó, va proclamar la victòria «clara i contundent» de les candidatures d'aquesta coalició. Per altra banda, la ràdio estatal equatoguineana va declarar vencedor dels comicis al governamental Partit

Democràtic de Guinea Equatorial (PDGE), del president Teodoro Obiang Nguema. El procés democràtic no ha estat exempt d'irregularitats i incidents —les forces de seguretat van expulsar interventors dels col·legis electorals i van arrestar alguns opositors— fins al mateix dia de la cita amb les urnes. El perill d'involució planeja de manera esveradora, com un voltor, sobre el país.

Els sis principals partits de l'oposició al règim dictatorial d'Obiang —inclòs el Partit del Progrés de Guinea Equatorial, de Severo Moto— es presentaren units en la coalició POC per tal d'intentar assolir una important victòria. I sembla que ho han aconseguit: el seu triomf és inqüestionable. Aquestes eleccions són vistes, tant a l'interior de la nació com a

l'estranger, com una prova transcendental davant les presidencials previstes per a l'any vinent. La veu del poble és qui té la paraula. L'anterior intent de democratització de Guinea Equatorial, el 1993, fou boicotejat pels partits de l'oposició.

Recentment, el diari *El País* va implicar el líder democràtic Severo Moto i l'ex-ambaixador nord-americà a Guinea Equatorial, John Bennet, d'haver ordit un cop d'Estat contra el règim del dictador Teodoro Obiang. Les acusacions van ser ràpidament desmentides per tots dos. «Nosaltres donem suport a la democràcia i no preparam cops d'Estat», va manifestar un portaveu de l'ambaixada dels Estats Units a Madrid. Una democràcia que es balandreja entre la incertesa i l'esperança.

Els cristians i la Política

El cas de l'avortament (I)

Josep Miró i Ardèvol

El Govern espanyol ha reprès una ofensiva frontal en una qüestió conflictiva: la nova legislació sobre l'avortament, el quart supòsit, que ve a afegir-se als altres ja legalitzats, i que representa la possibilitat de practicar-lo indiscriminadament dins les 12 primeres setmanes de gestació.

La nova iniciativa, judicada políticament com d'inoportuna i innecessària per la majoria de l'oposició, ha estat presentada pel govern en termes demagògics.

Pel PSOE la nova Llei és un intent de resituar-se davant el seu electorat d'esquerra, molt malmès per la política econòmica que ha dut a terme i la corrupció. Darrera de tot hi ha una rao sociològica. El Govern de Felipe González interpreta, d'acord amb la informació que li facilita el CIS (Centro de Investigaciones Sociológicas) que la societat espanyola —la catalana possiblement en major mesura— dona suport gairebé en les seves dues terceres parts un determinat enfocament amb el que s'ha revestit el fet d'avortar: el ser un dret de la dona i l'evitar les penes de presó.

Aquí cal produir una primera reflexió: el que els creients hàgim permès amb la nostra incapacitat comunicativa i política un canvi tan radical de l'opinió pública, deixant que una brutalitat es consagri com un presumpte dret, hauria ser motiu per a practicar un examen ben crític. Però aquest és tot un altre tema.

El que ara voldria posar de relleu són les fal·làcies i el sentit profund dels arguments empreuts per justificar la nova Llei.

Primer argument.

L'avortament és un dret

Radicalment fals. La interrupció voluntària de l'embaràs (IVE) no està formulat en cap lloc com a dret. Ni en la Constitució ni en la legislació bàsica derivada. En contrapartida sí es una obligació per sentència del Tribunal Constitucional la protecció de l'ésser que ha de néixer, el nasciturus. Encara més. En un dictamen recentíssim, el Consell Consultiu de la Generalitat (el nostre Tribunal de garanties constitucionals de facto) amb motiu de la Llei del Parlament de Catalunya sobre la Protecció a la infància, considera inconstitucional l'article 25 de l'esmentada Llei, perquè no pren en consideració allò que estableix la Convenció de

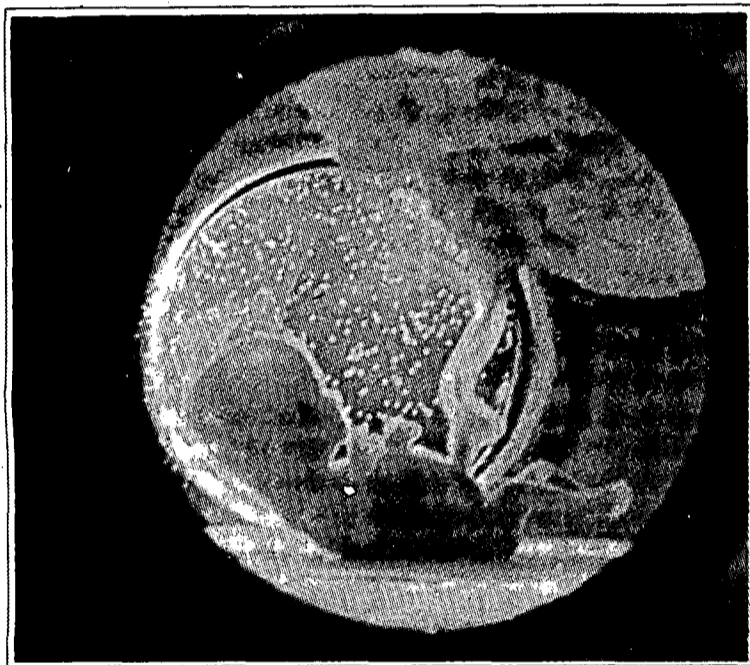
les Nacions Unides sobre drets de la infància i que l'esmentada autoritat internacional atorga a tots els infants, sense distingir entre nascuts i no nascuts. Atenint-se al que estableix l'article 39.4 de la Constitució espanyola en el sentit de la vigència interna dels acords internacionals, el Consell considera de plena aplicació aquell conveni. El mateix pot raonar-se en relació amb la Llei del quart supòsit avortista.

En definitiva. No hi ha cap dret a avortar; el qui sí té drets és l'infant que ha de néixer.

La qüestió no és si l'avortament és un dret, que no ho és, *sinó que ha*

preguntar-se si el robar coses necessàries per no disposar dels mitjans per adquirir-les, per estar sense feina i malalt, elimina el robatori com a delictes? La resposta és evident. No Però sí crea un eximent que pot arribar a ser total. El robatori pot arribar a justificar-se però continua existint, sent un robatori. L'avortament continua sent un homicidi i el que ha de fer la legislació es veure les condicions i causes en que es produeix.

La presó no sols s'evita decretant que un delictes deixi de ser-ho, sinó creant les condicions perquè sigui molt difícil que es realitzi i,



legislat el govern espanyol per protegir el nasciturus des d'aquella sentència del TC i els acords internacionals. La resposta per escàndol del Govern i vergonya de tots, és res. No ha fet res.

L'avortament és considerat (també en la recent legislació alemanya, citada per la demagogia de Belloch i González), en el millor dels casos com un mal menor, com quelcom negatiu que cal fer per evitar un dany més gran... I qui vol consagrar com a dret un mal?

Les dones parlamentàries socialistes en un recent document on demanen rigor, comencen per evitar-lo, en jugar a la confusió: intenten presentar l'IVE com el dret que no és, situant-lo com la conseqüència del dret de la dona a la vida, la igualtat, la salut i la intimitat, quan és del tot evident que res del que ara van a legislar hi guarda relació.

Es fa perquè les dones no vagin a la presó

Aquesta és la segona consigna del Govern i és un exemple de la demagogia que es practica.

Des d'una perspectiva ètica cal

creant els eximents necessaris. La qüestió central que es vol ocultar és la de sempre. Té dret a la vida l'ésser que ha de néixer? Pot la mare, només per raons d'oportunitat, decretar la seva mort? Una dona defensava així l'IVE per TV1. «Yo soy también provida y no sólo eso, sino que defiendo la calidad de vida. Como no puedo darle la calidad que creo necesaria para mi hijo prefiero no tenerlo». Es pot permetre que el ser que ha de néixer sigui legalment mort per persones que raonen en aquests termes? Qui hagués preferit no néixer perquè els seus pares fossin pobres, o amb pocs recursos dineraris? Qui dels nadons no nascuts, si poguessin projectar-se en el futur, no reclamarien la seva oportunitat de viure?

Però el discurs de Belloc sobre la presó és també posat en evidència per la pràctica.

Amb la legislació vigent i a través del supòsit que permet avortar per perill físic o psíquic de la mare, unit a la circumstància que el 97% (1994) dels avortaments es fan en clíniques privades, és molt difícil trobar una dona que, volent avortar dins les 12 primeres setmanes, no pugui fer-

ho. Aquesta combinació d'un supòsit laxe amb la creació d'una àrea de negoci —les clíniques privades— guiada per l'afany de lucre, era i és un problema, pels propis defensors més responsables de la lliure elecció, perquè ha trivialitzat l'IVE, fins l'extrem que cada cop més es configura com una alternativa addicional del mostrar de mesures anticonceptives clàssiques, especialment en les dones més joves.

El Govern espanyol no únicament no ha fet res per la protecció del nasciturus sinó que ha convertit a l'IVE en un producte comercial. Perquè això sigui possible, l'Estat subvenciona parcialment les dones que volen avortar a través d'organitzacions privades que reben diners del Govern, que després són redistribuïts per aquestes entitats entre les persones que ho sol·liciten. És el cas a Catalunya de Salut i Família, l'entitat que fa aquella funció i rep també ajut de la Generalitat. La paradoxa dramàtica és que a l'altre cantó no hi ha ajuts oficials de cap mena per protegir la família, la mare sense mitjans que vol tenir un fill. Ai de la dona pobre que abans de res vulgui engendrar vida malgrat la seva pobresa, i després es vegi obligada a robar! Aquesta si serà mal vista, titllada d'irresponsable, i portada a judici!

La nova Llei no preten imposar valors morals. A ningú no s'obliga a avortar

És un argument penós, però que és utilitzat per mitjans tan aparentment sòlids com el diari *El País*,

que en determinats temes perd el nord de vista. Si l'avortament és un mal, quelcom que no es desitja, un últim recurs, només faltaria que fos obligatori. El que no ho sigui no el justifica, sinó que és conseqüència de la seva naturalesa indesitjable.

Però és que a més, sí s'imposen uns valors morals i s'obliga a avortar, en el sentit que les condicions objectives, les estructures, empenyen en aquest sentit:

a) El govern ho considera legal i pràcticament declara la llibertat per l'IVE.

b) Hi ha nombrosos centres públics i sobretot privats —que fins i tot utilitzen la publicitat— on acudir a realitzar-la.

c) Els serveis socials de les administracions públiques informen d'on es pot fer, i de com es poden obtenir ajuts econòmics.

d) La cultura predominant i els mitjans de comunicació són valors del «dret d'avortar».

e) Hi ha recursos econòmics dirigits a l'avortament de l'ordre de 3.000 milions de pessetes a l'any a Espanya, més de 600 milions a Catalunya.

Observem que passa a l'altre cantó:

a) Cap legislació específica protegeix i ajuda a l'ésser que ha de néixer, a la mare soltera i a la mare sense mitjans.

b) Hi ha uns pocs centres, majoritàriament d'església i d'organitzacions cristianes, on les mares poden acollir-se temporalment. No sols són escassos sinó que tenen poca capacitat i diners.

c) Les administracions públiques, Estat, Autonomies, Ajuntaments, no tenen cap programa d'ajut per aquestes centres, ni per les mares que volen donar llum.

d) La cultura predominant no gratifica ni valora la maternitat esforçada i, els mitjans de comunicació són crítics quan no destructius amb els Pro vida.

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Cristóbal Sarrias, nou consiliari de l'Equip Responsable Internacional dels Equips de la Mare de Déu

«El matrimoni cristià aporta molta estabilitat al món d'avui»

Treballa amb els Equips de la Mare de Déu (EMD) des de l'any 1961, primer a València i després a Madrid. Cristóbal Sarrias, jesuïta i encarregat dels Mitjans de Comunicació de la Companyia de Jesús a Catalunya, ha acceptat ser el consiliari de l'Equip Responsable Internacional dels EMD i des del darrer número, ha començat a col·laborar a «Catalunya Cristiana» amb una crítica de llibres setmanal. Coneix bé diversos idiomes, i assegura que li encanta el francès, «que encara que sigui una llengua desacreditada espero que tornarà...». Aquesta facilitat per les llengües l'ha portat a viatjar per nombrosos països del món, fins que la Xina li va robar el cor. Per això sempre es manté en contacte amb els jesuïtes que treballen allí o a Taiwan i Hong Kong, a través de la institució Inforchina que dirigeix.

Núria Oriol i Palarea

El seu desig de participar en el món de la comunicació l'han portat a col·laborar a la TV, a diverses emissores i ara a Ràdio Vaticà, on presenta llibres de formació cristiana. La crítica literària és una tasca que quan vivia a Madrid va cultivar assíduament des de la Casa d'Escriptors, participant en les seves revistes. Ha col·laborat amb *El País*, *ABC*, *Ya*, *Vida Nueva*, *Mensajero*, *Familia Cristiana* i la llista podria continuar. Abans, però de començar amb els EMD va ser director d'un col·legi a València i responsable d'un Centre Universitari a la mateixa ciutat durant 17 anys.

—Què pretenia l'Abbé Caffarell en iniciar els Equips de la Mare de Déu a París l'any 1938?

—Els EMD són una eina d'espiritualitat matrimonial. El seu fundador, l'aleshores jove Abbé Caffarell, volia reforçar el matrimoni i la fe dels seus membres, convençut que si la gent creu, viu millor el sacrament matrimonial. Potenciava l'espiritualitat a través d'unes pràctiques que avui anomenem revisió de vida i, sobretot, com diu Sant Pau, en el coneixement de Déu a partir de l'oració i l'afirmació personal. L'Abbé Caffarell volia que les dues persones que formen la parella visquessin amb consciència aquest sacrament. El secret radicaria en el fet que si se'ls dona una força interior, a partir d'un creixement en la fe, aleshores, poden prendre's la parella

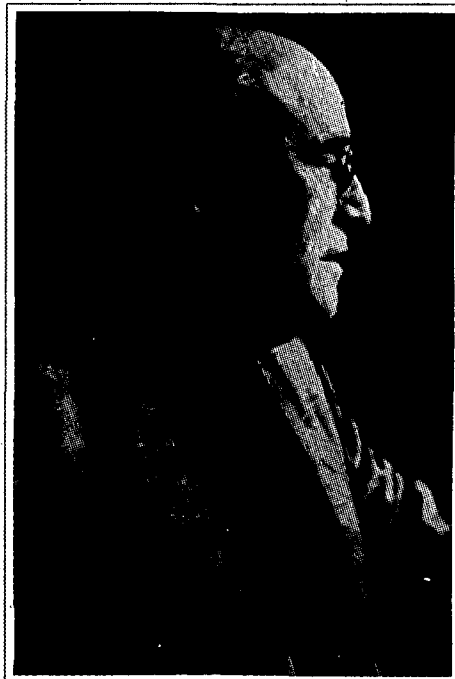
més seriosament i viure millor.

Crec personalment que molts matrimonis no van bé perquè no viuen la fe a dos i es dona un divorci pràctic.

El que intentem nosaltres a partir dels EMD és ajudar a créixer la fe dels seus components, una fe comunitària, de dues persones que volen viure en harmonia. Tot sacrament és important i existeix per sanar una debilitat de la naturalesa caiguda. El matrimoni és l'únic sacrament que els mateixos que el reben, se'l donen. Perquè és molt difícil la convivència, ja es veu amb tanta gent que es divorcia i se separa. La parella en el món occidental està concebuda com a única i estable. Malauradament, al cap d'un temps pot ser estable dissimuladament, però no única... Les revistes del cor van plenes de separacions, divorcis, reconciliacions i infidelitats.

—Per tant, els EMD intenten consolidar un model cristià de parella que sigui un testimoni per al món actual. I què aporta aquest matrimoni a la societat dels nostres dies?

—Treu molts problemes —respon amb seguretat—. Aporta molta facilitat per viure tantes dificultats com hi ha en un món angoixat per l'exigència del consum i que ha mitificat la frivolitat amb matrimonis inestables i projeccions masculistes i feministes. Aporta també estabilitat, força, amor profund, seriós, constructiu... Si tots els matrimonis actuessin tal com el cristianisme proposa es viuria molt més tranquil,



Cristóbal Sarrias afirma que els EMD són una eina d'espiritualitat matrimonial

no hi hauria infidelitats... La infidelitat destrossa la família i si la família cau, la societat va cap avall. Tanmateix hem de reconèixer que alguns matrimonis no funcionen i arriba un moment que, per diverses circumstàncies, s'ha de donar el divorci canònic. La nul·litat és un camí legítim per un matrimoni que no és i que no ha existit mai.

I sense negar —matisa Cristóbal Sarrias— que fora del matrimoni cristià hi ha parelles que viuen amb molta autenticitat... Perquè la Gràcia pot ser explícita (rebre un sacrament) o implícita (un do interior). I es manifesta en la resposta als compromisos presos. El que fa allò que està en ell mateix, el que actua conforme a la seva essència humana i divina, Déu no li negarà la gràcia. Conec gent no batejada molt fidel.

A Catalunya hi ha 1.100 matrimonis que formen part d'uns 200 equips de la EMD. Catalunya és una regió dins de la supra-regió d'Espanya, la qual té en total 855 equips estesos per Galícia, el Llevant, el

Nord-Est, el Nord, el Centre, Extremadura i Andalusia. El país (o la supra-regió) que té més equips és França amb 1.900, després ve Brasil amb 1.193. Des de fa un temps, estan sorgint nombrosos equips a l'Europa de l'Est. Els Equips de la Mare de Déu estan estesos per gairebé 60 països d'arreu del món i agrupen 35.000 matrimonis en total.

—De quina manera es desenvolupa la formació dels membres dels equips?

—Durant dos anys, les persones que volen formar part dels EMD segueixen una formació general, que és una mena de pilotatge per descobrir què són els equips i d'aquesta manera es dedica un temps a decidir si s'accepta aquelles parelles o no al Moviment i si elles volen formar-ne part.

Aquesta formació és apta per a totes les persones, vull dir que no cal tenir un alt nivell intel·lectual per poder-la seguir. A l'Àfrica hi ha gent que no sap ni llegir ni escriure i forma part dels EMD perquè són parelles que volen viure cristianament el seu matrimoni. Però en general, la majoria dels membres del moviment són gent amb formació i estudis.

—Portar tants anys en aquest moviment haurà influït en la seva vida.

—Sóc el segon de 14 germans i he viscut l'ambient familiar fins que vaig anar al noviciat de ben jove. El treball amb els matrimonis m'ha fet contactar de nou amb la vida familiar. En aquests moments tinc molts amics casats i compartir algunes estones amb ells em fa veure la realitat de la vida matrimonial, sense artificis. Tinc amics a València, a Madrid, a Herencia (un poblet de Ciudad Real) i per tot Espanya. Precisament dels meus amics d'Herencia aprenc molt. Són gent senzilla, plenament assentada en els seus projectes cristians, i això em fa un gran bé. Un dels perills dels qui estem en els convents és que visquem lluny de la realitat quotidiana. El realisme de qualsevol matrimoni ens fa molt bé.

CASES RURALS

NOM _____
 CARRER _____
 CIUTAT _____

Desitjo rebre informació sense compromís sobre aquestes cases



a 1 hora de Barcelona

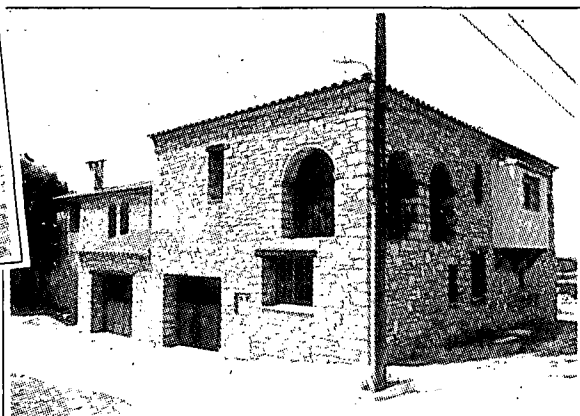
Pla de l'Església

SOL·LICITEU INFORMACIÓ SENSE COMPROMÍS

ENVIANT EL CUPÓ ADJUNT A:

L'ASTOR
2000 S.L.

CASA CARULLA, S/N
 L'ASTOR-08281 PUJALT
 O TRUCANT AL
 Tel. (93) 311 64 79
 (de 10 a 20 h.) o al
 Tel. (93) 869 90 05



El pare Abat agraeix el testimoniatge evangelitzador dels grups de fe

Trobada anual dels Amics de Catalunya Cristiana a Montserrat

Hem celebrat, com cada any, la Trobada a Montserrat amb els Amics, lectors i subscriptors de «Catalunya Cristiana», que ens ha permès mantenir un enriquidor intercanvi d'impressions amb tota aquella gent que segueix el nostre setmanari. Una de les persones assistents a la Trobada ens ha fet arribar les seves impressions del que va viure a Montserrat.

Un membre de l'autocar de Barcelona

La trobada de Montserrat ha estat simpàtica, cordial i encoratjadora. La muntanya ens va rebre, verda i ufana, com feia temps que no la vèiem després de la tràgica devastació del foc.

Al'arribada ens vam reunir amb el nostre bisbe Joan Carrera. Després d'una breu i profunda pregària, el bisbe ens va glossar la figura del gran poeta Jacint Verdaguer, tema obligat en el 150è aniversari del seu naixement i del qual va informar àmpliament Catalunya Cristiana.

Vam compartir la missa conventual amb molts altres cristians que es van traslladar a la muntanya per visitar la Moreneta. El nostre Virolai ens va agermanar i fou la Mare de Déu, lloada en les paraules de Mn. Cinto, la qui ens va donar la força per continuar endavant.

Tot seguit, vam ser rebuts pel pare Abat, el qual va agrair el testimoniatge evangelitzador que donem els grups de fe quan preguem davant la Moreneta en contrast amb l'exemple d'aquells grups que no saben on són ni què hi fan. Ens va encoratjar també a continuar treballant amb entusiasme per tirar endavant Catalunya Cristiana com a eina de difusió cristiana.

Difusió del setmanari

El delegat executiu, Jaume Viñals, ens va informar sobre la tasca de difusió del setmanari, i vam constatar, amb satisfacció, que s'està treballant de valent en aquest àmbit. També va aprofitar l'avinentsa per demanar, a cadascun dels assistents, que fes l'esforç d'aconseguir un subscriptor.

La secretària executiva de l'Associació d'Amics de Cata-

lunya Cristiana, Marta Cantí, ens va facilitar informació sobre els viatges que organitza l'Associació. Va fer un esment especial al de Terra Santa, viatge que ens uneix als monjos benedictins presents a Tantur. Es va destacar, com era de justícia, l'ajut i la col·laboració del pare Romuald Díez, al qual es va dedicar un meregut aplaudiment.

Els precís i preguntes van ser

contestats, molt encertadament, pel director del setmanari, Mn. Manuel Valls i pel Sr. Jaume Viñals.

Finalment, el Sr. Bisbe ens va demanar un compromís que podem fer extensiu a tots els lectors de C.C.: resar cada dia una Ave Maria a la Mare de Déu de Montserrat perquè ens ajudi a avançar en la nostra tasca.

El dinar de germanor va acabar la nostra festa. Abans de marxar,

molts vam poder dir adéu a la Moreneta i, tot baixant de la muntanya, amb una vista fantàstica, tots vam complir l'encàrrec i vam cantar amb esperit de pregària la *Déu vos salve Maria*, afegint-hi la petició que us invitem a dir cada dia:

*Mare de Déu de Montserrat
beneïu vostra fillada
per poder tirar endavant
Catalunya Cristiana.*

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la, setmanalment, a:

Editorial Claret S.A	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Euro-Paper Llibreria	Major de Gràcia, 129	08012	Barcelona
Jordi Serrano Poy	Pl. Lesseps (enfrent n. 31)	08023	Barcelona
Kiosko Ferrer	República Argentina, 233	08023	Barcelona
La Formiga d'Or, S.L.	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
Llibreria Obradors	Ctra. de Berga, 59	08670	Navàs (BCN)
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
Salvadora Camps Borja	Diputació, 354	08013	Barcelona

Reserva el teu exemplar, ara!

CATALUNYA CRISTIANA

Pulgarí 5-7
08014 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 17 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça.....

Població D.P..... Província..... Tel

Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.
 semestral (26 números) de 4.940 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

domiciliació bancària xec nominatiu que adjunto
(en aquest cas empleneu l'ordre de domiciliació)

Data.....

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....

Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

Entitat Oficina DC Compte

Data.....

Signatura del titular del compte/llibreta

Ciència



FRANCESC NICOLAU

Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Els elements que componen el cosmos

47. La sílice, el sílex i el silici

Després de l'oxigen l'element més abundant a l'escorça terrestre és el silici. En pes constitueix el 26% de terra que trepitgem. I tot i haver-n'hi tant no fou descobert fins al 1823 per obra de l'il·lustre químic suec Berzelius, com explicàvem la setmana passada. Al moment del descobriment d'aquest element els químics ja en tenien una cinquantena de classificats. Això és ben paradoxal. Però té la seva explicació: el silici no es troba natiu i les seves combinacions amb els altres elements tenen una gran consistència: són principalment la sílice i els silicats, que són substàncies molt difícils de descompondre químicament. Cal que en parlem:

La sílice i el sílex

El nom d'aquest element *silicium*, el va derivar Berzelius del llatí *silex*, que ve a significar roc (especialment pedra foguera) o massa pètria en general, ja que el silici és efectivament el component principal de tota mena de rocs i roques. Ara bé, a la nostra llengua tenim dues paraules sílex i sílice, derivades d'aquest mot llatí que no signifiquen ben bé el mateix: la sílice és qualsevol mineral que —prescindint de possibles impureses— sigui un compost de silici i oxigen en la proporció de doble quantitat d'àtoms d'O que de Si, o

sigui és SiO₂. Però aquesta composició química no respon a un mineral únic, ja que segons la temperatura i pressió a què s'hagi solidificat la sílice presentarà formes diverses (com el carboni pot ser grafit o diamant). Aquestes formes són fonamentalment quatre: el quars (que encara pot ésser quars-α i quars-β), la tridimita, la cristobalita i la coesita. I cada una d'aquestes formes encara pot tenir moltes varietats. El quars és tan abundant que ell tot sol ja fa el 12% de l'escorça terrestre, i passen de dos centenars les varietats distintes que presenta i han rebut nom! Quan apareix en forma de cristalls grossos i ben visibles s'anomena cristal de roca (precisament el mot *cristall* ve del nom grec *krystallos* que originàriament designava el glaç, però que els mateixos grecs ja el feren servir per designar aquest quars), quan és blanc i opac se'n diu quars de llet, quan és morat, ametista, quan és groc fals topazi, quan és fosc quars fumats... I quan la pedra és un aglomerat de petitíssims cristalls microscòpics de quars s'anomena calcedònia, la qual també admet diverses varietats: àgata, ònix, sardònix, jaspi, ull de tigre..., i també la calcedònia anomenada sílex.

Així, doncs, en català *sílex* designa una subvarietat de la sílice. És simplement una aglomeració de cristalls microscòpics de quars que formen una massa molt compacta i dura d'un color grogós tirant a gris. Vulgarment també se'n diu pedra foguera o pedrenyal. Amb aquest mineral l'home prehistòric fabricava les seves armes i eines.

Diguem també que la paraula *quars* ve de l'alemany *quarz*. Aquest mot ja el trobem a l'obra de Georg Bauer (Georgius Agricola) al segle XVI. N'ignorem l'etimologia.

El silici no és un metall

Ja vam explicar la setmana passada que Berzelius va obtenir el silici amorf, en forma de pols de color castany, fent reaccionar el tetrafluorur de silici amb potassi. La manera de presentar-se aquest element pot ser molt diferent si s'obté amb altres sistemes. El mètode que es fa servir avui dia per aïllar el silici és a partir de la sílice: es fa reaccionar amb carboni a temperatura molt alta en el forn elèctric. Després es purifica fent-lo combinar amb clor que dona un compost volàtil que es destil·la i es redueix amb zinc. Així es possible obtenir-lo en estat de gran puresa i cristal·litzat. El primer que va obtenir-lo així va ser Charles H. Sainte-Claire Deville (1814-76). D'aquesta manera presenta un aspecte metàl·lic, de color grisenc i molt dur, capaç de ratllar el vidre.

Que en són de variades, Senyor, les vostres obres, i totes les heu fetes amb saviesa. La terra és plena de les vostres criatures.

(Salm 103,24)

No s'assembla gens amb el silici amorf obtingut per Berzelius. Però de metall només en té l'aspecte. Pertany al mateix grup químic que el carboni i per això combina de moltes maneres, com també ho fa aquest element. Les principals combinacions del silici són silicats, que tenen una cohesió química molt forta, més que els compostos de carboni, i per això es fan tan difícils de descompondre com ja hem dit.

Les aplicacions pràctiques del silici van trigat a arribar. Tan abundant i tan poc útil! es deia. De totes maneres una bona utilitat ja és la de construir la part principal de l'escorça terrestre. On posaríem els peus, si no, en cas que no n'hi hagués a la Terra? A més té una utilitat biològica: hi ha moltes plantes que necessiten la sílice. Concretament, les canyes, el blat, l'ordi,... per poder créixer els és indispensable, l'han d'incorporar a la seva tija; sense ella el bambú no tindria l'alçària i la consistència que té. Com que la sílice és molt dura, quan hom segava el blat amb la falç, sovint s'havia d'esmolat aquesta eina perquè la que hi ha a les espigues l'esmassava. També hi ha algues que necessiten la sílice: les parets de certes algues diatomees és feta fonamentalment d'aquesta substància.

Però avui dia ja s'han trobat aplicacions interessants a l'element silici. Deixant de banda la primera que se li trobà, que era la d'obtenir hidrogen en quantitat per a inflar globus dirigibles, fent desprendre aquest gas tot provocant la reacció del silici amb hidròxid sòdic dissolt en aigua, l'ús principal que se'n fa actualment és en electrònica: per a la fabricació de transistors, cèl·lules fotovoltaïques, rectificadors de corrent,... I no és tampoc menyspreable la utilitat que se li ha trobat en metal·lúrgia: preparació d'acers especials, en els quals és preferible el silici al carboni, i altres aliatges.

De totes maneres són els seus compostos els que continuen tenint més aplicacions: des dels vidres, que ja es començaren a fabricar el 1400 aC a Egipte, fins a les silicones d'ara, que són combinacions amb oxigen i radicals orgànics, tan aptes per a aïllants elèctrics resistent a la calor, i tantes altres, com olis lubricants, elastòmers (aïllants i impermeabilitzants), resines de silicona, i també els compostos que han estès el camp de les aplicacions cap a la cosmètica, farmacologia i construcció —per revestiments contra la humitat— llista que no para d'augmentar, i que el progrés de la tècnica comporta.

La sardana i la dansa

La vitalitat de la cultura popular

Josep Ventura

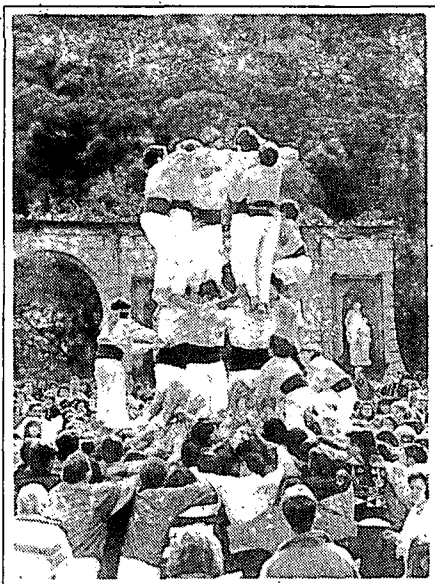
El mes de març, es va inaugurar a Tarragona el II Congrés d'Activitats Populars a Catalunya, en el qual es van plantejar una sèrie de qüestions que sempre han tingut cabuda en aquesta secció del nostre setmanari. Ens referim a les activitats vinculades amb els grups de foc, els gegants, els nans, les danses, els esbarts, els castellers o les sardanes, per citar-ne algunes.

Els Congressos són necessaris en una societat com la nostra en què el paper de la comunicació és molt important. Les manifestacions de cultura popular necessiten el ressò dels mitjans de comunicació.

Sembla clar que, en aquests darrers anys, dues activitats —gegants i castellers— han experimentat un creixement extraordinari. El món dels castellers, especialment, viu un moment àlgid. El món de la televisió ha descobert les seves possibilitats televisives i els diaris també en parlen sovint.

Potser podríem ajudar a descobrir als mitjans de comunicació el potencial noticable d'altres manifestacions importants de la cultura popular que no arriben al gran públic per manca de difusió.

OCTUBRE



DIÒCESI DE GIRONA

MADREMANYA: Dia 7: aplec al Santuari dels Àngels
TOSSA: Dia 13: Aplec al santuari de Sant Grau d'Ardenya.

DIÒCESI DE VIC

GUARDIOLA: Parròquia de Sant Salvador, Dia dels Avis: Bateig del gegant "Salvador". Dinar servit pels joves del poble.
CAMPDEVÀNOL: Parròquia de Sant Cristòfor: 50è aniversari de la reconstrucció del campanar. Diumenge 1: a 2/4 de 12, Missa concelebrada seguida de l'actuació de l'esbart dansaire Fontcuberta de Banyoles. A 2/4 de 5, audició de sardanes. A 2/4 de 7, fi de festa, baixada de la Senyera i repicament de campanes.

Catalunya Cristiana convida a totes les parròquies a divulgar els actes culturals i religiosos al llarg de l'any.

Escriuiu a: Publicitat, Promoció i Propaganda. Puiggarí, 5. 08014 Barcelona

L'historiador Isidor Cònsul tractà sobre els anys crítics de Mn. Cinto Verdaguier

X Trobada de Preveres Escriptors

VALLVIDRERA (Barcelona).— A la Vil·la Joana, on morí el poeta Verdaguier, tingué lloc la X Trobada de Preveres Escriptors. L'encontre d'enguany fou d'homenatge a Mn. Cinto en el 150 aniversari del seu naixement.

Francesc Gamissans

Obrí la jornada unes paraules de la Sra. Margarida Tintó, Directora del *Museu Verdaguier* del casal Vil·la Joana, restaurat l'any 1990. Tots els assistents van poder avaluar la riquesa documental i testimonial del lloc, seguint les explicacions encertades que en feia la seva Directora. Seguidament es va projectar el video *Verdaguier, poeta d'un poble*. Després es va poder sentir la veu del famós poeta, enregistrada, encara que defectuosament, en un fonògraf de l'època amb motiu d'un acte celebrat a la parròquia de Santa Anna de Barcelona.

L'acte central de la jornada fou la conferència dictada pel Dr. Isidor Cònsul, professor universitari i crític literari, sobre 1895: *Sant Francesc i Flors del Calvari*. Va tractar sobre els anys crítics del poeta, quan fou suspès a *divinis* pel bisbe Morgades, calunniat i abandonat: En aquell mateix any de 1894-95, Verdaguier va escriure tres obres de gran volada literària: *En defensa pròpia*, *Flors del Calvari* i *Sant Francesc*. Cònsul demostrà que a l'obra *Sant Francesc*, Cinto Verdaguier es veu emmirallat amb el Pobrió d'Assís, també perseguit, calunniat i tingut per boig com ell. «Fou —va dir el conferenciant— una experiència similar a la de Francesc, la que va viure el poeta de Folgueroles». Mn. Cinto se

sentiria reconfortat, perquè com diu ell mateix, «la bogeria dels sants de Déu, qui la dona.»

Després d'un dinar fraternal, entre arbres i verd, alguns poetes assistents feren gala de la seva vena lírica i inspirada. Va clausurar els parlaments el Dr. Carrera bisbe auxiliar de Barcelona amb dues anècdotes sobre l'amor de Mn. Cinto als pobres. Un testimoniatge de vida sacerdotal del poeta més gran del segle XIX.

En anys anteriors aquestes trobades de clergues lletraferits s'han celebrat a Queralt, Poblet, Montserrat, Riells, Prats de Cerdanya, la Gleva, el Miracle de Solsona, Ulldemolins i Gallifa. Han aconseguit conjuntar amistat, poesia, goig pel sacerdoci, amor a la terra, servei al país i alegria comuna.

Val a dir que un dels moments més colpidors de la jornada fou quan un dels poetes assistents va llegir en veu alta aquests versos de Verdaguier exposats en una vitrina del museu visitat:

*Per què m'heu fet tant petit,
Vós que sou tan gran, bon Déu?
Perquè així lo no-res meu
cerca lo vostre infinit.*

El comiat a mitja tarda fou fraternal i enyoradís, amb el desig que aquestes trobades informals, senzilles i obertes de preveres poetes i escriptors, continuïn per molts anys.



Una intervenció del poeta Mn. Pere Ribot a la trobada, a la qual va assistir Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona

El llibre de la setmana

Com s'atreveix?! El Jesús de Gore Vidal

Cristóbal Sarrias

Hi ha moments en què hom no pot reprimir una pregona indignació. I és legítim sentir-se profundament disgustat quan un escriptor com el nord-americà Gore Vidal té la gosadia d'escriure un llibre, més ben dit, un pamflet, sobre la figura de Jesús.

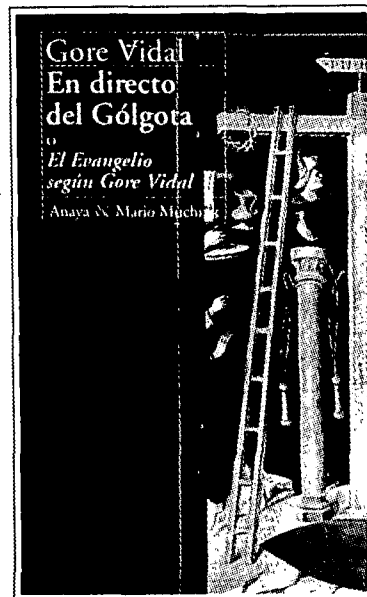
L'edició anglesa es va publicar als Estats Units, i havíem tingut la sort que no arribés a les nostres llibreries cap edició castellana. Vana il·lusió, acaba d'aparèixer, i al so de bombo i platerets, amb la propaganda afegida d'un comentari inconcebible i, a més a més, amb una llarga entrevista en un dels diaris de més difusió en el nostre país que, seguint la seva línia d'atac, velat o manifest, al fet religiós, ho ha donat pastat, als afeccionats a la pornografia religiosa, i perdonin la paraula.

Perquè *En directo del Gòlgota. El Evangelio según Gore Vidal* (Anaya & Mario Muchnik, Madrid 1995) és un inacceptable pamflet, mancat de valors literaris, però que s'ha entregat al públic com «les primeres salves de la divertidíssima agressió de Gore Vidal als usos religiosos i comercials més convencionals». I jugant amb les lleis de l'espai i el temps —com si estiguéssim en el túnel del temps de la televisió— ens vol endossar, són les seves paraules «un malèfic, fogós i irrefrenable delirant text que farà trencar de riure a qui no caigui fulminat per sentit ultratjada la seva fe».

I si és veritat que no ofèn el qui vol sinó el qui pot, aquest text de Gore Vidal no sé si farà trencar de riure algú, però el cert es que havent sentit ultratjada la meua fe per ell, no he caigut fulminat, i aquesta és la raó per la qual he pogut escriure aquestes ratlles.

Gore Vidal és un autor mediocre, que no té cap crèdit en el seu propi país, pels seus escàndols personals i per les seves crítiques d'ironia de barriada. Només la tonteria fàcil dels qui aprofiten qualsevol ocasió per situar-se davant el fet religiós, per burlar-se'n, amb un menyspreu dictat en realitat per la impotència, i sense tenir cap respecte pel que representa i ha representat per a milions de persones. Hom recorda aquelles dures paraules d'Unamuno quan evocava les paraules de Nietzsche que va anomenar Jesús com a «robador d'energies», essent així—diu el rector de Salamanca— que ha estat «qui més energies ha despertat a través de la Història, i no un babau com el filòsof alemany».

Jugar amb el missatge de Crist, burlar-se de sant Pau, manipular les relacions dels apòstols entre ells, voler ser graciós amb acudits sense crèdit i de gust pessim... això és el contingut de l'obra de Gore Vidal, que s'afegeix a les que darrerament s'han escrit sobre Jesús com la del portuguès Saramago. Però en Gore Vidal ni tan sols podem apreciar la més mínima qualitat literària, malgrat la publicitat enganyosa de qui l'ha llançat a les llibreries, per satisfer intencions sens dubte polèmiques, que fan caure en la trampa de la lectura d'un avorrit pamflet inacceptable, i sense cap gràcia. I a més, irritant fins a la náusea.



101 Viatge Cultural DIA 22 D'OCTUBRE

VISITAREM: TERRASSA, esglésies romàniques - MANRESA, basílica de la Seu i Cova de Sant Ignasi - BALSARENY, castell de Balsareny - VIC, la catedral.

Dinarem a Balsareny

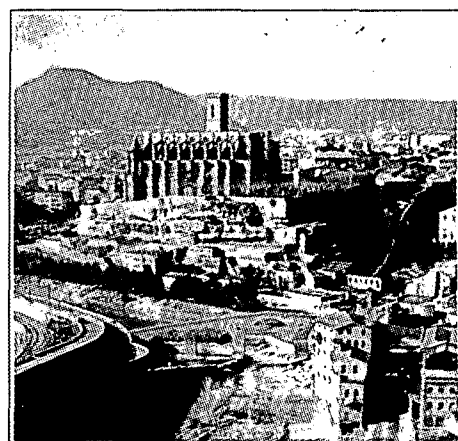
Preu: 4.000 ptes., comprenent viatge, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truqueu a **ULTRAMAR EXPRES**. Tel. 301 17 98.

La sortida serà a les 8 del matí del carrer València xamfrà Balmes.

AVÍS: La direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat durant el viatge si les circumstàncies ho aconsellen.

Preguem als participants en els viatges, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada en hora hàbil per complir el precepte dominical.

O.T.: **ULTRAMAR EXPRESS GC4MM**



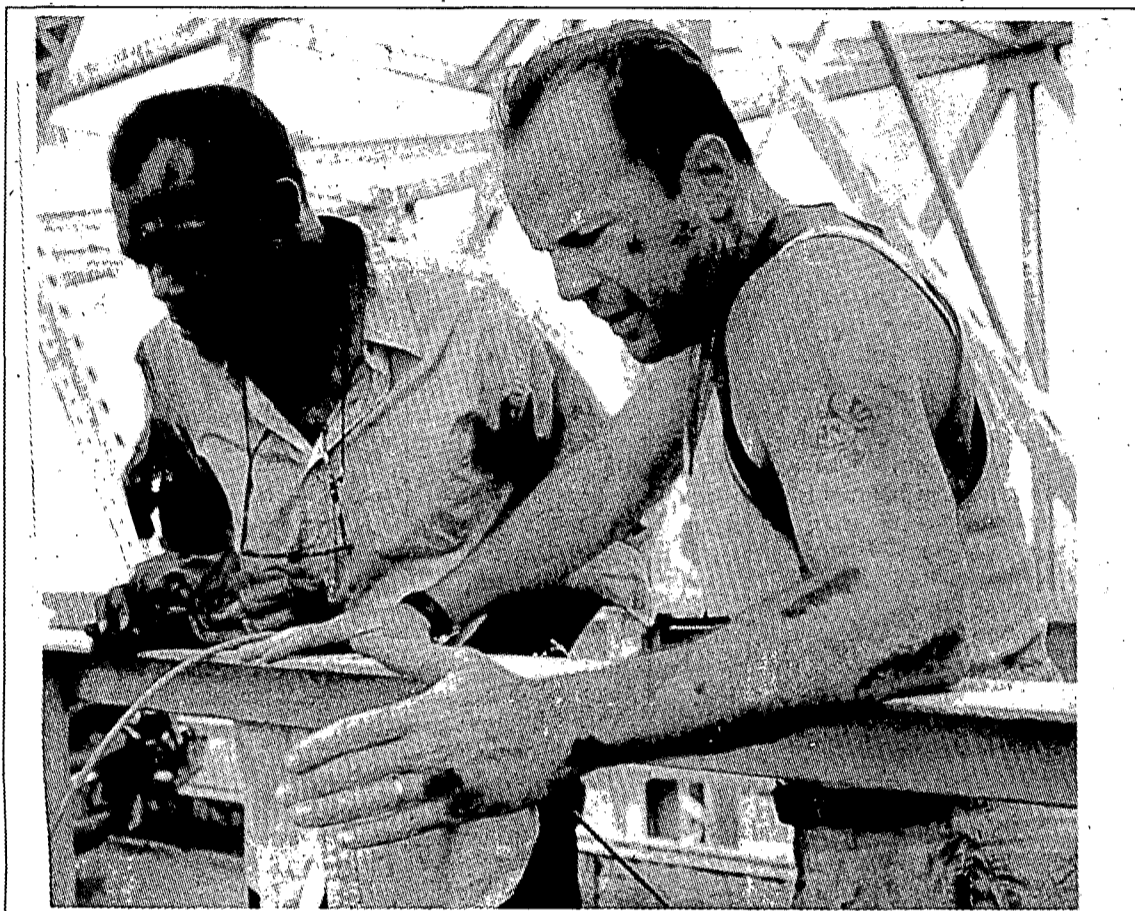
Manresa

Cinema

Jungla de cristal. La venganza

Die Hard With a Vengeance

Director: John McTiernan. Intèrprets: Bruce Willis, Samuel L. Jackson, Jeremy Irons



J.J. Martín

(Aceprensa)

Noves aventures de l'incombustible agent de policia John McLane. Aquesta vegada haurà de lluitar contra una banda terrorista que sembla de bombes Nova York.

Aquesta tercera part és millor que la segona però pitjor que la primera. El retorn de John McTiernan (*La caza del Octubre Rojo, El último gran héroe*), realitzador de la primera part, es nota en el ritme trepidant, l'alta qualitat de les nombroses seqüències d'acció, la bona direcció d'actors i el to còmic que domina la història. Però aquest cop el guió és més convencional —assumeix elements de *Speed, Blown Away, En la línea de fuego...*—, s'introdueix menys en la humanitat dels personatges, abusa més de la violència i inclou nombrosos diàlegs grollers.

De totes maneres, és un film molt entretingut, que farà les delícies dels aficionats *al más difícil todavía*.

Crònica televisiva

La riquesa del mosaic comarcal

Miquel Àngel Codina

El literat barceloní Josep M. Espinàs va escriure en el seu llibre *Imatges comarcals* el següent sobre la comarca com a unitat bàsica en la divisió territorial de Catalunya: «Jo entenc les comarques catalanes com una xarxa, confeccionada amb malles totes diferents, però constituint un conjunt perfectament lligat. Hi ha malles amples i malles estretes, malles rígides i malles una mica desfilades o no tan precises, malles fetes amb matèria rica i d'altres molt més pobres. Però la xarxa comarcal catalana és com un mosaic que només s'interpreta correctament des d'una visió de conjunt. No és una divisió, doncs, sinó una diversitat que manté una coherència global». Aquesta mateixa perspectiva és la que dóna cos i ànima a *Som i serem*, una de les grans apostes de TV3 per a aquesta tardor.

El programa, basat en una idea de Miquel Calzada i Olivella —el popular Mikimoto—, efectua de dilluns a divendres un interessant recorregut cultural per cadascun dels municipis de les 41 comarques catalanes per tal d'acostar als televidents la geografia, la història, l'art, els costums, la gastronomia i la dinàmica de la vida quotidiana d'aquestes localitats, posseïdores totes elles d'un tarannà força diferent i plural però agermanades primordialment per una llengua mare: el català. Personatges rellevants de cada municipi hi són presents per donar testimoni de la transformació que hi ha hagut al seu poble al llarg del temps o per parlar de les tradicions i festes que s'hi duen a terme.

Presentat per Carles Cuní —el conductor de *La nit dels ignorants* de Catalunya Ràdio—, que debuta a la petita pantalla amb aquesta producció; dirigit per Joan Sol i realitzat per Antoni Janés, *Som i serem* fa servir el programa *InterCatalunya* de l'Institut Català de Telemàtica Aplicada, via Internet, per oferir dades recents sobre la situació social i econòmica del municipi en qüestió. El gastrònom Llorenç Torrado i l'astròleg Joaquim Teixidó —que elabora la carta astral de la població—, junt amb Carme Pollina que presenta un concurs, col·laboren també en aquest nou espai de TV3, on es palesa ben bé la riquesa del mosaic comarcal català.

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 03.25 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).
(Horari sense confirmar).

TV2

Dissabte 09.00 *Últimas preguntas*.

Diumenge 08.45 *Tiempo de creer*.

La Missa: Al moment de tancar aquesta edició, TVE no ens ha pogut confirmar si retransmetrà la missa de les beatificacions de màrtirs espanyols des de Roma. Normalment, quan aquesta retransmissió es produeix s'avança l'horari habitual d'emissió.

CANAL 33

Dissabte 10.45 *Signes dels Temps*: El programa presenta tres emissions especials d'inici de temporada. La tercera tindrà el contingut següent:

- Comentari de l'actualitat eclesial al món i a casa nostra.
- «Els gegants decapitats». Tercer capítol de la història de la implantació i presència de l'orde del Cister a Europa.
- Comentari i presentació de l'Evangeli del diumenge.
(Director: Josep-Maria Pont).

Diumenge 00.30 *Signes dels Temps*: (repetició).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Creure avui: No hi ha programa fins a mitjans d'octubre.

RÀDIO



FUNDACIÓ MISSATGE
HUMA I CRISTIA

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:
de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

De dilluns a divendres:

23.00 *Nen, no em tiris sorra* (Magazine).
01.00 *Dietari de música i músics*.
01.05 *Ràdio Vaticana*.
01.25 *Espurna d'alba*.

Dilluns

22.00 *Diàleg d'Església*.
22.30 *Ara va de barris*.

Dimarts

22.00 *Versió original*.
22.30 *Perfil*: aproximació a un personatge presentat com a testimoni, tenint en compte els seus valors humans i cristians.

Dimecres

22.00 *Sisters & Brothers*.

Dijous

22.00 *De persona a persona*.
22.30 *Sisters & Brothers*.

Divendres

22.00 *Set dies a l'Església*.
22.30 *Sisters & Brothers*.

Dissabte

22.00 *Blue Velvet*.
23.00 *Paraules d'amor*.
00.00 *Estel de colors*.
00.30 *Dietari de música i músics*.
00.35 *Ràdio Vaticana*.
00.55 *Espurna d'alba*.

Diumenge

22.00 *La Gran Via*.
23.00 *Paraules de música*.
00.00 *Estel de colors*.
00.30 *Dietari de música i músics*.
00.35 *Ràdio Vaticana*.
00.55 *Espurna d'alba*.

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge
09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge
10.00 *La música religiosa: Anthems i Serveis. Te Deum i Jubilate Deo en Re, anthem Z 232*, de Purcell.
11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge
15.05 *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*.
21.00 *El Espejo*.

Diumenge

08.30 *Letra y música*: de temes religiosos.
09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.
09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós.
10.00 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.
22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge
08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte
08.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.
Diumenge
08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).
14.00 *Avui és el teu dia*: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres
07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.
Diumenges i festius
09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge
10.30 *La veu de la parròquia*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb: Mn. Emili Montal i Vilert, rector de St. Esteve d'Olot que ens parlarà de tres personatges d'Olot: l'escolapi Enric Canadell, que serà beatificat el diumenge 1 d'octubre; Lliberada Ferrerons, fundadora de les Filles del Cor de Maria; i el Dr. Joaquim Masmitjà; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 104.4)

Diumenge

09.45 *Vida i esperit*.

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)

Divendres

De 20.00 a 20.30h. *La punta*: (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella.

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio, i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h.

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.20h.

Cadena Cope-Reus (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) dissabte 12h.

Ràdio La Canonja (FM 102.3) divendres 20h.

L'Espluga FM Ràdio (FM 107.4) dissabte.

Ràdio Falsat (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h.

Ràdio El Morell (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h.

Ràdio Montblanc (107.0) diumenge, a partir de les 11 h.

Ràdio Santa Coloma de Queralt (FM 107.5) dissabte 13h.

Ràdio Sant Pere i Sant Pau (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h.

Ràdio La Vilella Alta (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: Cadena Cope-Reus (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *A la ribera del Jordà* (reflexions escrites per Miquel Àngel Ferrés), *La Veu dels Joves* (comentaris de Jaume Reixach), *Notícies i El significat de l'Evangeli* (amb Pere Carreras). Algunes d'aquestes seccions canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Figueres-la Jonquera (AM 1269-FM 88.0) diumenge 9.35h.

Ona Jove Riudellots (FM 104.0) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 10.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 9.00h.

Ràdio Begur (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Grup Girona (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.05h

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 107.9) diumenge 9.00h.

Ràdio les Planes (FM 107.9) diumenge 9.30h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h.

Ràdio Salt (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Sant Joan (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Shalom Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 9.30h.

Ràdio Gironès-Antena Cassà (FM 92.8) dissabte 19.30h

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació. Presenta: Josep Maria Pont. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 17.05h). Ràdio Arenys de Mar (diumenges 9.15h). Ràdio Banyoles (dissabte 9.30h). Ràdio Begur (diumenge 9.30h). Ràdio Besalú (diumenge 11.30h). Ràdio la Vall (dimecres 21.00h). Ràdio les Planes (dissabte 17.00h). Ràdio Palafrugell (dimarts 14.30h). Ràdio Sant Joan (dimecres 20.00h).

EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes de la música lleugera, grups inoblidables i les grans cançons romàntiques. La música es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 15.00h). Ràdio Arenys de Mar

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL (OM 882)

Diumenge

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

RÀDIO SALUD (FM 89,1)

Dissabte

De 07.00 a 09.00h. *Rosari*: meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, heroics del segle XX, etc.

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. Presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marí, etc.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

20.40 *Rosari*: en llatí des del Vaticà.

22.10 *Noticiero*.

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Cafè i pastes*: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

(dissabte 19.00h). Ràdio Arenys de Munt (divendres 9.00h). Ràdio Banyoles (dissabte 10.00h). Ràdio Begur (per determinar). Ràdio Besalú (diumenge 12.00h). Ràdio la Vall (diumenge 14.30h). Ràdio les Planes (dissabte 17.00h). Ràdio Palafrugell (dijous 21.00h). Ràdio Sant Joan (dilluns 21.30h). Ràdio Santa Coloma (per determinar). Ràdio Sarrià de Ter (divendres 22.00h).

LA PAROLA DEL BISBE: Micro-espai presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i Rovira. Periodicitat setmanal amb 5 minuts de durada. L'emeten:

Ràdio Calella (FM 107.9) diumenge 11.00h.

Ràdio Malgrat de Mar (FM 107.4) diumenge 11.10h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

Ràdio Vilafant (FM 107.3) diumenge 9.15h.

PUNT DE TROBADA: Programa magazine setmanal de 55 minuts de durada, que compta amb temes d'actualitat cristiana, social i humana amb diverses seccions. Presenten: Carles Sánchez i Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cadena Cope Figueres-la Jonquera (dilluns 21.05h.)

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súrria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»).

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet FM107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Nueva Vinaròs (FM 98.2) dissabte 22.30h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Uldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 13.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE VIC

LLUITA I FESTA: Durada 15'. Lectura i comentari de l'Evangeli del diumenge. Conversa setmanal del bisbe (es publica al Full Diocesà); bloc de notícies i informació religiosa. L'emeten:

Anoia Ràdio (FM 92.2) diumenge 10.05h.

Ràdio Moià (FM 107.8) dijous 21.30 h.

Ràdio Monistrol de Calders (FM 107.4) dissabte 13.00h;

diumenge 11h.

Ràdio Montesquieu (FM 106.5) diumenge 13.00h.

Ràdio Ona Juvenil (FM 103.8) diumenge 16h.

Ràdio 010 (Oló, FM 107.2) diumenge 11.15h.

Ràdio Voltregà (FM 101.1) diumenge 10h.

Ràdio Zènith (S. Vicenç de Castellet, FM 103.1) dissabte 11h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

Estimar-nos els uns als altres

Sant Joan Evangelista, un dels dotze que Jesús va escollir com a Apòstols, va viure molts anys.

Quan ja era vell, els seus amics li demanaven: Parla'ns del que Jesús feia i del que Jesús deia.

Ell, segurament, devia dir-los que, moltes de les coses que Jesús va fer i va dir les tenien recollides en el seu evangeli. Joan és un dels quatre evangelistes: Mateu, Marc, Lluc i l'últim és Joan.

(Ep!, això que us explico no és pas inventat meu, eh? En Pere de la catequesi ens ho explicà l'altre dia.)

Doncs, bé, es veu que els amics l'empipaven una i altra vegada dient-li: Explica'ns coses de Jesús, home!

És clar, jo ho comprenc, quan un estima molt a algú li agrada de saber coses d'aquella persona; oi més, doncs, de Jesús que en va dir i en va fer de tan interessants i meravelloses.

Resulta, doncs, que un dia, tant i tant l'amoïnaven que va dir-los: Ara us diré una de les coses més importants que Jesús va dir que havíem de fer si volíem ser bons

deixebles seus, i tots es van fregar les mans i s'hi van acostar tant com van poder.

Ell, aleshores, va dir: «Una cosa que Jesús ens va dir moltes vegades, i que per més anys que visqui no s'esborrarà mai de la meva memòria és aquesta: "Estimeu-vos els uns als altres com jo us he estimat".» Això, Joan, ja ens ho heu dit moltes vegades, va dir algun deixeble. Ben cert, contestà ell, i no em cansaré de repetir-vos-ho; perquè és molt important i, moltes vegades difícil de complir.

¿No creieu que sant Joan tenia molta raó? Sovint diem: Aquell no el puc veure! Aquell ja me les pagarà! D'aquell, no hi vull ser amic! Amb aquell no hi vull jugar més!

Jo vaig dir: Renoï!, Pere, avui sí que ens has posat el dit a la nafra!

Ens costa de ser bons amics i bons companys.

Però, n'estic segur, si ens ho proposem fermament, Jesús ens ajudarà a aconseguir-ho.

L'Eixerit

El Set Homes i el Set Ciències (3)

—Ja m'està bé, i veureu com també us faré quedar malament.

El Set Homes es va posar a xiular tan fort que tots els arbres del bosc ballaven com si fossin baldufes. Movien tanta remor que encara feien més soroll que el xiulet. Mentre el Set Ciències pensava: «Aquesta vegada sí que no sé pas com m'ho faré perquè jo no en sé ni gota de xiular».

Però es va encarar amb el Set Homes i vinga a riure per les butxaques, mentre li deia:

—Això no és xiular, home, al costat de com xiulo jo, això no és més que fer el borinot. Si no et tapes els ulls i les orelles, jo t'asseguro que de tant soroll els ulls i saltaran de la clofolla i et mataré el cuc de l'orella i sempre més seràs sord com una tàpia. Creu-me a mí, deixa't tapar els ulls i les orelles, del contrari no et responc del que et pugui passar.

I mentre el Set Homes xiulava, el Set Ciències pensava: «Ara sí que l'he feta bona. Com m'ho faré ara jo, si no sé xiular?» Però, fent el cor fort, s'encarà amb el gegant i li digué:

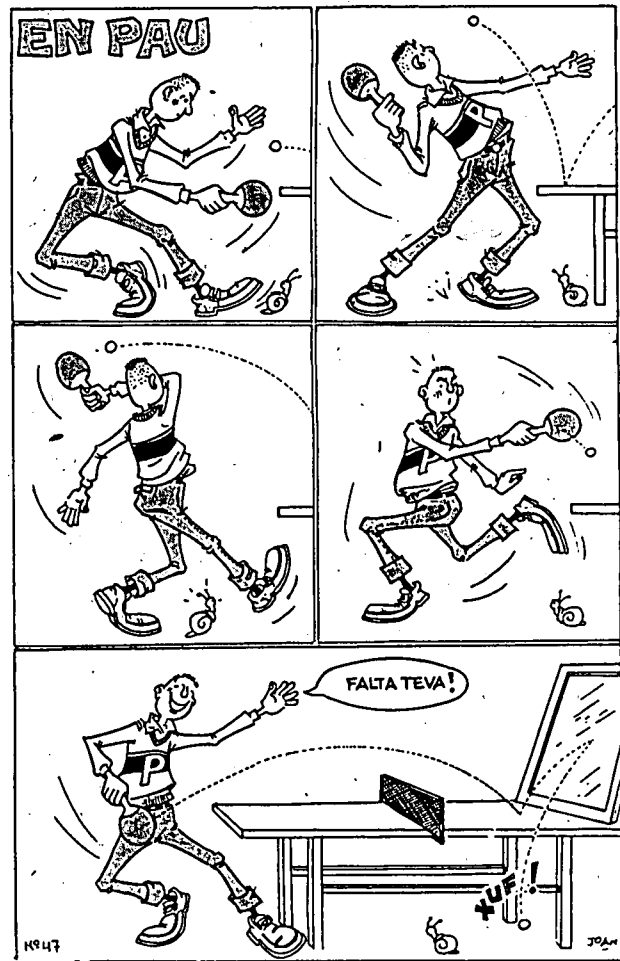
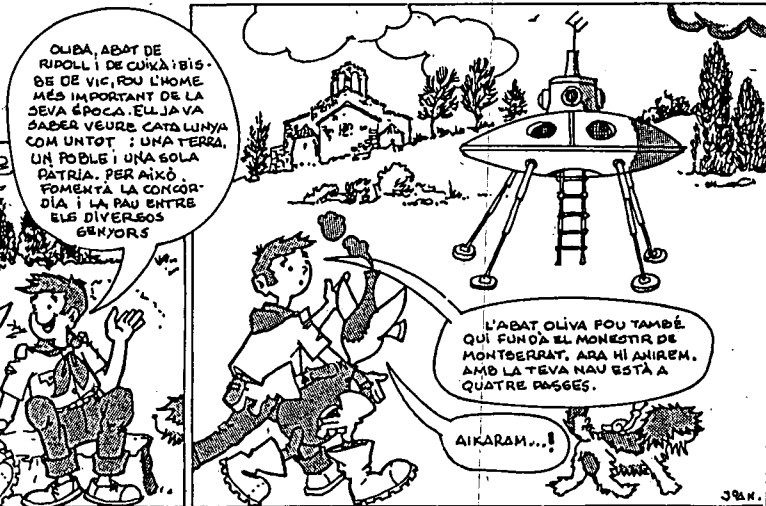
—Això no és xiular, home. Això només és fer el borinot. Ara veuràs el que és bo. Quan jo em posí a xiular més et valdrà tapar-te els ulls i les orelles. Perquè serà tant fort el meu xiulet que els ulls et saltaran de la clofolla i et mataré el cuc de l'orella. I et quedaràs per sempre més sord com una caldera. Creu-me. Deixa que et tapi els ulls i les orelles. Del contrari, no et responc del que et pugui passar.

I el Set Homes —que ja us he dit que era un babau— va deixar que l'altre li tapés els ulls amb un mocador. Aleshores el Set Ciències va agafar un roc —el més gros que va trobar i que va poder moure— i li ventà un cop tan fort com va saber a les orelles. El Set Homes es va pensar que aquell cop era per efecte del xiular del seu contrari i de seguida es va posar a cridar com un boig:

—Para de xiular... no xiulis més! Ai, que em mataràs el cuc de l'orella!

Tot destapant-li els ulls, l'altre li va dir:

(continuarà)



Petits anuncis

VARIS

RESIDÈNCIA 3a edat amb jardí i terrasses. Hab. ind. i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència mèdico-sanitària, permanents o temporal. Tel. 450 39 30.

RESIDÈNCIA D'ÀVIES: intenteu resoldre les seves necessitats en qualsevol situació, sanitària, social o econòmica. 20 anys d'experiència. Tel. 203 97 40 Isabel.

SENYOR 46 anys molt seriós i responsable, s'ofereix per vigilant, porter, conserge o encarregat magatzem. Sr. Pedro. Tel. 908 44 87 60 (nits).

S'OFEREIX col·lecció de nades. Tel. 218 95 09 de 8 a 10.

COMPRO segells, monedes, postals i objc. antics. Tel. 357 83 94.

S'OFEREIX habitació noia. Tracte familiar i seriós. Tel. 211 29 70.

VENEM pis. P. Mallorca. T. 211 13 27.

DISA us ofereix servei assistencial a domicili, 3a. edat, 24 h. al dia, 7 dies a la setmana. Te. 454 63 00. Urgències: 908 94 20 89.

S'OFEREIX noi aux. clínica per tenir cura de gent gran. Tel. 454 48 10 de 12 a 13 i de 22 a 23 h.

ZONA MERIDIANA - Fabra i Puig. Sr. lloga a estudiant amb referències hab. molt silenciosa. Dret a bany i rentadora. Ben comunicat, a 2 min. metro, bus i trens. Tel. 340 72 14 de 19 a 23 h.

ORGUE electrònic, estudi i església, 2 teclats, manuals i pedaler complet, com nou. TEL. 284 23 96.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un gir postal o xec bancari de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA carrer Puiggarí, 5-7. 08014 Barcelona.

NOM
ADREÇA.....
POBLACIÓ..... TEL.....
PREU LÍNIA SETMANES

145 pts.
290 pts.
435 pts.
580 pts.
725 pts.
870 pts.
1.015 pts.

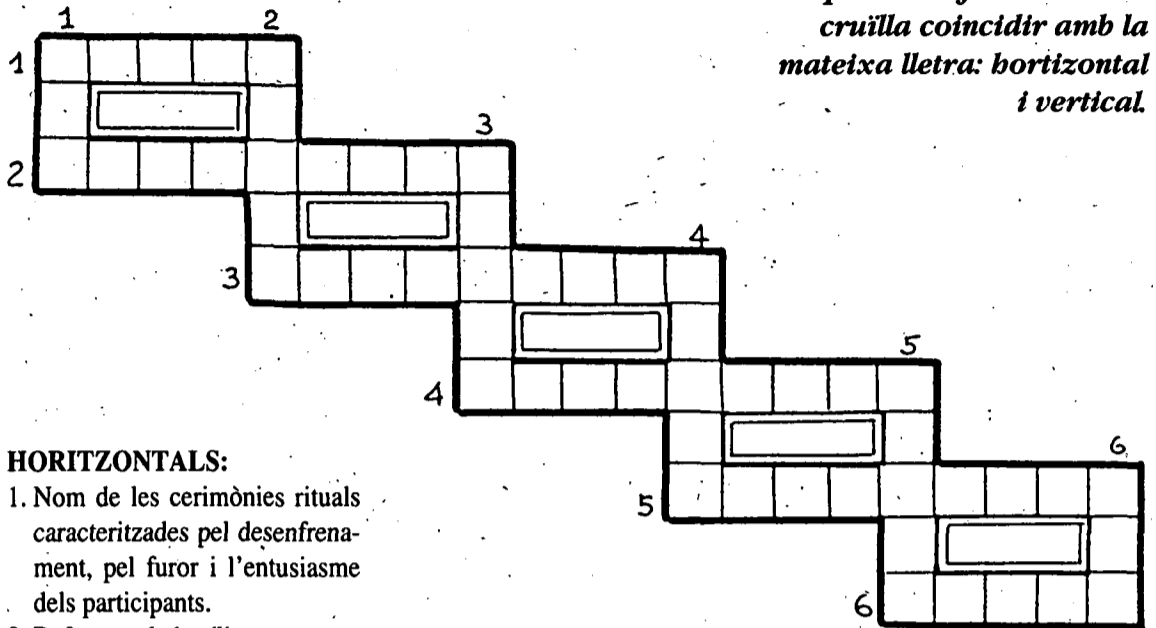
(16% d'IVA INCLÒS)

Calculeu l'import que haureu d'abonar, multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

ENCREUATS

per Rosa Collell



L'ESCALA

Horitzontals i verticals, amb la corresponent definició i cada cruïlla coincidir amb la mateixa lletra: horitzontal i vertical.

HORITZONTALS:

- Nom de les cerimònies rituals caracteritzades pel desenfrenament, pel furor i l'entusiasme dels participants.
- Referent a la basílica.
- Sistema de comunicació telegràfica que permet de transmetre un text per mitjà d'un teletip.
- Tècnica de localització d'objectes basada en l'emissió d'ones ultrasòniques a través de la pell cap a l'òrgan a estudiar.
- Intensa borrasca local que va associada a un cúmul o nimbe gros i dens, on hi ha corrents d'aire molt fort.
- Rel.

VERTICALS:

- Cec.
- El qui viu a expenses d'una dona prostituïda.
- Mesura de capacitat per a líquids.
- El qui té dolor d'atrició.
- Sorra.
- Teixit transparent molt fi.

Solució:
Horitzontals: 1. Orgia, 2. Basílica, 3. Teletip, 4. Ecoagrafia, 5. Tempestat, 6. Arrel.
Verticals: 1. Orb, 2. Arlot, 3. Lire, 4. Artil, 5. Arena, 6. Tul.

SOPA DE LLETRES
per Montserrat Albert

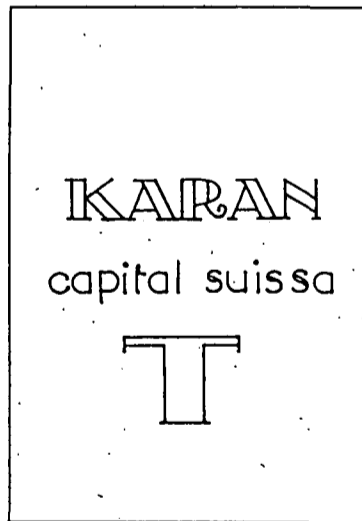
SÓN 7 PARAULES. TOTES COMENCEN AMB TRENCA... I SI LES BUSQUES AL DICCIONARI JA SABRÀS UN XIC MÉS



Trencapassos, Trencapins, Trencallos, Trencanous, Trencagel, Trencador.

JEROGLÍFIC
per Núria Albert

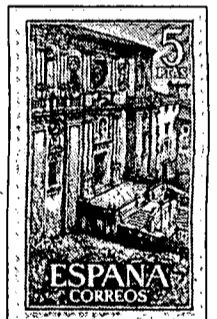
EL VEUREM A DALT DE MONTSERRAT



Solució al 835

i, L limitada
II-limitada

FILATÈLIA
per Enric Graupera



Monestir de Samos

A l'any 1960, Espanya va dedicar una sèrie de tres segells al Monestir de Samos, Ivert 999/1001. Aquest Monestir fou fundat al segle VII i va assolir gran esplendor durant els segles X i XI. Entre els seus homes il·lustres, destacà el pare B.J. Feijoo. El 24 de setembre de 1951 un gran incendi va originar grans destrosses, es perderen més de 15.000 volums de la biblioteca.

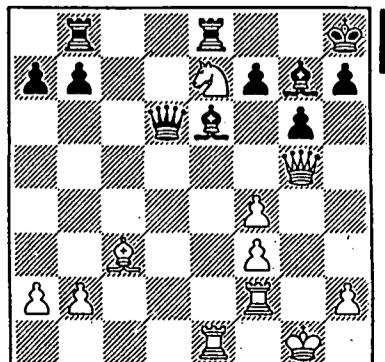
ESCACS
per Jaume Mora

Diagrama 605

Blanques juguen i guanyen
Hi ha un peó negre que treballa massa.

Solució al diagrama 604

1 D6C AxC, 2 AxA D2R, 3 TxP TxT, 4 T1AR 1-0



MOU-TE CONTRA L'ATUR

AJUDA'NS

ACCIÓ SOLIDÀRIA CONTRA L'ATUR

FUNDACIÓ
Riera St. Miquel, 1, bis. 3er. 2a.
Teléfono 217 41 08
08006 BARCELONA

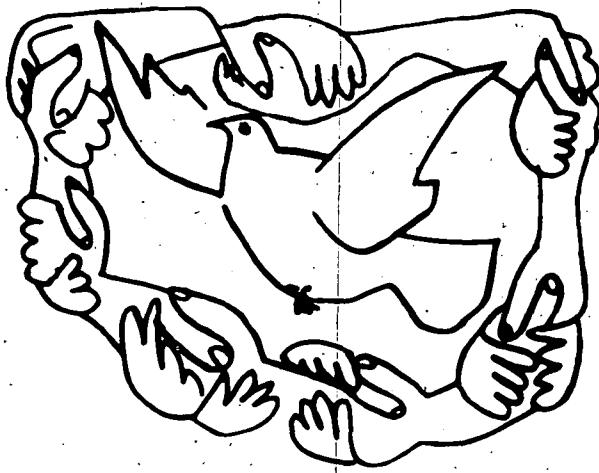
INFORMEU-VOS DEMANANT EL FULLETÓ





Generalitat de Catalunya

© Pablo Picasso, V.E.G.A.P., Barcelona, 1995



I Congrés Català del

Voluntariat

"Mans a les mans"

Barcelona

27, 28, 29 d'octubre de 1995

L'Institut Català del Voluntariat (INCAVOL) convoca el I Congrés Català del Voluntariat fruit d'un procés d'anàlisi i reflexió iniciat l'any 1994 amb el món associatiu de Catalunya. Totes les entitats i associacions són convidades a participar en aquest Congrés.

El Congrés el fem tots

Sol·licitud d'informació

Institut Català del Voluntariat

900 300 500

o a l'oficina de Benestar Social més propera

Inscripcions fins el dia 11 d'octubre de 1995

Benestar  Social

Tots som el motor de Catalunya.
No paris.

afinant

Llindar

«Era un dia serè i hermós»

Manuel Valls i Serra
director

Un lector m'escriu molt amablement recordant-me que el proper dia 2 d'octubre s'escau el 125 aniversari de la primera missa del nostre poeta nacional Mn. Jacint Verdaguer. La carta m'arriba a les mans precisament quan acabo de llegir l'excel·lent biografia de Ricard Torrents *Verdaguer: Un poeta per a un poble*. La coincidència m'ha complagut no només perquè l'autor de la biografia esmentada comenta a bastament aquella celebració en el capítol titolat *Confluència d'ideals: sacerdoci, pàtria, poesia*, sinó també perquè en la recordança que el mateix Verdaguer fa d'aquella data s'hi entrellacen temes que toquen la fibra més sensible i fonda de tot cor veritablement sacerdotal.

Fou efectivament el dia 2 d'octubre de 1870, a vint-i-cinc anys, que el nostre poeta cantà missa a l'ermita de Sant Jordi de Puigseslloses, al bell mig de la Plana de Vic, entre Folgueroles i l'anomenada *Ciutat dels sants*. Molt prop d'ella es troba una altra ermita, la de *Sant Francesc s'hi moria*, i també el *Pou de vida* on, segons la tradició o la llegenda, el Pobrisó d'Assís, passant per Vic, anà a apagar la set i a on el poeta hi celebraria a l'endemà la seva segona missa. Mn. Cinto sempre conservarà una devoció especial a Sant Francesc. En sabé cantar alhora el seu enamorament per totes les criatures a *Predicant als aucells*, el seu amor a la germana pobresa a *Lo violí de Sant Francesc*, però sobretot s'hi va sentir identificat ell mateix, en hores d'abandonament i de crisi en la seva obra *Sant Francesc* i en poemes com *Pobresa*, *L'hostal de la Providència* i a *Sum vermis, Sóc un cuc*.

A la seva primera missa l'acompanyaren els seus pares i els seus amics més íntims, entre els quals Jaume Collell, que encara no era capellà, i Marià Aguiló.

Ricard Torrents conta a la seva biografia que «l'emoció va presidir la cerimònia, envoltada de senzillesa però també escenificada amb símbols entrelligats de religió, pàtria i poesia. Acabada la missa, tingué lloc una *esbartada* a la font del Desmai i a continuació el dinar a Torrents, ofert pel seu protector, Marià de Picó». Les *esbartades* consistien en unes trobades poètiques animades per l'estudiant Verdaguer i que havien estat iniciativa d'aquell primer grup d'estudiants de l'*Esbart de Vic*, els quals, «tocats per les idees i els ideals romàntics sobre l'art, la poesia, la pàtria, la bellesa i la religió», es constituïren en «servidors d'aquests ideals i es comprometien a una mena de culte consistent en practicar la poesia». L'ideal sacerdotal de Mn. Cinto sempre anirà associat, fins a fondre's amb ells, amb aquests nobles ideals.

Quan vint-i-cinc anys més tard, enmig de la dissort, Verdaguer recordaria el dia de la seva primera missa, ens deixaria aquesta emocionada evocació: «diada feliç de ma poc aprofitada vida! (...) Deixa'm aconsolar de les penes presents amb tes dolces recordances! (...) Ma estimada mare fou la primera d'arribar a Sant Jordi i la darrera de sortir-ne (...) La capella de Sant Jordi és per mi lo que pel mariner que navega lo port de la pàtria (...) Deixau-m'hi, doncs, tornar amb la imaginació...». Què bé que comprenem ara, a la llum d'aquesta recordança, el profund

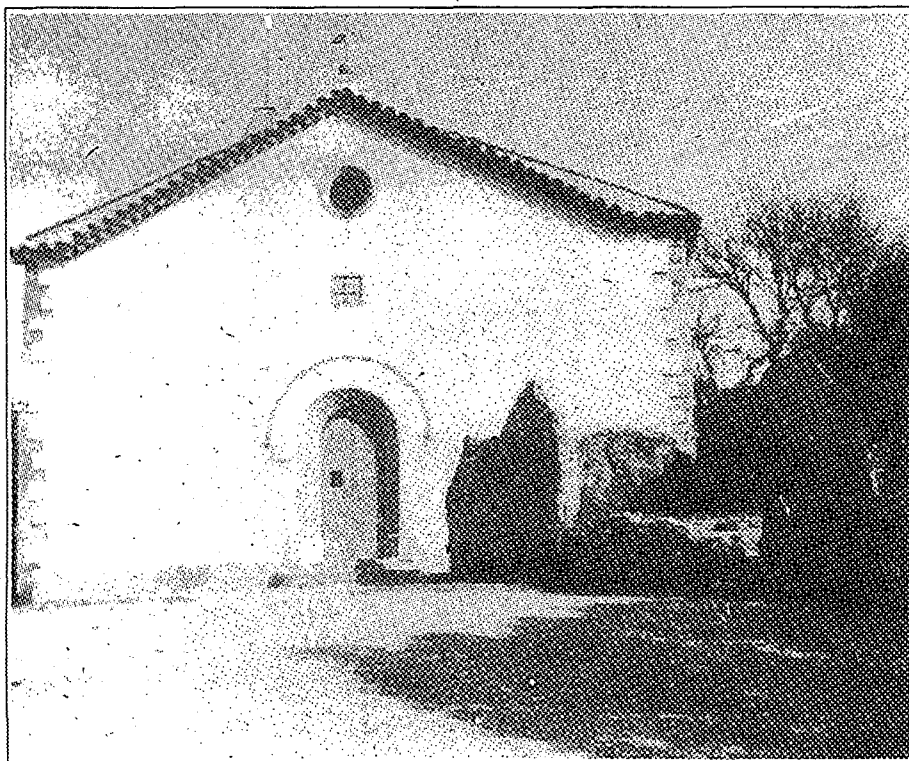
trasbals que sofrí l'ànima sacerdotal de Verdaguer quan, suspès «a divinis» pel bisbe de Barcelona, li fou manllevada «la missa». Fou com un naufragi. Es sentí com perdut, sense allò que més estimava, el ministeri de l'Eucaristia: «M'han pres lo calze d'or i em volen pendre l'arpa», exclamaria commogut. La inspiració eucarística no l'abandonaria mai. En són testimoni les seves *Eucarístiques* i la composició de tres estrofes *La missa del nou celebrant*, en la que glosa les emocions sentides durant la seva primera missa: «Tot dient la Missa / món cor, tórtora que frissa, / veu lo cel esbadellar / i, com d'un ull blau que plora, / rica perla encisadora / despendre's sobre l'altar».

En el text de recordança abans esmentat de l'episodi de la seva primera missa, Verdaguer evoca, sobretot, la figura de la seva estimada mare: «Pobre mare! Ses fervoroses oracions me donaren força per pujar a l'altar per la primera vegada, i qui sap si ajudaren al meu esperit que defallia a l'acostar-se al més august dels sacrificis. Aquell dia fou de veritable alegria per ella tant com per mi; fou tal vegada lo millor de sa vida, més ai! fou dels últims, puix no trigà pas gaire temps a morir». Quina evocació tan entranyable! Entre un fill sacerdot i la seva mare s'estableixen uns lligams que pocs poden comprendre. Potser una secreta connivència i una pietat filial més intensa. I quan aquests lligams maternals no sola-

ment no han ofegat la llibertat filial, sinó que han ajudat a suscitar discretament la resposta d'una vocació sincera, tot es fa agraïment, i, en arribar la mort a ésser tan estimat, enyorança.

La formació humana i cristiana, i fins i tot literària, de Verdaguer no s'entén sense la presència d'aquesta dona que degué tenir un paper especial a l'hora de fer brotar i créixer alhora la seva vocació poètica i religiosa. Ell així mateix ho reconeix en una carta a Marià Aguiló en la que comenta, amb gran sentiment, *la mort de la mare*: «Però, quan penso, com vostè, ja no tinc mare; que no sentiré mai més la veu aimada que m'adormia al bressol; que, si bé no cantava ja gaire, però tot m'omplia encara, i em semblava talment sentir un ressò dels cànctics dels àngels de la innocència, que, molts anys ha, no em deu abrigar ja sota ses ales; quan penso que no em contarà ja més rondalles de reis i comtes, ni em parlarà de cançons i divins, que era el gènere de poesia popular que més estimava; quan penso que no podrà endreçar més mos passos i volades la dona que amb la llet me féu mamar la poesia; que no regarà l'herbeta de l'amor de Déu la que me l'ha plantada en la mala terra de mon cor, en lloc d'aconsolar-los, encara necessari de consolació».

Dolça recordança, doncs, per Mn. Jacint Verdaguer, d'aquell «dia serè i hermós» en què celebrà la seva primera missa i també per tots els qui, com ell, som sacerdots de Jesucrist. I amb la recordança, la petició d'una gràcia, la que ell demanà tantes vegades, i que ara jo demano per mi i per tots els meus germans: «Des d'aquells dies, primers de la lluna de mel del meu sacerdoci, fins lo del dia del Roser pròxim vinent, farà 25 anys que celebri, sempre que puc, la santa Missa. Déu no m'ho tinga en retret, si no ho he fet amb la devoció que deuria i de tot cor voldria, i em faça la gràcia de dir-la cada dia millor».



Ermita de Sant Jordi i dolmen de Puigseslloses

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

**Aproximació al
pare Vallet (2)**

Preferia l'acció directa d'evangelització... acabava dient en l'article anterior. El pare Vallet no va dedicar mai el seu temps a les obres d'apostolat implícit. Ni va usar mètodes de persuasió lenta. Els seus Exercicis —de cinc dies— eren anunci, crida sense eufemismes a la conversió, que obtenia resposta immediatament. Una de les seves originalitats és que no s'adreçava als creients convençuts, propers... sinó als altres. Cercava l'allunyat. La seva especial atenció als homes se situa en aquesta perspectiva: les esglésies eren freqüentades, sobretot, per dones i ell pensava en els absents. Defugia també els llocs habituals i feia servir locals improvisats —i poc còmodes— com alguna fàbrica en desús... Com s'ho feia per arribar al difícil auditori que volia?

El pare Sospedra explica, en la seva biografia, algunes anècdotes, recollides de testimonis de l'època, que ens fan veure maneres peculiars —i agosarades— amb les quals el pare Vallet de la primera època iniciava les seves campanyes.

Una vegada, l'any 1923, a Berga, entrà en un cafè a l'hora de més concurrència. Començà a parlar decididament amb els d'una taula i els de l'altra. De mica en mica s'abaixaven les veus per poder-lo sentir. Finalment li oferiren uns caixons buits, a manera de tarima. Des d'aquella trona improvisada va parlar llargament del treball, de la

**...hi ha una lliçó que avui
continua viva i suscita
noves formes
d'evangelització: ens cal
sortir fora dels nostres
esquemes i arribar allà on
són els homes i les dones
que no coneixen Jesucrist**

família, dels vicis. Va exposar-los les seves demostracions de l'existència de Déu. Després passà al tema de la mort, del cel, de l'infern... Finalment va concloure: «Ja ho veieu, us enrieu dels Exercicis i el que ara feu no és altra cosa que fer Exercicis... i dels forts! Si algú s'ha avorrit durant aquesta estona, que no vingui a fer Exercicis, però els qui us ho heu passat bé durant aquesta hora i mitja i encara continuaríeu escoltant i preguntant... veniu! Us espero d'aquí a deu dies...

Una altra vegada, a Salàs, va fer una cosa semblant en una fira de rucs. Un dels firaires ho explicava després així a la seva muller: «S'ha presentat el pare Vallet en plena plaça. Ha pujat damunt d'una taula i ha començat a cridar i a gesticular dient que ens volia vendre una cosa. Ens hi hem acostat rient de l'espectacle d'aquell home amb sotana i de les coses que deia. Després ha parlat seriosament i de broma. Diu que som més rucs que els rucs que venem si només anem darrera la pesseta... I té raó!» En arribar aquí, el bon home esclatà en un plor davant la seva dona.

Darrera d'aquestes anècdotes d'ahir, hi ha una lliçó que avui continua viva i suscita noves formes d'evangelització: ens cal sortir fora dels nostres esquemes i arribar allà on són els homes i les dones que no coneixen Jesucrist.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

**Qui foren els culpables de la mort
del Crist?**

Presentava el Catecisme de l'Església Catòlica en la moguda que produí la seva publicació. M'adreçava a un grup parroquial nombrós i interessat. Un dels assistents em preguntà com aquest manual tractava la culpabilitat del poble jueu en la mort de Crist. He pensat que altres persones es poden fer aquesta pregunta. Per això el meu escrit dedicat a aquest tema.

Dé fet el Catecisme, en el número 597, és molt clar. Menciona la complexitat històrica del procés de Jesús, es nega a condemnar Judes, el Sanedrí i Pilat. Afirmar: «no es pot atribuir la responsabilitat al conjunt de jueus de Jerusalem». Recorda com Jesús mateix apel·là, en l'agonia de la creu, a la ignorància. Cosa que fa el mateix Pere a Act 3,17. I cita el Concili Vaticà II: «El que van fer en la passió de Jesús no pot ser imputat ni indiscriminadament a tots els jueus que llavors vivien, ni als jueus d'avui (...). No s'han d'assenyalar ni com a reprovats ni com a maleïts com si això es dedueís de les Sagrades Escripures».

El Catecisme, en el número 598, explica que tots els pecadors van ser culpables de la passió del Crist.

Impromptu

Oriol Camps

No cal llegir-los

A la premsa de cada dia hi ha articulistes que, només de veure'ls enunciats, hauríem de passar de llarg perquè ja sabem què ens poden dir.

Per endavant podem intuir el llarg enfilall de supòsits i afirmacions gratuïtes que ens subministraran, i fàcilment arribaran al menyspreu o a l'insult per demostrar la seva raó que és una mena de raó a crits, aquella que es fa inconsistent per poc que s'hi vulgui penetrar.

Quan es tracta de qüestions que poden barrejar-se amb la política i les seves corrupcions, es comprèn que s'usi el llenguatge demagògic, destructor, poc elegant i, fins i tot, insultant... L'afany de poder pot arribar molt lluny.

Però la cosa passa a incompreensible quan volent comentar qüestions eclesials s'empra el mateix llenguatge amb total desconeixement de causa, i amb tal carregament d'argumentació *ad hominem*, que hom pot pensar que aquests conceptes només poden ser escrits per un gran agrejat o per un dèbil mental. Perquè, per exemple, ningú que no sigui teòleg tindrà l'acudit de posar en dubte els coneixements teològics d'un bisbe o d'un cardenal...

També és lamentable que aquests escrits —en aquest cas em refereixo al del senyor Jaume Lorés, (AVUI, 19-IX-95)— siguin admesos per la direcció d'un diari que té lectors de tota mena, agnòstics i cristians, i que aquests podrien deixar de llegir-lo, fastiguejats per la seva manera d'entendre la llibertat d'expressió que acaba on comença la llibertat de l'altre.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Homilies imprudents i arriscades

Sempre resulta perillós en una homilia dominical revelar confidències personals o esdeveniments escandalosos no provats, ni que sigui per condemnar actuacions delictives. És el que ha esdevingut en la parròquia de Durgarvan (Irlanda).

Agències estrangeres s'han fet ressó del gran esvalot que va causar una homilia del pare Michael Kennedy, parent del qui fou president dels Estats Units, John Kennedy.

Un diumenge, el pare Michael, de 40 anys, va revelar des de l'ambó del presbiteri que una noia portadora de la sida havia anat al llit per venjança amb 80 homes diferents del poble per tal de contagiar-los de la perniciosa malaltia, entre els mesos de novembre i abril passat. A missa assistia un periodista que es va encarregar de propagar la notícia.

Fonts mèdiques consideren molt improbable que una dona hagi pogut contagiar a tants homes amb tant poc temps. Per altra part, les autoritats sanitàries d'Irlanda han declarat que l'acusació del capellà no té fonament, atès que les anàlisis clíniques fetes als homes de Durgarvan —esborronats

tots ells—, han estat altament negatius, i exigeixen del predicador una informació més exhaustiva. El pare Kennedy, però, s'ha negat a fer més declaracions, adduint el secret de confessió que l'obliga a no revelar el nom de la noia ni el d'un home del poble que li va manifestar ser seropositiu.

Fonts properes a la diòcesi han manifestat que les autoritats eclesiaístiques han advertit severament al sacerdot per la seva imprudència, mentre que experts en dret canònic sostenen que la revelació del pare Michael Kennedy implica l'excomunió automàtica, perquè la sanció canònica es fa extensiva a tota informació pública rebuda en confessió, encara que no es manifestin noms i cognoms concrets.

El fet ha aixecat molta polseguera a tota la regió i no se sap si hi haurà una declaració penal més explícita per part de la cúria diocesana.

Una cosa és certa: el greu perill de les homilies quan impliquen a persones de fets escandalosos no comprovats, i més encara si d'ells només se'n té notícia pel sigil o secret sacramental.

L'escola de pregària Francesc Palau al Prat de Llobregat

*Deu anys de pregària, deu anys d'amistat***Florencio Travé**

diaca permanent

«L'oració mental no és altra cosa, al meu parer, sinó tractar d'amistat estant moltes vegades tractant a soles amb qui sabem que ens estima»

D'aquesta manera va definir Teresa de Jesús al seu dia i al seu parer allò que era la pregària, ella que humilment i per obligació imposada, narrava i comunicava la seva pregària. Els místics no teoritzen, donen testimoni de la seva experiència personal i la mostren en llibertat i sense intentar coaccionar amb ella. Per això, tota paraula que intenti ser autèntica, sobre pregària, no pot deixar de ser autobiogràfica.

L'escola de pregària Francesc Palau animada a la parròquia Mare de Déu de la Mercè, del Prat de Llobregat, per les religioses carmelites missioneres ja ha complert deu anys; deu anys de fidelitat al principi pedagògic de formar orants, demanant des del petit grup a Jesús, únic Mestre i Amic, que «ens ensenyi a pregar», a disposar-nos al diàleg amb Ell, a crear espais d'interioritat que menin en servei i disponibilitat vers els altres.

Realitzats, al llarg d'aquests anys, els cicles bàsics-introductoris a la teologia, psicologia i antropologia oracional, la pròpia dinàmica de l'escola ha exigut alguns canvis: les reunions formatives, a partir de temes de reflexió, s'han convertit de mensuals en trimestrals. Però mensualment continuen funcionant dos grups que, units en taller de pregària, prenen com a base de la seva pregària la Paraula que es proclamarà en la Litúrgia eucarística del proper diumenge. La gent que hi participa continua il·lusionada amb aquesta praxi oracional que li serveix de ritme extraordinari.

Se m'ha demanat que, com a mem-

bre de l'escola, intenti donar el meu testimoni; tractaré que sigui el cor el que expressi allò que l'escola ha significat i significa per a mi, aprenent d'orant:

Riure, plorar, sentir, estimar, morir... aquestes i moltes altres manifestacions humanes són sistemàticament tabuïtzades en el nostre món actual. Em pregunto sobre la dosi de vergonya o d'escrúpol personal que hi ha darrera el tabú. No ens avergonyim de massa coses? Per exemple, d'aprendre a pregar. Aprendre a pregar és una manera d'aprendre a viure.

Pregària... crida al recolliment, a conèixer-nos a nosaltres mateixos des del diàleg amb l'Amic, el qual sabem

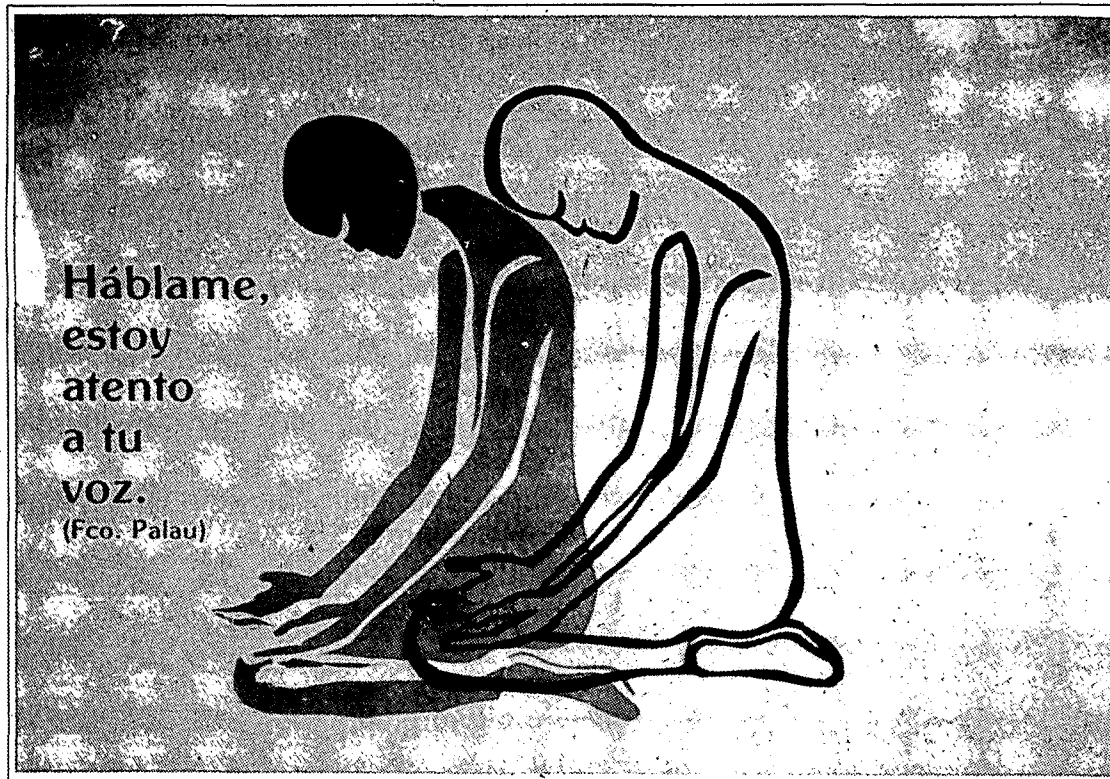
que ens estima, i pel fet d'estimar-nos, notem que Ell va obrint camins en la nostra vida. *Pregària... do, i per tant gràcia*: el cristià té la Gràcia de poder desenvolupar aquest do, més ben dit, de poder ser *passivament actiu* perquè Déu desenvolupi en ell la clau del seu diàleg. I per ser Do i Gràcia, *Pregària... Misteri*: Misteri que, alhora que ens omple i il·lusiona, també ens aclapara... precisament perquè ens interpel·la; la pròpia pregunta misteriosa sobre l'essència de la pregària ens persegueix tota la nostra vida... pregunta punyent en etapes crítiques, que sembla voler fer trontollar els dos pilars bàsics en els quals recolzem la nostra existència de creients: *saber*

sobre nosaltres mateixos, saber sobre Déu. Davant aquesta pregunta ineludible i vital presentim que, en la pregària, ens juguem tot el nostre ésser.

Deu anys de pregària a l'escola, deu anys d'amistat, que em serveixen per continuar dient amb Sta. Teresa de Jesús: «Junts caminem, Senyor». Per ser fort en la decisió de viure en companyia i amistat, en dinàmica solidària d'estimar i compartir. De parlar d'amistat-amor des de la persona a la Persona, intentant escurçar distàncies, donant i reclamant Presència.

Sols m'atreveixo a demanar que l'escola de pregària Francesc Palau continuï sent instrument perquè el Senyor prossegueixi bastint en tots, els qui la freqüentin, la seva història d'amistat. I que aquesta es desenvolupi dia rere dia. Que puguem continuar sentint com el beat P. Palau que «la gran obra de Déu en l'home es modela en l'interior», si com ell som capaços de dir al Senyor: «Parla'm, estic atent a la teva veu».

Pregària... crida al recolliment, a conèixer-nos a nosaltres mateixos des del diàleg amb l'Amic, el qual sabem que ens estima, i pel fet d'estimar-nos, notem que Ell va obrint camins en la nostra vida



Háblame,
estoy
atento
a tu
VOZ.
(Fco. Palau)

Respir

Miquel Estradé

Bona lliçó!

Un dia, a Girona, vaig passar per davant sant Pere de Galligans al moment que en sortia un grup força nombrós d'israelians. Em vaig acostar a dos que s'havien quedat enrere i els vaig saludar amb unes paraules que m'havien ensenyat: *Shalom lehem!* Em miraren sorpresos i em digueren tot de coses, no sé quines! en hebreu. En fer-los comprendre amb un gest que no els entenia, se m'adreçaren en anglès i em digueren: «No diguis només pau a vosaltres. Digues: *Pau a vosaltres i a tothom per sempre*». M'ho digueren en hebreu, m'ho traduïren en anglès i me n'explicaren la raó: «Perquè si jo tinc pau, però el qui és al meu costat no en té, la meua pau no és autèntica». Els ho vaig agrair, tant més que el dia abans jo havia visitat una presentació de fotos sobre *Un dia al ghetto de Varsòvia*. I vaig pensar: una civilització d'origens cristians matava els jueus; avui uns jueus m'ensenyen a desitjar la pau per a tothom, i, doncs, també per als cristians que els havíem perseguit. Arrels d'humanitat comunes, les seves i les meves, encara que els camins que seguim siguin diversos.

Acudit

La ciutat de Solsona serà, el proper 8 d'octubre, punt de trobada de Pueri Cantores de tot Catalunya, que podran mantenir un enriquidor intercanvi d'experiències. La trobada, organitzada per la Federació Catalana, vol encoratjar els grups que animen celebracions litúrgiques i iniciar les trobades que anualment es volen celebrar a cadascuna de les seus episcopals de Catalunya. Hem considerat oportú fer-nos ressò d'una manera àmplia

d'aquesta trobada perquè aquests grups de petits cantors, ultra animar les celebracions de les nostres comunitats, ajuden a la formació musical i humana d'infants i joves de tot el món.

El president de la Federació Catalana de Pueri Cantores, Josep M. Torrents, ens parla de la Trobada i subratlla la importància del cant dels infants, que arrossega el cant de tots els cristians que es reuneixen per celebrar la seva fe.

El proper 8 d'octubre

Solsona acollirà una trobada de Pueri Cantores catalans



Pueri Cantores Catalans, abans d'actuar al Concert de les Nacions a Quebec

C.C.

—Quin és l'objectiu de la Trobada?

—Sabem que arreu de Catalunya hi ha grups d'infants i joves que, amb el seu cant, participen de manera activa en les celebracions cristianes. Voldríem donar-los a conèixer el moviment de Pueri Cantores, per tal que, en unió d'esforços, aconseguissin una més gran eficàcia: en la formació humana, cristiana, en l'educació musical i en una millor aportació al servei litúrgic.

Hi ha grups que han confirmat ja la seva assistència. També hi ha directors de corals que han manifestat la seva voluntat de participar-hi, per tal de poder engrescar els seus cantaires.

—Per què s'ha triat Solsona?

—Massa sovint sembla que quan es vol fer una activitat que interessi a tots els catalans, he de convocar-los a Barcelona. E

Catalunya compta amb nombrosos grups

A casa nostra hem tingut, des de fa molts anys, la presència de nombrosos grups que han realitzat aquesta tasca tan important. Des de la senzillesa d'una escolania de la més petita de les parròquies, fins a l'emblemàtica Escolania de Montserrat, passant per petites corals que ofereixen un servei litúrgic i una educació musical i humana als seus cantaires.

Podríem citar tants i tants músics de casa nostra que s'han fet a redòs dels campanars. Especialment volem fer esment de la persona del P. Miquel Altisent, del naixement del qual se celebra el centenari el 1998. Ell va ser el gran impulsor de l'obra del papa Pius X, mitjançant la promoció del cant dels infants en les celebracions litúrgiques. En aquesta línia, va crear el 1920, a Terrassa, *Els amiguets de la Litúrgia*.

Molts altres grans músics han realitzat aquesta tasca: Antoni Pérez Moya i Joan Just en els últims temps.

Dintre del treball dels Pueri Cantores, recordarem el que ha fet l'Escolania Sta. Maria de Montserrat, del Col·legi Balmes de l'Escola Pia, tant en les celebracions religioses de l'escola, com en el seu treball de Cor Infantil

del Liceu de Barcelona.

Com a mostra de la seva implantació, direm que són presents a Barcelona, Malgrat, Granollers, Blanes, el Vendrell, Alcanar, la Sénia, Castellar del Vallès, Terrassa, Solsona, la Pobla de Segur, la Garriga, Igualada, Sabadell, Girona, Prats de Rei, St. Cugat del Vallès, Caldes de Montbui, Olot...

Una característica molt important dels Pueri Cantores és no sols la seva presència a tants llocs de Catalunya, sinó molt especialment l'esperit de país que viuen els nostres cantaires.

Projecció a l'exterior

Des de l'any 1960, els cors catalans han estat presents als congressos internacionals, essent una veu de Catalunya de cara a l'exterior.

El 1985, en el Congrés de París, els Pueri Cantores de Catalunya van començar a tenir una presència pròpia: la celebració d'una litúrgia a l'església de Saint Sulpice i un concert a l'església de Saint François-Xavier. El Casal català de París va organitzar l'acolliment i es va fer ressò

dels actes esmentats. A Maastricht i a Roma també hem aglutinat els grups assistents al Congrés, amb els catalans residents.

Des del 1991, la Junta Gestora de la Federació Catalana ha procurat fer viva i diferenciada la seva presència al si de la Federació Internacional. El 1993, quan va tenir lloc, a Barcelona, la Trobada Catalunya Nord-Principat, el President de la Federació Internacional va ser-hi present, donant relleu a la reunió. Es dóna la circumstància curiosa que és un dels pocs casos (potser l'únic); en què coexisteixen (degudament reconegudes) la Federació Catalana i l'Espanyola.

El 1992, la Federació Catalana de Pueri Cantores té aprovats els seus estatuts i veu com té un reconeixement jurídic a casa nostra.

El 1993, sol·licita de la Federació Internacional la concessió de la celebració d'un Congrés Internacional (el XXIX), a Barcelona, del 7 al 12 de juliol del 1998. Aquesta petició fou acceptada en la reunió regular que la Federació Internacional té a Loreto, en la setmana després de Pasqua.



Josep M. Torrents,
president de
la Federació
Catalana

ha semblat que, en aquesta primera concentració, calia buscar un lloc que fos assequible a tots els qui puguin assistir-hi de cada una de les nostres vuit diòcesis.

La nostra intenció és anar repetint cada any l'experiència en una catedral diferent. Això farà que els Pueri Cantores prenguin consciència de la dimensió de l'Església de casa nostra, en coneixin els Pastors i rebin el seu missatge.

El punt àlgid podria ser el juliol del 1998, quan celebrarem a Catalunya el XXIX Congrés Internacional de Pueri Cantores, amb una assistència de 6.000 cantaires d'arreu del món.

—Quin serà el programa de la Trobada de Solsona?

—A 2/4 de 10 està prevista l'arribada de les corals i escolanies. A les 11, començarem l'assaig conjunt a la Catedral: cal fer-ho ja que hi haurà grups que no han cantat mai junts. Després d'un breu descans, es revestiran amb la túnica o vestit litúrgic. A la 1 començarà l'Eucaristia, que presidirà el bisbe Antoni Deig. A continuació anirem a un parc a menjar l'entrepà, a beure a la font i a coniar per tal de conèixer-nos millor.

A la tarda ens tornarem a trobar a la Catedral per tal de fer-hi un concert, en el qual cada grup interpretarà una peça. Finalment tots junts ens unirem en dos cants comuns. Amb aquesta experiència i després de sentir-nos encoratjats, tornarem cadascú a casa, plens d'una il·lusió més gran en la feina que fem regularment.

—Quins participants hi haurà?

—Han confirmat ja la seva assistència grups de Barcelona, de

Granollers, de Sabadell, de la Garriga, de Malgrat, de Montcada, d'Andorra... fins i tot de Mallorca. No cal dir que els amfitrions, l'Escolania de la Mare de Déu del Claustre de Solsona, hi seran presents. El nombre de cantaires serà d'uns 500. Hi ha altres grups que estan mirant de poder-hi assistir.

—Quines peces s'interpretaran?

—Per tal de no fer difícil la participació, hem triat un repertori conegut, tret dels cants que normalment es canten a les nostres parròquies. Cantarem a 4 veus el cant d'entrada (Coral de Bach), l'ofertori (Schütz) i final (L. Halmos). Pretenem que els cantaires sentin el goig de cantar a veus, junts; però també la sensació d'una gran Assemblea que participa de debò en els cants a l'unison.

—Què voleu dir a les parròquies i als bisbats?

—En primer lloc, agrair l'acolliment que ens han manifestat quan hem anat a donar-los a conèixer la crida que volem fer. Tots s'hi han adherit d'una manera entusiasta. Ens han donat un suport eficaç.

Però també voldríem que participessin de la nostra convicció i experiència. Les misses en les quals hi ha una escolania-coral que canta no són misses concert. El cant de la Schola anima i arrossega el cant de tots els cristians que es reuneixen per a celebrar la seva fe. Molts dels cantaires són, a més, animadors de les altres celebracions que hi ha en les nostres parròquies.

Cal que ens donin l'escalf del seu encoratjament. Voldríem arribar a totes les comunitats.

Facilitar una educació humana i musical

Un moviment que aplega cors d'arreu del món

Es tracta d'un moviment internacional que vol reunir tots els infants i joves que canten la lloança de Déu i que porten així la pau i l'amistat a cada home, tal com va ser promès quan Jesús va néixer. D'aquesta manera esdevenen ciutadans que aporten civilitat i harmonia en la vida dels nostres pobles i ciutats.

El servei litúrgic

L'Església s'ha preocupat sempre dels infants que canten al servei de la litúrgia. Segons la tradició, el Sant Pare Gregori el Gran va fundar, el segle VI, la Schola Puerorum a les basíliques de Sant Joan del Laterà i de Sant Pere.

Al segle XI, Guido d'Arezzo va compondre el *Micrologus* com a tractat de cant per als petits cantors. A l'Edat Mitjana, cada catedral i cada església d'una certa importància tenia un grup de petits cantors. El 1903, enmig de la renovació radical de la litúrgia i de la música de l'Església catòlica, el papa Pius X volgué tornar oficialment als infants el seu paper de cantors.

El renaixement dels petits cantors

En el quadre d'aquesta renovació litúrgica, molts països acceptaren la invitació i tornà a haver-hi cors d'infants. A França, Paul Berthier va fundar el 1907 un grup anomenat *Els Petits Cantors de la Creu de Fusta*. Sota la direcció de monsenyor Maillat, van cantar per pobles i ciutats per donar a conèixer aquest estil de cant litúrgic executat per infants. El seu símbol, en els orígens, és una creu de fusta sobre una túnica blanca, que és el seu vestit litúrgic.

Aquest estil va estendre's ràpidament i va ser seguit per altres grups d'Europa.

1946-1949: inici de la Federació Internacional

Va ser monsenyor Ferran Maillat qui va reunir tots aquests grups en una Federació i qui va organitzar el primer Congrés a París, el 1947, amb una concentració de 3.000 infants.

El 1949, van arribar a Roma cors de 15 països per celebrar el segon congrés, amb una missa celebrada pel Sant Pare a la basílica de Sant Pere. Un èxit tan gran va portar a d'altres congressos i a l'aprovació dels estatuts de la Federació pel papa Pius XII el 1951.

Congressos internacionals

Actualment cors d'arreu del món participen en els congressos: de l'Amèrica del Nord i del Sud, del Japó, de les Filipines, de l'Àfrica Central i de tots els països europeus. Els congressos internacionals s'organitzen cada dos anys en les principals capitals i altres ciutats del món: Roma, Montreal, Madrid, Würzburg, Londres, Viena, Maracaibo, Brussel·les, París, Maastricht...

En el congrés que va tenir lloc a Roma el

1993, s'hi van reunir més de 8.000 infants. El juny del 1995, hi ha hagut l'últim, a Montreal: s'hi han aplegat 1.600 cantaires, dels quals 48 eren catalans. L'estiu del 1996, hi haurà el proper a Salzburg-Viena.

Aquestes trobades ofereixen, als joves i als cors, magnífiques ocasions de conèixer-se i fer-se amics, d'aprendre els uns dels altres, de descobrir la joia de cantar junts d'una manera ben diferent de com ho fan a la parròquia o a l'escola, de donar-se a conèixer ells i els seus països i de difondre el seu missatge. D'aquesta manera poden experimentar que l'Església Catòlica canta amb una sola veu al Pare pregant per la Pau, unida en l'esperit i per la música, encara que no es parli la mateixa llengua.

Els llaços que uneixen la humanitat

Com ha pogut la Federació desenvolupar-se així? Perquè als joves els agrada participar activament en la lloança a Déu, oferta constantment en la litúrgia; perquè la bellesa del seu cant és la coronació de la pregària: qui canta prega dues vegades; perquè als joves els agrada viatjar i conèixer altres joves. Els joves desitgen trobar nous llocs i nous rostres, fer nous amics, intercanviar adreces, etc. I els directors dels cors? Ells saben, i n'estan convençuts, que el cant és la via més ràpida per arribar a la intel·ligència, el camí més segur per fer arribar la paraula de la pregària a l'ànima dels infants; com que als infants els agrada tant cantar, la Paraula de Déu trobarà una resposta d'amor en llurs ànimes.

A més de les trobades internacionals, hi ha cada any trobades nacionals i entre pobles veïns: aquests intercanvis neixen espontàniament de les coneixences fetes en les grans trobades.

Preparació artística

En molts països es fan cada any curssets. Així els Petits Cantaires poden adquirir una experiència intensa d'estudi i de vida comunitària.

Malgrat els nombrosos canvis en la litúrgia, fruit del Concili Vaticà II, malgrat els altres nombrosos estils musicals i els grups folklòrics que han tingut molt d'èxit en la litúrgia, el moviment de Pueri Cantores pretén que els seus cantaires coneguin el repertori tradicional del gregorià i de la polifonia, com també la música clàssica i la popular de casa nostra.

Formació personal

Moltes persones es comprometen a fundar o mantenir un cor de joves cantaires, no sols per la bellesa de la música que es pot executar, sinó també per les moltes possibilitats que ofereix de cara a la seva educació. Els joves cantors aprenen a donar importància als detalls, la lleialtat, la col·laboració amb els altres, la confiança en un mateix equilibrada per l'autocrítica, la rapidesa de reacció davant les indicacions del director; però sobretot aprenen la joia de crear bellesa servint a Déu.

Cartes

◆ La persecució religiosa del juliol del 1936

Sr. Director,

Els que coneixem bé la història de la persecució religiosa a Catalunya, del 1936, creiem que és impossible que una pobre monja foragitada del convent, que fou testimoni de tortures i assassinats de sacerdots i religiosos, que va veure destruir imatges, profanar l'Eucaristia i cremar els temples de tot Catalunya, s'hagués incorporat a les files dels violadors de la seva fe, com ens volen fer creure en la pel·lícula *Las libertarias*.

Vic fou una de les ciutats més castigada per la sagnant Revolució perseguidora de l'Església. Entre altres barbaritats, varen cremar les meravelloses pintures de Sert, i profanaren la tomba de Torras i Bages, i el seu crani rodolà a cops de peu.

A Catalunya, prop de cent monges foren assassinades, i moltes d'elles torturades.

Recordem que el primer màrtir català beatificat pel Papa a Roma fou una religiosa: Sor Mercè Prat, de la Comunitat de Santa Teresa de Jesús.

En la meua biografia de Vidal i Barraquer *Les llàgrimes del Cardenal* relato com el cardenal, des del seu habitatge, va contemplar amb horror com eren foragitades de l'asil les bones monges, junt amb els vells asilats i nens orfes, i cremats tots els símbols religiosos que eren la fortalesa de la seva caritat cristiana.

Es cert que la FAI fou el sector polític més extremat del conjunt de les milícies dites «populars» però cal saber que hi havia esperits molt sanguinaris que amagaven la seva cara darrera d'una taula, i ordenaven els crims.

El 19 de juliol del 1936, el Front Popular intentà implantar a Catalunya una Revolució político-social que col·lectivitzà les fàbriques i l'agricultura, que anul·là la propietat privada, que desfèu tots els partits po-

lítics liberals i conservadors, i incautà dràsticament les entitats culturals i cíviques religioses. Una de les principals consignes de la Revolució era la total destrucció de la fe cristiana, per arrancar-la, a sang i a foc, del cor del poble català.

FRANCESC A. PICAS

La Jonquera

◆ Les beatificacions dels nostres màrtirs

Sr. Director,

Les beatificacions de nombrosos màrtirs de la fe en la revolta civil del 36, hauria de ser motiu de perdó i reconciliació entre tots, com ho expressaren molts d'aquells, avui beats, moments abans de ser assassinats.

Dic això, perquè encara no falten els qui en comptes de comentar els valors del perdó i de la reconciliació, s'entretenen morbosament a recordar, transcriure i comentar aquells fets salvatges —només citen els

d'una banda— dels quals ens n'hauríem d'averonyir, perquè no són cap model per a les noves generacions.

MIQUEL VILANOVA

Tarragona

◆ No entenc res

Sr. Director,

Si, al Brasil, a un determinat bisbe català se'l considera un gran bisbe, per què un bisbe d'Àvila no pot ser un bon bisbe a Bilbao?

El d'Àvila no parla euskera; el del Brasil, quan va arribar-hi, parlava portuguès o qualsevol de les altres llengües o dialectes autòctons?

És indispensable que un bisbe a Bilbao parli euskera, si els mateixos líders polítics que el refusen, quan parlen al poble basc ho fan en castellà?

No entenc res.

ANTON FIGUERAS I GASET

Barcelona

Retalls

Iglesia en Valencia (10-IX-95)

Manifest per la vida

«El valor de la vida humana»

Les persones, moviments i associacions integrats en la Plataforma per la vida, davant la iniciativa del Govern de la nació d'ampliar la Llei d'avortament, oferim a l'opinió pública les següents consideracions:

1. Tota vida humana, des del moment de la seva concepció fins al seu final natural, posseeix un valor inviolable ja que participa de la dignitat personal, font i origen dels drets humans. Des del primer moment de la fecundació comença a existir un ésser humà, independent dels seus progenitors, a qui se li han de reconèixer els seus drets de persona, entre els quals el primer i fonamental és el dret a la vida.

2. La doctrina cristiana ensenya que la vida humana és sagrada perquè des del seu inici comporta

l'acció creadora de Déu i roman sempre en una especial relació amb el Creador, el seu únic fi. Només Déu és el Senyor de la vida des del començament fins al final: ningú, en cap circumstància, pot atribuir-se el dret de matar de manera directa a un ésser humà innocent.

3. Cap paraula pot canviar la realitat de les coses: l'avortament procurat és l'eliminació deliberada i directa, és igual com es faci, d'un ésser humà en la fase inicial de la seva existència, que va de la concepció al naixement. Amb l'expressió *interrupció voluntària de l'embaràs* s'intenta «maquillar el llenguatge» per ocultar davant l'opinió pública el que veritablement és un crim nefand.

4. Des de la perspectiva ètica, l'avortament procurat és un *homicidi* que ve agreujat per certes circumstàncies que hi concorren: a qui s'elimina és un ésser humà que comença a viure, és a dir el més *innocent* en absolut que es pot imaginar. Mai no podrà ser considerat un agressor, i menys encara un agressor injust! És *feble*, inerm, fins al punt d'estar privat, fins i tot, d'aquella mínima forma de defensa que constitueix la força implorant dels gemecs i del plor del neonat. Es troba *totalment confiat* a la protecció i a la cura de la dona que el porta en el seu si.

5. L'embrió, el fetus o l'infant concebut i encara no nascut és algú diferent de la mare. La genètica moderna mostra que des de l'instant de la fecundació es troba fixat el programa del que serà aquest ésser viu: una persona, un individu amb les seves característiques ja ben determinades. Amb

la fecundació inicia ja l'aventura d'una vida humana. Les seves principals característiques requereixen un temps per desenvolupar-se i poder actuar.

6. Cada ésser humà innocent és absolutament igual a tots els altres en el dret a la vida. Aquesta igualtat és la base de tota autèntica relació social que, per ser veritable, ha de fonamentar-se sobre la veritat i la justícia, reconeixent i tutelant a cada home i a cada dona com a persona i no com una cosa de la qual se'n pot disposar. No hi ha cap diferència entre ser l'amo del món, l'últim dels miserables de la terra o un infant concebut i encara no nascut: davant les exigències morals tots som absolutament iguals.

7. Les greus circumstàncies sota les quals en determinades ocasions la dona es veu empenya a l'avortament, sens dubte poden atenuar la seva responsabilitat i culpabilitat. Però això, com en altres casos en els quals les circumstàncies són atenuants o eximents de la culpa, no legitima de cap manera per despenalitzar en determinats casos una pràctica delictiva i, menys encara, per deixar de tipificar-la com a delict.

L'autoritat pública mai no pot legitimar, com a dret dels individus, l'ofensa infligida a d'altres persones mitjançant la negació d'un dret seu tan fonamental com el de la vida. La tolerància legal de l'avortament no pot invocar el respecte de la consciència dels altres, precisament perquè la societat té el dret i el deure de protegir-se dels abusos que es poden fer en nom de la consciència i sota el pretext de la llibertat.

8. La llei que autoritza l'avortament s'oposa radicalment no solament al bé de l'individu, sinó també al bé comú i, per consegüent, està privada totalment de validesa jurídica. La negació al dret a la vida, precisament perquè arriba a eliminar la persona en el servei del qual té la societat la seva raó d'existir, és el que contraposa més directa i irreparablement la possibilitat de fer el bé comú.

9. Un estat que permet i legitima el crim de l'avortament deixa de ser la «casa comuna» on tot hom pot viure segons els principis de la igualtat fonamental, i es transforma en *Estado tirà*, que presumeix de poder disposar de la vida dels infants no nascuts en nom d'una utilitat pública que no és altra cosa, en realitat, que l'interès d'alguns i l'afirmació del poder dels forts davant els febles. Una democràcia que permet l'avortament, en comptes de possibilitar el progrés de l'home obre el camí cap al totalitarisme. La tolerància de l'avortament atempta, en efecte, contra la pau social.

10. D'acord amb aquests principis, afirmem el valor inviolable de la vida i apostem per una veritable *ecologia humana* que faci del si de la mare, de la família i de la mateixa societat l'hàbitat natural per a la vida de totes les persones que inicien l'aventura del viure en el moment de la fecundació.

Per tot això instem a tots els ciutadans i a totes les mares a dir un sí rotund a la vida per poder construir junts una societat habitable per a tots i una civilització de l'amor.

Plataforma per la vida
València, 4 de setembre de 1995



Institut de Teologia de Barcelona

Acte inaugural del curs 1995-96

Dimecres, 4 d'octubre, a les 7 de la tarda, a la sala d'actes del Seminari Conciliar. (c. Diputació, 231, Barcelona).

La Dra. Begoña Román, professora de la Universitat Ramon Llull impartirà la lliçó inaugural
Moralitat, felicitat i fe.

TOTHOM HI ÉS CONVIDAT

Començament de curs

Pere Tena
bisbe auxiliar de Barcelona

Les Tépores

Cada any, quan arriben aquests dies, comença en els nostres ambients a sentir-se amb força l'aire del començament de curs. No pas perquè tothom vagi a escola, certament, ni tampoc perquè totes les activitats tinguin un ritme acadèmic; però és innegable que el ritme escolar marca notablement el ritme familiar, i que, tot i no ser activitats acadèmiques, tota l'activitat s'organitza en funció de les vacances estiuenques.

L'inici d'un nou cicle d'activitats implica un cert clima d'eufòria, de projectes, d'esperança. És un clima *d'any nou*. Gens estrany, ben al contrari, absolutament coherent amb la fe, el desig de marcar el clima de recomençament amb la pregària.

Aquest desig no és nou en l'espiritualitat cristiana. En la litúrgia romana hom ha celebrat, durant segles, les Tépores. Sense entrar en detalls de la seva història, es podrien definir com els períodes de *recés* de la comunitat cristiana: dies de pregària i dejuni, distribuïts en les quatre estacions de l'any, durant els quals la intenció principal era vincular la vida quotidiana, el treball, els ritmes de la vida eclesial, amb Déu, Senyor de la creació, i amb la salvació de Jesucrist, el seu Fill. Eren un exemple magnífic, en la

intenció que les va instituir, d'aquesta vinculació entre la vida i la litúrgia que tantes vegades hom aspira per aconseguir.

El canvi de ritme de la societat, en passar del ritme agrícola al ritme industrial —en termes generals—, va posar una mica en sordina la validesa de les quatre Tépores. Això va fer que, en el Concili, es fes la proposta de deixar a les Conferències Episcopals la decisió sobre el moment més oportú, durant l'any, de continuar fent allò que era la intenció de les Tépores: vinculació de la vida quotidiana i del treball amb la professió de la fe en Déu.

El dia 5 d'octubre

A les esglésies d'Espanya està determinat que, el dia 5 d'octubre, o el 6 si el dia 5 és diumenge, estigui dedicat a la pregària d'acció de gràcies i de petició. També està prevista la possibilitat d'ampliar la pregària a dos dies o tres, incloent en aquest cas amb més insistència la nota penitencial. Així es manté amb més claredat la imatge de les antigues Tépores, que se celebraven el dimecres, el divendres i el dissabte.

Val a dir que, malgrat que aquesta diada està vigent des de la publicació del nou Missal —1970— no sembla que hagi entrat gaire en la consciència de la comunitat cristiana, ni tant sols en la preocupació pedagògica de la majoria dels pastors. En la

pràctica, en la majoria de parròquies i esglésies, se celebra aquesta missa simplement perquè *toca fer-ho*.

I, no obstant, em sembla que podria ser una oportunitat magnífica per situar cristianament tot aquest ritme de represa d'activitats de què parlava en començar. De fet, l'elecció de la data del 5 d'octubre es va fer en funció de l'ambient del començament de curs. En un període socialment *fort* de represa, no és coherent que els cristians accentuem conscientment quina és la font que dóna sentit a la nostra activitat?

Dos pressupòsits

Perquè aquesta —o aquestes— jornades puguin ser aprofitades, cal que alguns pressupòsits estiguin adquirits.

Primer, i principal pressupòsit, és l'afirmació existencial de la vinculació de tota la vida i activitat humana amb Déu mateix. En altres termes: un plantejament secularista de l'activitat de l'home no portarà mai a uns dies o uns moments de professió de fe en aquesta vinculació. Si el «si Déu vol», o el «gràcies a Déu», desapareixen perquè es considera que no signifiquen res, per què caldria *donar gràcies* i *demanar*? I si allò que fa l'home és la norma del que cal fer, per què caldria reconèixer humilment que l'home no fa sempre allò que Déu vol?

Són qüestions fonamentals, aquestes. S'hi

juga, en realitat, tot el sentit de la vida i de la mort, i en definitiva, el sentit mateix de l'home. Quan hom s'adona d'això, valora què representa dedicar una celebració a aquestes dimensions de la pròpia existència.

Un segon pressupòsit, certament no tan decisiu, però d'una certa importància significativa per a una vida cristiana, és l'acceptació de principi que la comunitat cristiana pot convenir que es reuneixi en altres ocasions diverses de la missa dominical. Aquesta és, sens dubte, la reunió fonamental. Però si només es pensa i es valora la reunió fonamental, i es manté solitària i aïllada, arribarà, gairebé inevitablement, que la seva valoració sofrirà una crisi. En altres termes: la missa dominical necessita *companyia* d'altres moments de celebració; la litúrgia de les hores, les misses entre setmana; o també: les visites al Santíssim Sagrament, els exercicis piadosos, etc.

És una qüestió psicològica i pedagògica, que es pot verificar amb facilitat. Per una valoració de la jornada d'acció de gràcies i de petició, és important que els cristians estiguin convençuts que *també* un dia feiner pot ser profitós que es reuneixin, més encara, que *també* participant en la celebració eucarística un dia feiner fan quelcom significatiu de la seva identitat.

(Article publicat a «C.C.», núm. 522, amb data de 24 de setembre de 1989)

Lectures Bíbliques

Diumenge XXVI de durant l'any

Lectura primera

Am 6:1a, 4-7

i capgira els camins dels injustos.

El Senyor regna per sempre,
és el teu Déu, Sió, per tots els segles. **R.**

*Els vividors seran els primers
en les files dels deportats*

Lectura de la profecia d'Amós

Això diu el Senyor, Déu de l'univers: «Ai dels qui viuen tranquils a Sió, dels qui es creuen segurs al turó de Samaria! S'estiren en llits de marfil, s'aclofen en els seus sofàs, mengen els anyells més tendres i els vedells engreixats a les estables, improvisen al so de l'arpa, creen com David les seves melodies, beuen el vi en grans copes, i s'ungeixen amb els perfums més fins, però no els fa cap pena el desastre de les tribus de Josep. Per això ara seran els primers en les files dels deportats; així s'acabarà l'orgia dels vividors».

Salm responsorial

145:7, 8, 9-10 (R.: 1b)

El Senyor fa justícia als oprimits,
dóna pa als qui tenen fam.
El Senyor deslliura els presos.

R.: Lloa el Senyor, ànima meva.

El Senyor dóna la vista als cecs,
el Senyor redreça els vençuts.
El Senyor estima els justos. **R.**

El Senyor guarda els forasters,
manté les viudes i els orfes,

Lectura segona

1Tm 6:11-16

*Guarda el manament rebut,
fins que es manifestarà el Senyor*

Lectura de la primera carta de sant Pau a Timoteu

Home de Déu, busca de practicar sempre la justícia, la pietat, la fe, l'amor, la paciència, la mansuetud. Lluita en el noble combat de la fe i guanya't la vida eterna. És per a obtenir-la que vas ser cridat i vas confessar noblement la fe en presència de molts testimonis. Davant Déu, font de tota vida, i davant Jesucrist, que sota Ponç Pilat donà testimoni amb la seva noble confessió, et recomano que guardis irrepreensible i sense falta el manament rebut, fins que es manifestarà Jesucrist, el nostre Senyor.

Quan serà l'hora, farà aparèixer la seva manifestació aquell qui és de debò feliç i l'únic Sobirà, el Rei dels reis i el Senyor dels senyors, l'únic que té com a pròpia la immortalitat, i habita en una llum inaccessible: Cap home no l'ha vist mai, ni és capaç de veure'l. A ell l'honor i el poder per sempre. Amén.

Al-leluia

2C 8:9

Jesucrist, que és ric, es va fer pobre,
perquè la seva pobresa us enriquis.

Evangelí

Lc 16:19-31

*Et van tocar béns de tota mena, i a Llätzer mals,
però ara ell ha trobat consol i tu, sofriments.*

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc

En aquell temps, Jesús digué als fariseus: «Hi havia un home ric que anava vestit de porpra i de lli finíssim, i cada dia celebrava festes esplèndides. Un pobre que es deia Llätzer, s'estava estirat vora el seu portal amb tot el cos nafrat, esperant satisfer la seva fam amb les engrunes que queien de la taula del ric. Fins i tot venien els gossos a llepar les seves úlceres. El pobre morí, i els àngels el portaren a la falda d'Abraham. El ric també morí i el van sepultar.

Arribar al país dels morts i estant en un lloc de turments, alçà els ulls, veié de lluny Abraham, amb Llätzer a la falda, el cridà i li digué: «Abraham, pare meu, apiada't de mi i envia Llätzer que mulli amb aigua la punta del seu dit i em refresqui la llengua, perquè sofreixo molt enmig d'aquestes flames». Abraham li respongué: «Fill meu, recorda't que en vida et van tocar béns de tota mena, i a Llätzer mals, però ara ell ha trobat consol i tu, sofriments. Pensa també que entre nosaltres i vosaltres hi ha una fossa immensa, tant que si algú volgués passar del lloc on sóc jo cap on sou vosaltres, no podria, ni tampoc del vostre lloc al nostre».

El ric digué: «Llavors, pare, et prego que l'enviis a casa meva. Hi tinc encara cinc germans. Que Llätzer els adverteixi, perquè no acabin també en aquest lloc de turments». Abraham li respongué: «Ja tenen Moisès i els profetes: que els escoltin». El ric contestà: «No, pare meu Abraham, no els escoltaran. Però si anava a trobar-los algú que torna d'entre els morts, sí que es convertiran». Li diu Abraham: «Si no fan cas de Moisès i dels profetes, ni que ressuscités algú d'entre els morts no es deixarien convèncer».

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle dominical C; ferial II)

Setmana XXVI de durant l'any
(Salteri: setmana 2)

OCTUBRE

1. Diumenge XXVI de durant l'any, verd.

Lectures: Amós 6:1a.4-7 / Salm 145 / 1 Timoteu 6:11-16 / Lluc 16:19-31.

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Remigi b.; Verísim, mr.; Aretes i companys mrs.; Stes. Teresa de l'Infant Jesús, vg. carm.; Màxima i Júlia, mrs.

Festa Major: Per ser primer diumenge, a Abella de la Conca, Arbolí, Arcavell, Betrén, Cambrils, Granyena de les Garrigues, Navès, La Pedra, La Pobla de Lillet, Riudecols, Sonadell, Tornabous, Vicfred i Vilanova de la Barca.

2. Dilluns. Els sants Angels de la Guarda

(MO), blanc. Lectures: Zacaries 8:1-8 / Salm 101 / Mateu 18:1-5. LLEIDA: blanc. La Mare de Déu de l'Acadèmia (ciutat, S / diòcesi, MO).

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Leodegari, b.; Satori, erm.

Festa Major: a Corçà..

3. Dimarts. Feria, verd. Lectures: Zacaries

8:20-23 / Salm 86 / Lluc 9:51-56. Si es vol, Sant Francesc de Borja, blanc. (MLI). LLEIDA: blanc Els sant Àngels de la Guarda (MO).

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Gerard, ab.; Evald, mr.; Cándid, mr.; Esiqui, mjo.; Sta. Maria Josefa Rosselló, fund.

4. Dimecres, Sant Francesc d'Assís (MO)

blanc: Lectures: Nehemies 2:1-8 / Salm 136 / Lluc 9:57-62.

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Faust, mr.; Hieroteu, cfr.; Petroni, b.; Marc i Marcia, gns. mrs.; Sta. Àurea, vg.

5. Dijous. Tèmpores d'acció de gràcies i de petició, verd. Lectures: Deuteronomi

8:7-18 / 1 Cròniques 29:10-12 / 2 Corintis 5:17-21 / Mateu 7:7-11.

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Plàcid, Eutiqui, Donat, Firmat i altres mjos. mrs.; Froilà, Atilà i Apolinar, bs.; Palmaci, mr.; Stes. Caritina vg.; Gala, vda.

6. Divendres. Feria, verd. Lectures: Baruc

1:15-22 / Salm 78 / Lluc 10:13-16. Si es vol: Sant Bru (MLI) blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Emili i Cast, mrs.; Magne, b.; Stes. Fe, vg. mr.; Eròtida, mr.; M^a Francisca, vg. Primer divendres del mes.

7. Dissabte. La Mare de Déu del Roser (MO)

blanc. Lectures: Baruc 4:5-12.27-29 / Salm 68 / Lluc 10:17-24.

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Marc, p.; Sergi, Bacus i Apulei, mrs.; August i Elà, pvres.; Stes. Júlia i Osita, vgs. mrs. **Festa Major:** a Sarrià (Barcelona) i Ventolà.

Ai dels vividors!

(Am 6:1a.4-7)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrèlavit i canonge de la seu de Barcelona

La perícopa

Per tercera vegada el leccionari de la missa dominical ens fa llegir el llibre d'Amós. La nostra perícopa pertany al bloc d'oracles contra Israel (3:1-6:14), on el profeta denuncia les injustícies, el culte fals, el refús de la conversió, el luxe i l'orgull de la gent rica de Samaria. Jahveh passa comptes de totes les culpes d'Israel (v. 3:2), commina el seu poble (4:12), el travessarà deixant-lo en la fosca i la mort de l'exili (5:17). La darrera secció d'aquest bloc d'oracles (5:18-6:14) està marcada per la interjecció *ai* que es repeteix a 5:18 i 6:1. És d'aquesta secció que el leccionari escull avui la perícopa litúrgica. Si el primer *ai* denuncia els profanadors del culte i les seves injustícies, aquest segon *ai* va dirigit als rics que, no solament viuen en el luxe i la disbauxa, sinó que, fins i tot, se senten confiats en les riqueses massa sovint acumulades injustament. Són els vividors a costa dels pobres i dels indefensos.

Contra la insolidaritat

El profeta crida l'alerta als rics, els qui remenen les cireres en la seva societat. «Són notables dins el primer dels pobles» —la gent important de la primera de les nacions (BIC)— (v. 1). El P. Ramir Augé, a la Bíblia de Montserrat (XVI) tradueix: són els puntejats de les primícies de les nacions, i comenta: «probablement el terme és manllevat als usos pastorals de marcar o distingir amb punts alguns dels caps del ramat. Pel pastor Amós, els puntejats serien els marrans més bons que hom marcava per a destinar-los a la cria i que eren, alhora, els esquellers del ramat (cf. *al cap d'exiliats*, de v. 7)». El profeta, no sense ironia, ens presenta un retrat d'aquests notables, tant de Sió com de Samaria. Per a ell, tot és el poble de Déu; no hi ha fronteres polítiques ni cismes religiosos. Es tracta de l'Israel escollit per Jahveh (Cf. 3:2), tot i que ara es dirigeixi a la gent que es tenen per importants del Regne del Nord, i que seran els primers en ser deportats. Omplen els seus palaus de mobles luxosos —«llits» amb incrustacions «de marfil» —, s'aclofen en els seus sofàs» on es lliuren a tots els desenfrens, s'alimenten amb les millors menjes, «beuen el vi en grans copes,

Bíblia i informàtica (2)

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

Amb el text bíblic a l'ordinador succeeix com amb tants altres artefactes tècnics que ens proporciona la vida moderna, que al principi s'utilitzen per pura curiositat o entreteniment, però quan se'ls treu el suc i hom comença a servir-se'n responsablement, es converteixen en eines imprescindibles. I crec que la informàtica és una de les eines actuals de les quals no podem prescindir, no fos el cas que el dia del judici se'ns digui que els fills de les tenebres han estat més espavilats que els de la llum. I que cadascú se'n serveixi com pugui, perquè certament als vells se'ns fa difícil d'entrar-hi, però els seus avantatges són molt grans.

Continuo amb la Bíblia de Jerusalem, en suport magnètic i elaborada per l'abadia de Maredsous, que a Espanya distribueix l'editorial Desclée. Adquirir-la és molt útil per als centres de catequesi o d'ensenyament de la religió. És un objecte molt escaient per regalar a un sacerdot, a una monja, a un frare o a una persona que, com tants n'hi ha, paral·lelament a la seva professió o a la seva jubilació laboral, s'interessen pels estudis teològics.

Recentment, he sabut que la pròpia abadia ha editat, també en el mateix suport, però sols en llengua francesa, les versions de la Bíblia anomenades de Maredsous, la Tob (Traduction Oecuménique de la Bible) i la de Chouraqui. Les tècniques informàtiques progressen i ara s'ofereixen les recerques lematitzades,

La Bíblia a l'abast

i s'ungeixen amb els perfums més fins». Fins i tot s'atreveixen a emular David en l'art de la música, malgrat que ho facin sense solta: «Improvisen al so de l'arpa», diu el nostre text, ironitzant sobre l'aire que es donen de grans entesos. El text hebreu fa servir una expressió més aviat despectiva: *Rasquen sobre la boca de l'arpa* (Montserrat). El dibuix és grotescament sumptuós. Els protagonistes, però, «viuen tranquils... es creuen segurs», i arrapats a les seves riqueses i orgullosa superioritat, ni s'adonen de la pobresa i les desgràcies que tenen al costat de casa: «No els fa cap pena el desastre de les tribus de Josep» (v. 6b). Més encara, s'aprofiten abusivament de les necessitats del poble, que han de recórrer a ells en demanda d'ajuda: «els de la casa d'Israel acuden a ells» (v. 1), i ells els devoren com si fossin la seva pastura. El contrast és realment molt fort. La seva insolidaritat clama justícia, i Jahveh està a punt de fer-la, com diu Amós en el v. 7: «Per això ara seran els primers en les files dels deportats» (v. 7a). El pecat de la insolidaritat serà castigat per Jahveh amb la solidaritat forçada de la desgràcia. Satisfets i segurs d'ells mateixos s'han mantingut cruelment apartats dels pobres i ara encapçalaran la corrua dels desgraciats. «Així s'acabarà l'orgia dels vividors» (v. 7b).

Jesús exemplifica Amós

Després de llegir aquest text del profeta Amós, escoltarem en la lectura de l'evangeli la paràbola del ric i del pobre Llätzer (Lc 16:19-31). Tenia present Jesús la diatriba d'Amós a l'hora de proposar la seva paràbola? És més que probable. Bon coneixedor de l'Escriptura i alhora també de la realitat de la societat del seu temps, Jesús diu als seus oients que la Paraula de Déu no és cosa del passat, sinó que ens interpel·la sempre, perquè el pecat és sempre desgraciadament actual. També llavors —i ara— tots tenim tendència a sentir-nos segurs amb els nostres béns i, despreocupant-nos de l'altra gent —quan no aprofitant-nos de la seva necessitat— donem via lliure a la insolidaritat més egoista. El mal és molt vell i la necessitat de conversió no solem valorar-la gens ni mica. Per això la denúncia d'Amós i la paràbola de l'evangeli són crits d'alerta i lliçó d'urgència desgraciadament de constant actualitat. És el nostre drama, tan meravellosament dibuixat en la paràbola del ric sense entranyes i el pobre abandonat a la seva porta.

Retrats bíblics intencionats

desitjo que abans de morir-me pugui aprofitar-me d'aquest progrés i no se m'apliqui la sentència evangèlica de la qual parlava abans. També aquesta abadia va editar l'extraordinari *Diccionari enciclopèdic de la Bíblia* (Herder) del qual en faig un bon ús i la seva lectura em delecta moltes vegades.

Per casualitat m'ha arribat aquest dies el programa informàtic *Verbum Dei*, elaborat en aquest país per Edimestre Multimedia, però que per qüestions complexes, només ven a Espanya *shareware*. Pel poc que el conec, he de dir que és un programa molt simpàtic. Quan es crida a pantalla et saluda amb el nom del sant del dia, i pots tenir una llista completa dels papes, durada del seu pontificat, relació d'anti-papes, etc. Posseeix una cartografia adequada, calendaris, relació de mesures, numismàtica bíblica, concordances, diccionari, etc, i també els textos de tots els llibres canònics, a més a més, de notícies extra-bíbliques. En una paraula: una petita i lleugera enciclopèdia bíblica que utilitza pocs *megas* del disc dur i que, com la de Maredsous, ni tan sols necessita l'entorn *Windows*. És una delícia. Fins ara sols m'he divertit amb el programa, però el preu irrisori d'un *shareware* no exigeix que en tingui remordiments i espero que el Senyor no m'exigeixi un major rendiment d'aquest petit *talent*.

Atès que el text de la Bíblia en català els editors ja el tenen en suport electrònic i és relativament fàcil aplicar-li un programa processador, quin és el motiu perquè no ho facin? Hi ha un desconeixement de la seva utilitat? Hi ha por a una insuficiència de vendes? Crec que una bona campanya, com es va fer amb l'edició d'impremta, donaria molts bons resultats, n'estic segur.